საქართველოს რესპუბლიკა

დაარსებულია 1918 წელს.

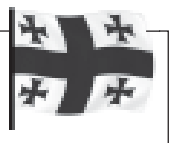

პარასკევი, 28 ივლისი, 2006 წელი.

№ 145 (5486)

იმისთანა წმინდა საქმეში, როგორიც ბეჭდვური სიტყვაა, ტყვილებით და ჭორებით ბუთის გაფანა ყველა უკადრისობაზე უსაძაგლესია.

ელექტრონული ფოსტა: sakresp@gol.ge | ვებ გვერდი: www.open.ge/sakartvelos-respublika | ფასი 50 თეთრი.

კოდორი ისევ ბობოქრობს

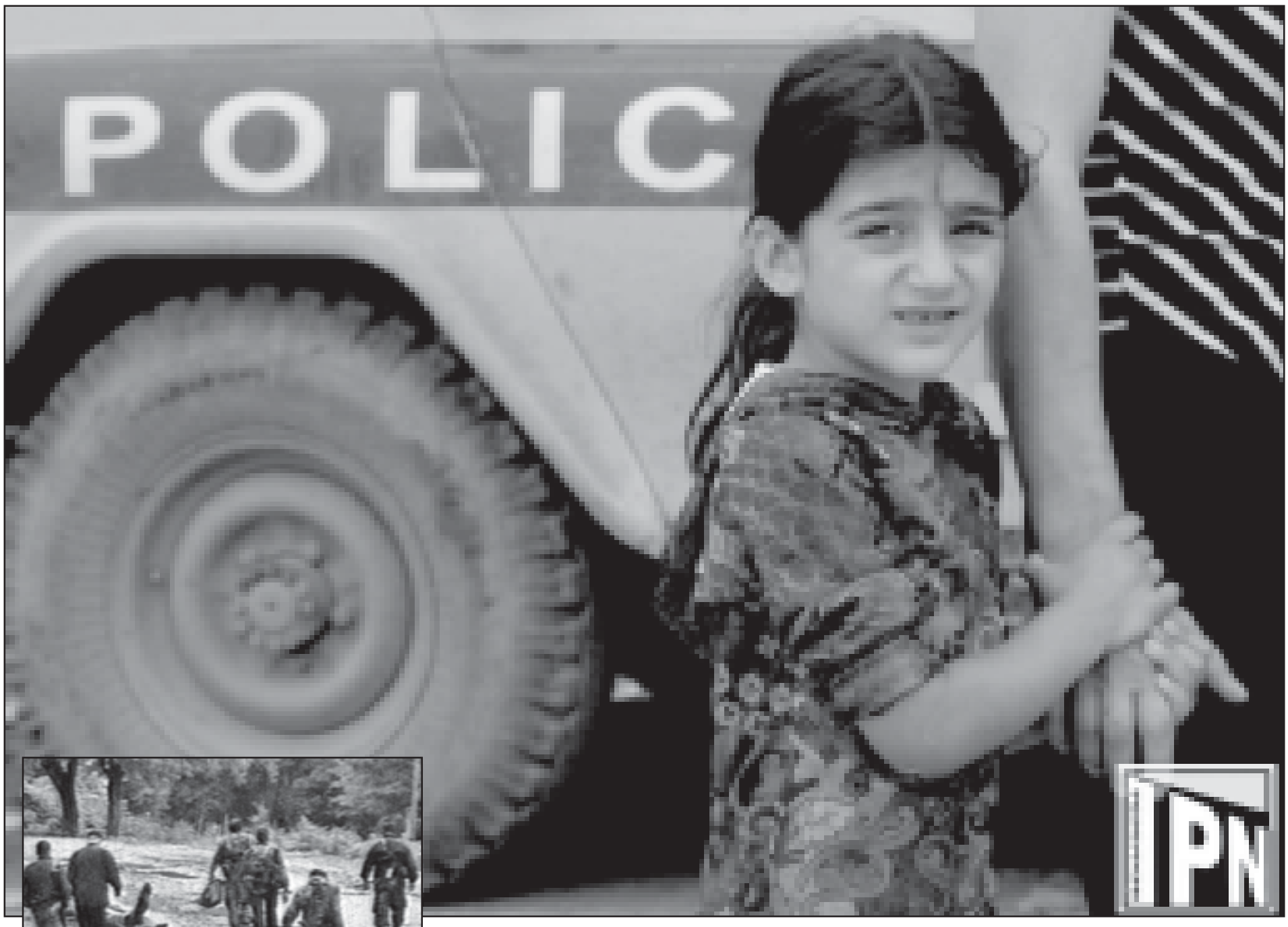

ანტიკრიმინალური ოპერაცია კოდორის ზღაპრულ ხეობაში რუსეთ-საქართველოს შორის დაპირისპირების ახალ საჯილდაო ძვად იქცა. იმპერიულმა რუსეთმა საინფორმაციო ომი ისევ გაგვიჩაღა, მაგრამ... ბოლომდე ვერ დაგვიმტკიცა, რომ ქართველები რუს „მშვიდობისმყოფელებთან“ ახლოს სამხედრო ოპერაციას ვატარებთ.

კოდორის ხეობა რუსული იარაღით არის გაძეძგილი... ერთი მეტრით ფეხი რომ წაგვიცდეს აფხაზეთის და მათი რუსი ძმების კონტროლირებად ქართულ ტერიტორიაზე, მაშინვე ფართომასშტაბიან ომს გამოგვიცხადებენ. ფრთხილად, ქართველებო! ალბათ, ისევ რუსებისგან მოტყუებულ ემზარ კვიციანს და მის მცირერიცხოვან მომხრეებს, საქართველო არ გადავაყოლოთ!

ქართველების ერთად ეოფნას შენ გაავედრებთ, ღმერთო!

◎ 27 ივლისის ქრონიკა

კოდორი ისევ პოპოქრობს

სპეცოპერაციის მთავარი ფაზა დასრულებულია

კოდორის ხეობაში სპეცოპერაციის მთავარი ფაზა დასრულებულია, ხეობის ყველა სოფელს საქართველოს ძალოვანი სტრუქტურები აკონტროლებენ. ამჟამად მიმდინარეობს სოფლებიდან იარაღის და ტყვია-წამლის ამოღება.

ამის შესახებ, საქართველოს თავდაცვის მინისტრმა ირაკლი ოძრუაშვილმა გუშინ ტელეკომპანია „რუსთავი 2“-სთვის მიცემულ სატელეფონო ინტერვიუში განაცხადა. მინისტრის თქმით, ხეობაში სამართალდამცველებმა დიდი ოდენობით ტყვია-წამალი ამოიღეს, თუმცა ეს არის იმის მეათედი, რაც ჯერ კიდევ ამოსაღებია.

ძალოვანთა ხელმძღვანელები კოდორის ხეობაში მანამ დარჩებიან, ვიდრე ამას შექმნილი ვითარება მოითხოვს.

100 ათასი ლარი მას...

შინაგან საქმეთა სამინისტრო კოდორის ხეობაში პრეზიდენტის ყოფილი რწმუნებულის ემზარ კვიციანისა და მისი დისშვილის მიმართ ძებნას აცხადებს.

როგორც გუშინ შინაგან საქმეთა სამინისტროში გამართულ საგანგებო გრიფინგზე შინაგან საქმეთა სამინისტროს ანტიტერორისტული სამმართველოს უფროსმა გიორგი გაგუნიამ განაცხადა, იძებნებიან ემზარ კვიციანი და ირაკლი (ბაჩოძ არღვლიანი.

შინაგან საქმეთა სამინისტრომ დაწესა ჯილდო – 100 ათასი ლარი, შინაგ ძალოვან სტრუქტურებს დაეხმარებაა ძებნილების ადგილსამყოფელის დადგენაში.

არღვლიანისა და კვიციანის მიმართ სისხლის სამართლის საქმე აღძრულია საქართველოს გენერალურ პროკურატურაში. მათ წინააღმდეგ საქმე აღძრულია უკანონო ფორმირებების შექმნის, ცეცხლსასროლი იარაღისა და სამშობლოს ღალატის მუხლებით.

კვიციანების სახლები დაბომბეს

კოდორის ხეობის სოფელ ჩხალთის დაბომბვის შედეგად გარდაცვლილი ქალბატონი, 50 წლის რუსიკო გუგუსიანი ალმოჩნდა.

ადგილობრივი მკვიდრის, ლარისა ჩხეტიანის განცხადებით, გუგუსიანი ტყიდან სახლში შვილთან ერთად ბრუნდებოდა, ამ დროს შსს-ს ვერტმფრენებმა ტერიტორიის დაბომბვა დაიწყეს, რომლის შედეგად დედა გარდაიცვალა, შვილი კი უვნებელი გადარჩა.

ჩხეტიანის თქმით, როდესაც მეზობლები შემოხვევის ადგილზე მივიდნენ, დაბომბვა განმეორდა, რის შემდეგაც მათ თავი მახლობელ ტყეს შეაფარეს და ამ დროიდან იძრჩებიან. მისი განცხადებით, სახლებიდან გახიზნულ მშვიდობიან მოსახლეობას ჯერჯერობით არავინ შეხმიანებია და არ იციან, როგორ მოიქცნენ.

„ჩვენ მშვიდობიანი მოსახლეობა ვართ, ჩვენმა ვაუკაცებმა საქართველოს მთლიანობას თავი შესწირეს და ისინი ქართველი ჯარისკაცის წინაალმდეგ ხელში იარაღს არასოდეს აიღებდნენ“, – აცხადებს ლარისა ჩხეტიანი.

გუშინ ემზარ კვიციანის მშობლიური სოფელი ჩხალთა შსს-ს პოლიციური ოპერაციის ფარგლებში დაბომბეს. გავრცელებული ინფორმაციით დაბომბილია ემზარ და ნორა კვიციანების სახლები, ასევე დანგრეულია ემზარ კვიციანის თანამებრძოლის და მისი ნათესავის ბაჩო არღვლიანის სახლი.

რა ჰქმნა ოპოზიციამ?

ოპოზიციამ საქართველოს ეროვნულ ინტერესებს ზურგი აქცია. ამის შესახებ პრეზიდენტის ადმინისტრაციის ხელმძღვანელმა გიორგი არველაძემ სახელმწიფო კანცელარიაში გამართულ გრიფინგზე, გუშინ, ოპოზიციის მიერ მიღებული განცხადების კომენტირებისას განაცხადა.

როგორც არველაძემ აღნიშნა, იგი უბრალოდ მწუხარებას გამოხატავს იმასთან დაკავშირებით, რომ ოპოზიცია ეროვნულ ინტერესებს არ ითვალისწინებს.

7-მა ოპოზიციურმა პარტიამ საკუთარი ამომრჩევლის წინაშე გუშინ პიროგა დადო, რომ მთელ ძალისხმევას მოახმარს საზოგადოების კონსოლიდაციას სააკაშვილის ხელისუფლების მშვიდობიანი გზით შესაცვლელად.

ალიანსში... ემზარ კვიციანთან

პარლამენტის ვიცე-სპიკერი მიხეილ მაჭავარიანი მიიჩნევს, რომ საზოგადოებამ დააფიქსირა ოპოზიციის განცხადებების არაადეკვატურობა.

მაჭავარიანის თქმით, ზოგიერთი ოპოზიციური პარტია დღესაც მხარს უჭერს კოდორის ხეობაში პრეზიდენტის ყოფილი რწმუნებულის ემზარ კვიციანის ქმედებას. მისივე აზრით, ხელისუფლების ოპონენტები საკუთარი განცხადებებით კრიზისში აღმოჩნდნენ და ამ კრიზისიდან გამოსავალს ეძებენ.

სამშობლოს გამყიდველებს ხელისუფლებამ საკადრისი პასუხი უნდა გასცეს. მაჭავარიანისთვის ძალზე საინტერესოა, რომელი პოლიტიკური ძალის მხარდაჭერა ჰქონდა ემზარ კვიციანს. თუმცა, ვიცე-სპიკერის მოსაზრებით, ექსრწმუნებულს მხარს არ უჭერს ის შვიდი ოპოზიციური პარტია, რომლებსაც საგანგებო შტაბი აქვთ შექმნილი.

„მინდა იმედი ვიქონიო, რომ დაკავების შემდეგ ემზარ კვიციანი ალიანსში ამ შვიდი პარტიიდან არც ერთს არ დაადანაშაულებს“, – განაცხადა მიხეილ მაჭავარიანმა ჟურნალისტებთან საუბრისას.

აფხაზეთში გადასვლის ფაქტს არ ადასტურებენ

აფხაზეთის თვითაღიარებული რესპუბლიკის თავდაცვის სამინისტროს გენერალური შტაბის ხელმძღვანელი ანატოლი ზაიცევი კატეგორულად უარყოფს ქართული საინფორმაციო საშუალებებით გავრცელებულ ინფორმაციას, თითქოს ემზარ კვიციანი და „მონადირეს“ წევრები აფხაზეთის ტერიტორიას აფარეგენ თავს.

როგორც ზაიცევმა „ინტერფაქსთან“ საუბრისას განაცხადა, აფხაზურმა მხარემ საზღვრის მთელ პერიმეტრზე განალაგა მესაზღვრეთა და თავდაცვის სამინისტროს სამხედროთა შერეული პოსტები. „ისინი საიმედოდ აკონტროლებენ სიტუაციას და კოდორის ხეობის ზედა ნაწილიდან აფხაზეთში უკანონო შეიარაღებულ ფორმირებათა გადასვლა გამორიცხულია“, – დასძინა მან.

ვიდეომასალასაც ვნახავთ...

პარლამენტარი გოჩა ფიფია საკუთარი ტელეფონით გადაღებული 15-წუთიანი ვიდეოფირის გადაცემას ტელეკომპანია „იმედი-თვის“ აპირებს.

აღნიშნული განცხადება გოჩა ფიფიამ გუშინ, „ინტერპრესნიუსთან“ საუბრისას გაკეთა. მისი თქმით, 15-წუთიანი დოკუმენტური მასალა, რომელიც საკუთარი ტელეფონით აქვს გადაღებული, საქართველოს მოსახლეობას დაეხმარება იმ ობიექტური რეალობის აღქმაში, რაც კოდორის ხეობაში ხდებოდა.

გოჩა ფიფიას განცხადებით, ვიდეომასალაში ჩაწერილია უხუცესების კომენტარები ხეობაში არსებულ იარაღთან დაკავშირებით. ჩანაწერში ისინი აცხადებენ, რომ შევარდნაძის ხელისუფლების დროს იარაღი კოდორის ხეობაში კამაზის ტიპის სატვირთო მანქანებით შედიოდა და სწორედ აღნიშნული იარაღია დღეს ხეობაში და საკმაო რაოდენობითაც.

ვინ შლის საქართველოს?

პოლიტიკური მოძრაობა „XXI საუკუნე – ენა, მამული, სარწმუნოება“ კოდორის მოვლენებთან დაკავშირებით საგანგებო განცხადებას ავრცელებს.

მოძრაობის ხელმძღვანელების განცხადებით, ბოლო დროს განვითარებული მოვლენები ცხადყოფს, რომ ხელისუფლებას არ გაუჩნია საჭირბოროტო საკითხების გადაჭრისა და ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის მკაფიო პროგრამა და მისი ყველა ნაბიჯი ხელს უწყობს საქართველოს დაშლას და არა გამთლიანებას.

მოძრაობის ხელმძღვანელების თქმით, ხელისუფლების მიერ წარმოებული სპეცოპერაციის წყალობით მიმდინარეობს კოდორის ხეობის განიარაღება, რაც უახლოეს მომავალში ამ ტერიტორიის დაკარგვას მოასწავებს.

„მოძრაობა გმობს ხელისუფლებასთან შეთანხმებულ დაპირისპირების ნებისმიერ ფორმას, თუმცა აცნობიერებს, რომ დღეს, სახელმწიფოში უპირველესი მოძალადე თავად მმართველი კლანია, რომელმაც დღიდან ხელისუფლებაში მოსვლისა, სისხლის კალოები დააყენა. მოძრაობა კატეგორიულად მოითხოვს შეწყდეს კოდორის გაჩანაგება, მისი გმირი ხალხის აწიოკება და პროგლემა გადაიჭრას მშვიდობიანი გზით“, – ნათქვამია მოძრაობა „XXI საუკუნე – ენა, მამული, სარწმუნოება“ პრეზიდიუმის განცხადებაში.

გაეროს მისია არ წუწუნებს

საქართველოში გაეროს გენერალური მდივნის წარმომადგენლის მოვალეობის შემსრულებელი ივო პეტროვი აცხადებს: – მიუხედავად იმისა, რომ კოდორის ხეობაში ანტიკრიმინალური ოპერაცია ტარდება, მისიის დამკვირვებლების კონტროლირებად ტერიტორიაზე სიმშვიდეა.

საახელმწიფო კანცელარიაში საქართველოს ელჩი გაეროში ირაკლი ალასანია საქართველოში გაეროს გენერალური მდივნის წარმომადგენლის მოვალეობის შემსრულებელს ივო პეტროვს შეხვდა. შეხვედრაზე, რომელიც ნახევარი საათის განმავლობაში მიმდინარეობდა, კოდორში არსებულ ვითარებას განიხილავდნენ.

როგორც შეხვედრის დასრულების შემდეგ ალასანიამ განაცხადა, კიდევ ერთხელ დადასტურდა, რომ გაეროს მისიის დამკვირვებლის კონტროლირებად ტერიტორიაზე სიმშვიდეა.

ალასანიას თქმით, დღეს იგი ესაუბრა დსთ-ს კოლექტიური ძალების მეთაურს სერგეი ჩაბანს, რომელმაც დაადასტურა, რომ მათ ტერიტორიაზე არანაირ ინციდენტს ადგილი არ ჰქონია და სტაბილური მდგომარეობაა. ასევე ინფორმაციას ავრცელებენ აფხაზეთის ხელისუფლების წარმომადგენლებიც.

ხელისუფლება საჩვენებელ ტეროორს ახორციელებს

ხელისუფლება ხალხის დასაშინებლად საჩვენებელ ტერორს ახორციელებს. ამის შესახებ განცხადებას ყოფილმა პარლამენტარმა ადა მარშანიამ პარლამენტის შენობის წინ, კოდორის ხეობაში მიმდინარე მოვლენებთან დაკავშირებით გამართულ აქციაზე გააკეთა.

„უწესო გზით მოსული ხელისუფლება ყოველთვის უწესო მეთოდებით უსწორდება თავის ხალხს და ეს ამ დღეებში კიდევ ერთხელ დამტკიცდა“, – აღნიშნავს მარშანია.

პოეტ ჯანსულ ჩარკვიანის ქალიშვილი თამარ ჩარკვიანი მიიჩნევს, რომ „დღეს, პარლამენტის წინ სვანებთან ერთად მთელი საქართველო უნდა იდგეს და იცავდეს საქართველოს ნამუსს“.

დღეს აქციის მონაწილეები ფეხით გაუყვებიან სვანეთის გზას.

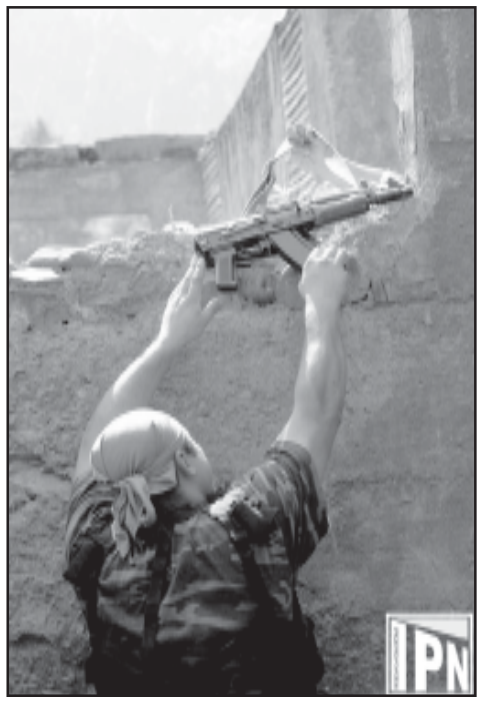

საინფორმაციო სააგენტოების მედიანიუსის, ინტერპრესნიუსის და ჯი-ეიბ-ენის მიხედვით

◎ „დამსეტყვე ცაო“...

მმებმა ვესროლეთ ერთმანეთს!..

— მმები ვემგერეთ ერთმანეთს!..
— ისევ ვესროლეთ ერთმანეთს!...
გარშემო ექოდ გადადის,
ჯანდი მოისხეს მთებმა,
საკვირველია, დმერთმანი,
ღვთივ კურთხეული ეს მხარე,
რას დავამსგავსეთ მმებმა!

ნეტავი, რა გვჭირს ასეთი,
ნეტავი, რა გენისა ვართ,
რომ უხსოვარი დროიდან —
ერთურთის სისხლით თვრებით,
არ ვემებთ სასიუვარულო
გზებს — ერთმანეთთან მისავალს
და ასე: ჩვენი სიბრიყვით
სარობენ ჩვენი მტრები!..

— მმებმა ვესროლოთ
ერთმანეთს!..
ადარა შეგვრჩა, დმერთმანი,
ადარაფერი წმინდა,
— როდემდე, ნეტავ, როდემდე!...
ვამბობ და ერთს ვთხოვ განგებას:
— „დამსეტეეე ცაო, დამსეტეეე!...“
სიცოცხლე ადარ მინდა!..

ვილენ მარდალეიშვილი

◎ ცხელი თემა

რისი იმედი ჰქონდა კვიციანს?

დღეს უკვე არავის არ ეპარება ეჭვი, რომ კოდორის ხეობაში განვითარებული მოვლენები მეზობელი ქვეყნის სპეცსამსახურების მიერ იყო დაწერილი. აქედან გამომდინარე, ისმება კითხვა, დადგება თუ არა საქართველოს პარლამენტში დღის წესრიგში ლუსტრაციის კანონის მიღება?

დეპუტატები აცხადებენ, რომ ლუსტრაციის პროცესის დასაწყებად ჩვენს სახელმწიფოში საკმარისი ბაზა არ მოიპოვება იმ ცნობილი მრავალი მოვლენის გამო, რომელმაც პირველ რიგში არძივები გაანადგურა. თუმცალა, უმრავლესობის წევრები აღნიშნავენ, რომ ამ დღეებში ბევრი ადამიანის თვითდროს პროგლემურ რეგიონში ხდება გამოჩენა ადამიანისა, რომელიც ცდილობს ძალიან სერიოზული პროგლემები შეუქმნას საქართველოს. მე მგონი ნათელია, რომ კავშირი არსებობს“.

ხელისუფლება აცხადებს, რომ საქართველო არ დაუბრუნდება თხუთმეტი წლის წინანდელ მდგომარეობას, როცა ქვეყანა დაყოფილი იყო საძმეებად, თემებად და ყველაფერ ამას შეიარაღებული ფორმირებები აკონტროლებდნენ. ისინი მოსახლეობას ავტომატის ენით ელაპარაკებოდნენ. ყველა კრიმინალი, ვინც სახელმწიფოს წინააღმდეგ წავა, დაისჯება, — ასეთია ხელისუფლების მესიჯი.

მომხდართან დაკავშირებით, საპარლამენტო და არასაპარლამენტო ოპოზიციური პარტიები ერთოგლივ განცხადებას აკეთებენ. განცხადებაში ნათქვამია, რომ ხელისუფლება პროვოკაციას წამოეგო და ქვეყნის სტრატეგიულ რეგიონში ფართომასშტაბიანი შეიარაღებული ოპერაცია წამოიწყო.

დავით გამყრელიძე, „მემარჯვენე ოპოზიციის“ ლიდერი: „პროვოკაციას ორი მხარე სჭირდება. ფაქტიურად ეს მართლა პროვოკაცია იყო, მაგრამ ამ პროვოკაციას კარგად წამოეგო საქართველოს ხელისუფლება და ჩათრეულ იქნა ფართომასშტაბიანი სპეცოპერაციის წარმოებაში. შეიძლებოდა ეს ყველაფერი ყოველგვარი სისხლისღვრის, ყოველგვარი შეიარაღებული დაპირისპირების, ყოველგვარი სპეციალური თუ ანტიკრიმინალური ოპერაციის გარეშე გადაგვეწყვიტა“.

ოპოზიციური პარტიების ამ განცხადებას საპარლამენტო უმრავლესობა სერიოზულად არ აღიქვამს. უმრავლესობის წევრები აღნიშნავდნენ, რომ ოპოზიცია ხელისუფლებასთან და სახელმწიფოსთან ბრძოლას აიგივებს. მათი თქმით, გამოქიებას სატელეფონო ჩანაწერების სახით რამდენიმე საინტერესო მასალა აქვს, რომლის მიხედვითაც ჩანს, რომ ემზარ კვიციანი ხშირად უკავშირდებოდა სხვადასხვა პოლიტიკურ პარტიებს. ამ ჩანაწერებს გამოქიება გამოიყენებს. „ვისი იმედი ჰქონდა კვიციანს, როცა ამბობდა, თბილისში მიტინგები დაიწყებაო, — ეს უნდა გაირკვეს“, — აცხადებს პარლამენტის ვიცესპიკერი მიხეილ მაჭავარიანი.

ეს მართლაც უნდა გაირკვეს!

მზია გელენავა

◎ სცენარი წინასწარ იწერება

რა წამოსცდა გიგა ბოკერიას „კურიერის“ პირდაპირ ეთერში და რა კითხვა არ დაუსვა მას „ნათია ლაზაშვილმა?

რაც ახლა კოდორის ხეობაში ხდება, საქართველოსთვის საზიანო და სასინანულო მარტო იმიტომ არის, რომ რუსულ წისქვილზე წყალს სულ თქრიალ-თქრიალით მიუშვებს და ქართველთმოძულე ტიკიტომარა მიტროფანოვს მკერდზე მჯილს აცემინებს: ჯერ სად ხართ, სულ მალე მეგრელებსაც აგიჯანყებთო.

შეფასებებში ძალიან რბილი ვიქნები და ვიტყვი, რაც ემზარ კვიციანმა გააკეთა, საგმირო და სამამულიშვილო საქმე ნაღდად არ არის და ვერც იმას ვიტყვი, რომ ხელისუფლება ამ ყველაფრის საპასუხოდ თავზეხელაღებულად იქცევა, თუმცა რაქით განგაანილი არც ის გახლავთ.

მთელი ამ დღეების განმავლობაში სხვადასხვა დონეზე ვერსიების მეტი რა გვესმის, ჭოჭაა გამართული, თუ რატომ მოჰკიდა ხელი ამგვარ საქმეს ემზარ კვიციანმა: საქართველოს მტრების პროვოკაციას წამოეგო თუ დლის ხეობაში შექმნილმა გაუსაძლისობამ აქნევინა ეს ყველაფერი? ზოგი ასე ამბობს, ზოგი ისე, ზოგი მოღალატეს უწოდებს პრეზიდენტის ექსრწმუნებულს, ზოგი გმირობაში უთვლის ამ საქციელს.

თუმცა არსებობს სხვაგვარი ვერსიაც, რომელსაც ემზარ კვიციანის ქმა, ნოდარ კვიციანი არ გამორიცხავს:

— ხელისუფლებას განზრახული ჰქონდა ემზარის გამოყენება რალაც მომენტში და მერე მისი დაპატიმრება, — განაცხადა კვიციანის დედამისშვილმა სატელევიზიო ინტერვიუში.

ყველა ვერსიას, დამაჯერებელია თუ დაუჯერებელი, არსებობის უფლება, რა თქმა უნდა, აქვს და არც ის არის გამორიცხული, რომ ემზარ კვიციანმა ამგვარი გადაწყვეტილება მას შემდეგ მიიღო, რაც ხელისუფლებისგან რალაც-რალაც საფრთხეები იყნოსა.

ამ ამბოხებამდე რამდენიმე დღით ადრე კვიციანი თბილისში იმყოფებოდა და სავარაუდოა, რომ ხელისუფლების წარმომადგენლებთან საკმაოდ მძიმე საუბრებიც ჰქონდა. ამ ეჭვს ის აძლიერებს, რომ კვიციანმა დედაქალაქი სასწრაფოდ დატოვა, ხეობაში წავიდა და უმალ შეიარაღებული დაუმორჩილებლობაც გამოაცხადა.

რა უთხრეს და რით დაემუქრნენ ხელისუფალნი კვიციანს, ამის ზუსტად თქმა, თვითონ კვიციანისა და იმ ხელისუფლების წარმომადგენლების გარდა, ვისთანაც ამბოხებულ ექსრწმუნებულს სავარაუდოდ თბილისში შეხვედრები ჰქონდა, არავის შეუძლია.

კვიციანის ქმის ნათქვამი, ხელისუფლება ემზარს დაჭერას უპირებდა და ამიტომ აჯანყდაო, გამოსარიცხი ნამდვილად არ არის. ფაქტია, რომ ნოდარ კვიციანი ამას ჰაერზე არ იტყოდა. საიდან უნდა გაეგო მას ეს თუ არა ლვიძლი ქმისგან, რომელსაც უეჭველია, რომ თუ არ შეხვდებოდა, ტელეფონით მაინც დაუკავშირდებოდა და ამბოხების მიზეზს კითხავდა.

ემზარ კვიციანს კი ამის ნამდვილი მიზეზი თუ ვინმესთვის შეეძლო გაემხილა, რა თქმა უნდა, პირველყოვლისა მისი ღვიძლი ძმაა.

ვიმეორებ, ეს ყველაფერი ვარაუდია, რომელსაც არსებობის უფლება აქვს და რომელიც, პირადად მე და ალბათ სხვა ბევრსაც, უფრო გაგვიმყარა „კურიერის“ პირდაპირ ეთერში გიგა ბოკერიას ნათქვამმა სიტყვებმა:

— ჩვენ, ხელისუფლებას, ახლა, როცა კრიმინალების წინააღმდეგ სპეცოპერაციას ვატარებთ, გვაკრიტიკებენ, თორემ სომ წარმოგიდგენიათ, რა მოხდებოდა, კვიციანი ამგვარი სცენარის გარეშე რომ დაგვეპატიმრებინა.

თავისთავად ეჭვისა ლმძვრელია ბოკერიას ნათქვამი. თუ ამგვარი სცენარი არ განვითარდებოდა, კვიციანი ხელში იარაღს არ აიღებდა, რატომ უნდა დაეპატიმრებინათ იგი?

ხომ არ წამოსცდა გიგა ბოკერიას, რომ ხელისუფლება კვიციანის დაპატიმრებას ამ ყველაფრის გარეშეც აპირებდა?

ნათია ლაზაშვილის ადგილას რომ ვყოფილიყავი, უმრავლესობის ლიდერს ამ კითხვას აუცილებლად დავუსვამდი, მაგრამ ჩემმა პირმშვენიერმა კოლეგამ „გასაგები“ მიზეზების გამო ეს არ ან ვერ გააკეთა.

უფრო დამაფიქრებელი იყო ბოკერიას მიერ ნახსენები ეს სიტყვები: „ამ სცენარის გარეშე...“

სცენარი, მოგეხსენებათ, წინასწარ დაწერილი ან მოფიქრებული რამაა, რის მიხედვითაც შემდგომი მოვლენები უნდა განვითარდეს.

ვინ დაწერა კოდორის აჯანყების სცენარი?

ვერ ვიტყვით, მხოლოდ კიდევ ერთხელ გაგახსენებთ ბოკერიას ნათქვამს თუ წამოცდენილ სიტყვას: **ამ სცენარის გარეშე რომ დაგვეჭირა კვიციანი, ხომ წარმოგიდგენიათ, რა კრიტიკის ქარცეცხლი დაგვატყდებოდაო.**

ჯაბა ხუბუა

◎ პრესკონფერენცია

ხელისუფლება ავანტიურას წამოეგო

შვიდი ოპოზიციური პარტია, დღევანდელ დაძაბულ ვითარებაში, საგანგებო შტაბის რეჟიმში განაგრძობს მუშაობას. მათ „ახალი მემარჯვენეების“ ოფისში კოდორის ხეობის მოვლენებთან დაკავშირებით სპეციალური განცხადება მიიღეს. ისინი ხელისუფლებას ყველა პროგლემის კონსტიტუციური გზით მოგვარებისკენ მოუწოდებენ.

ოპოზიციური პარტიები ქვეყნისთვის ყველაზე დიდ საფრთხედ იმ გარე და შინა ძალებს მიიჩნევენ, ვინც ახალი შეიარაღებული დაპირისპირებით გეგმავს პოლიტიკური მიზნის მიღწევას.

„კოდორის ხეობაში განხორციელებული ავანტიურის ორგანიზატორთა ერთ-ერთი მთავარი ჩანაფიქრი იყო გაუაზრებელი და იმპულსური ქმედებებით გამორჩეული საქართველოს ხელისუფლების პროვოცირება — ფართომასშტაბიანი შეიარაღებული ოპერაციის წამოწყება სტრატეგიულად უაღრესად მნიშვნელოვან და მგრძნობიარე რეგიონში. სამწუხაროდ, ამ მიზანს მიაღწიეს და საქართველომ კოდორის ხეობაში უმნიშვნელოვანესი სტრატეგიული პლაცდარმის ნაცვლად, შეიძლება მიიღოს დესტაბილიზაციის კიდევ ერთი კერა, რომელიც ემზარ კვიციანის გაუვნებელყოფის შემდეგაც შესაძლოა, იქცეს უფრო მასშტაბური პროგლემების კატალიზატორად“, — გვაამცნობს განცხადება.

ოპოზიციური პარტიების აზრით, კოდორის ხეობის მოვლენები ქვეყანაში არსებული უმწვავესი კრიზისის კიდევ ერთი გამოვლინებაა, რომლის უმთავრესი მიზეზიც სააკაშვილის ხელისუფლების უგუნური პოლიტიკაა. ამის მაგალითად პარტიებს მიაჩნიათ გირგვლიანისა და როგაძიძის მკვლელობებთან დაკავშირებული მოვლენები, რომლის შემდეგაც შსს-ს მინისტრად მერაბიშვილის დამტკიცებამ პრეზიდენტი და საპარლამენტო უმრავლესობა მკვლელების დაუფარავ მხარდამჭერებად და მფარველებად აქცია, ხოლო საზოგადოებას საბოლოოდ გადაუწურა ქვეყანაში სიმართლისა და სამართლიანობის ჰოვნის იმედი“.

ოპოზიციური პარტიები პასუხისმგებლობას ილებენ ქვეყნის მომავალზე და არ დაუშვებენ სხვადასხვა ქვეყნის სპეცსამსახურების მიერ დწერილი სცენარებით მოვლენების განვითარებას. „რაც არ უნდა ეცადონ ძალაუფლებით თუ ძალაუფლების წყურვილით გაბრუებული უცხო ქვეყნების ინტერესების მსახური პოლიტიკური თუ ფინანსური ჯგუფები, ჩვენ საქართველოს მოსახლეობის სხვადასხვა ფენის ინტერესების გამომხატველი პარტიები, მოვახერხებთ დემოკრატიული სტრუქტურების შესაბამისად, პოლიტიკური პროცესების წარმართვას და კონსტიტუციური გზით ხელისუფლების ცვლილების ტრადიციის დამკვიდრებას საქართველოში. ამიტომ, საქართველოს ოპოზიციური პარტიები მთელს ჩვენს ძალისხმევას მივმართავთ საზოგადოების კონსოლიდაციისკენ სააკაშვილის ხელისუფლების მშვიდობიანი გზით შესაცვლელად“.

ამ განცხადებას ხელს აწერენ: „ახალი მემარჯვენეები“, რესპულიკური პარტია, პოლიტიკური მოძრაობა „თავისუფლება“, კონსერვატიული პარტია, ლეიბორისტული პარტია, პოლიტიკური მოძრაობა „მრეწველები გადაარჩენს საქართველოს“, სახალხო ფორუმი.

დავით გამყრელიძის, დავით უსუფაშვილის, ზურაბ ტყემალაძის, აკაკი ასათიანის აზრით, მოვლენების ლოკალიზება მოლაპარაკებით უნდა მომხდარიყო. დაუშვებელია, ფაქტობრივად, კონფლიქტის ზონაში ძალისმიერი ოპერაციების წარმოება. ზვიად ძიძიგურის თქმით, რუსეთის პროვოკაციას საკადრისი პასუხი გაეცემა, მაგრამ „ამ ვაჟბატონებისა და ქალბატონებისგან სამშობლოს ღალატზე, ორჯონიკიძეებზე ლაპარაკი მკრეხელობაა“.

გასაგებია ოპოზიციური პარტიების პოზიცია, მაგრამ ჯერჯერობით სააკაშვილის ხელისუფლების შეცვლის მოთხოვნაც, პრაქტიკულად არარეალურია.

თამთა ნიგლაძე

◎ ამგზოხი

უმდიდრესი ქართული ენიდან მსგავსი სიტყვების ჩამოთვლა უსასრულოდ შეიძლება. სიტყვების, რომლებიც ამა თუ იმ მოვლენის, ფაქტის ანალიზის, ჭეშმარიტების ძიებისას ფიქრებში ჩაძირულ არსებებს მოსდით თავში. ფიქრი და განსჯა ცხოველთა იმ სახეობას სჩვევია, რომელსაც HOMO SAPIENS – „მოაზროვნე ადამიანი“ ჰქვია.

დღეს და, ალბათ, უახლოეს მომავალშიც საქართველოს მოსახლეობას ერთი საფიქრალი ექნება: რა ხდება აფხაზეთის სვანეთში თუ, პირიქით, სვანეთის აფხაზეთში – კოდორის, დალის ხეობაში. ვინ არის ემზარ კვიციანი და რით დამთავრდება ყოველივე. რა არის ეს? ქმათამკვლელი შეტაკება თუ ანტიკრიმინალური ოპერაცია. მოკლედ, ყოველ პატრიოტ ქართველს ათასი კითხვა უტრიალებს თავში, რომელთა უმრავლესობაზე უეჭველი პასუხისთვის ვერ მიუგნია. განსხვავებით ჩვენი ბრძენი ხელისუფლებისგან, რომელმაც მიმდინარე პროცესების დასაწყისშივე გიგა ბოკერიას პირით უაპელაციოდ განაცხადა – არავითარი მაგრამ! ყველაფერი რუსეთის ბრალია და ემზარ კვიციანი სამშობლოს მოღალატეა! წერტილი, მორჩა და გათავდა.

ვინც ვითომ ემივზნება და სიტყვიერად გმობს კვიციანს, მაგრამ თან „მაგრამს“ აყოლებს, ასეთი რამ კვიციანთან სოლიდარობას ნიშნავს, – დაამუნათა პოლიტიკური ოპოზიცია ვარდოსანთა მთავარმა იდეოლოგმა და პროპაგანდის მინისტრმა. სულ მოკლე ხანში აღმოჩნდა, რომ ოპოზიციის მსგავსად საზოგადოების მნიშვნელოვანი ნაწილი ხმაროს ამ მიმართებით „მაგრამ“ და წერილის სათაურში მოტანილ სხვა სიტყვებს, რომელთა ხმარება მეც ხშირად მომიწევს ქვემოთ. ამიტომ სიფრთხილე მმართებს, რათა მოღალატის იარლიყს არ გამოვკრა ხელი.

სანამ სვანეთის ურემი გადაბრუნდებოდა

მანამდე ნაბიჯ-ნაბიჯ, მაგრამ ბოლო ორი წლის განმავლობაში სტაბილურად მიმდინარეობდა საზოგადოების ვარდის ვირუსისგან განკურნების, პოსტრევოლუციური ეიფორიიდან გამოსვლის პროცესი: გლდანის ეკლესიის დარბევა; ცხინვალის უაზრო სისხლიანი ავანტიურა; მოჭიდავეთა საქმის გამო რუსთაველზე ქალის დემონსტრირება; სპეცოპერაციების დროს ახალგაზრდების ქუჩებში არაერთი დახვრეტა; უნივერსიტეტის ამბოხი; სანდრო გირგვლიანის სადისტური მკვლელობა და სასამართლოს ცინიკური განაჩენი; ირაკლი კაკაბაძის და „თანასწორობის ინსტიტუტის“ 4 წევრის დაკავება, ანუ სააკაშვილის ხელისუფლების პირველი სინდისის პატიმრები. ყველაფერი ეს და კიდევ სხვა წვრილმან-მსხვილმანი უსამართლობები, რომელთა ჩამოთვლა ფორს ნაგვიყვანდა, გახდა მიზეზი ხელისუფლების დისკრედიტაციისა საზოგადოების აბსოლუტური უმრავლესობის თვალში.

ამ ყველაფრის ფონზე ახალი მინისტრთა კაბინეტის თითქმის უცვლელად დამტკიცება, როცა ვანო მერაბიშვილი მოხსნეს კი არა, ისე დაამტკიცეს პარლამენტში, რომ ამ უკანასკნელმა, ირაკლი ოქრუაშვილთან ერთად, სესიაზე მისვლაც არ იკადრა. ამასთან ერთად, აღმასრულებელი ხელისუფლებიდან დემონსტრაციულად გაუშვეს გოგა ხაინდრავა და ირაკლი ალასანია. ჩინოვნიკები, რომლებიც მეტნაკლები სიმპათიით სარგებლობდნენ საზოგადოების უმრავლესობის თვალში, სხვა ოდიოზურ მინისტრთა ფონზე, რომელთა უწყინარი გამოჩენაც კი ტელეეკრანზე, მაყურებლის დავიტა ფორმალურად გაუქმებული გატალიონისთვის იარაღის აყრა. ეს მიულებელი აღმოჩნდა „მონადირის“ წევრებისთვის, რომლებიც პრაქტიკულად ყველა, ხეობის მკვიდრები არიან. საერთოდ, ქართველ კაცს, განსაკუთრებით მთიელ ხალხს, იარაღის მიმართ განსაკუთრებული, შეიძლება ითქვას, გენეტიკურად კოდირებული სიყვარული აქვს. მით უმეტეს, ვერ შეელევა იარაღს კოდორელი ვაჟკაცი, რომელმაც სწორედ საკუთარი იარაღით დაიცვა მშობლიური კუთხე, ხოლო საქართველოს შეუნარჩუნა აფხაზეთის მცირე ნაწილი.

იქნებ, ალბათ, შეიძლება, თუმცა, რადგან, მაგრამ და ა.შ.

რაც შეეხება პირადად ემზარ კვიციანს, მისი პიროვნული დამსახურება უდავოა ამაში. თუმცა ძველი გმირობა არ შეიძლება ახალი დანაშაულის პატიების, მით უფრო სამშობლოს ღალატის ინდულგენცია იყოს. როგორც სტალინი ამბობდა – „За старое спасибо, за новое отвечай“, მაგრამ ვინმემ უთხრა ამ ხალხს ძველისთვის მადლობა? ან რას ითხოვდნენ „მონადირეები“ ამისთანა უსაშველოს? რალაც ფორმითლეგალურისტატუსი მიეცათ და მცირეხელფასი დაენიშნათ მათთვის. სხვათა შორის, ირაკლი ალასანიაც კატეგორიული წინააღმდეგი იყო ამ შენაერთის გაუქმების. გამოდის ისიც მოღალატე ყოფილა.

თავის დროზე საქართველოს ხელისუფლებამ კაპიტულანტურ დოკუმენტს მოაწერა ხელი, რომლის მიხედვითაც კოდორის ხეობაში, გარდა ადგილობრივი პოლიციისა, სხვა სახის ძალოვანი, ანუ სამხედრო შენაერთების ყოლის უფლება არა აქვს. ხეობაში ამჟამად არც პოლიციაა და ამდენად, „მონადირისთვის“, ანუ იგივე მოსახლეობისთვის იარაღის ჩამორთმევა, მათ აბსოლუტურად დაუცველად დატოვებას ნიშნავს. თვით სსრკ-ს დროსაც კი, საქართველოს მთიანეთის მცხოვრებთათვის, ამ ხალხის ტრადიციული ყოფის გათვალისწინებით, თუნდაც სანადირო ჯიხვებზე თუ მტაცებელ ცხოველებზე, ე.წ. „ვინტოვკის“ ფლობა ნებადართული იყო. მეორე მსოფლიო ომის დროს სწორედ „ვინტოვკით“ შეიარაღებულმა სვანებმა ლომის წილი დაიდეს იმაში, რომ კავკასიონს აქეთ ფაშისტები არ გააჭაჭანეს.

უნდოდა აგრესიას იწვევს ქართული მრავალსართულიანი „დალოცვის“ სახით. ერთი სიტყვით, ხალხის მოთმინების ფიალა აივსო და უმგაყოფილების პიკი შემოდგომისთვის იყო მოსალოდნელი. ამის გასანეიტრალებლად „მეხამრიდი“ იყო საჭირო და ისიც გამოაჩინა ხელისუფლებამ, რომელმაც გარეგნულად მშვიდი პოზის მიუხედავად, კარგად იცის მათთვის მწარე რეალობა – საზოგადოების ნდობის ლიმიტი ხელისუფლების მიმართ, პრაქტიკულად ამოწურულია.

ვინ არის ემზარ კვიციანი და რა ხდება კოდორში

ვერსიები ბევრია: რუსეთის პროვოკაციით დაწყებული, რაც ხელისუფლებისთვის ერთადერთი და უდავო ჭეშმარიტებაა და უცხო ჰლანეტელებით დამთავრებული. რეალურად კი საქმე გაცილებით მარტივად შეიძლება იყოს – ხელისუფლებამ გადაწყვიტა ბრძენი ხელისუფლებისგან, რომელმაც მიმდინარე პროცესების დასაწყისშივე გიგა ბოკერიას პირით უაპელაციოდ განაცხადა – არავითარი მაგრამ! ყველაფერი რუსეთის ბრალია და ემზარ კვიციანი სამშობლოს მოღალატეა! წერტილი, მორჩა და გათავდა.

ვინც ვითომ ემივზნება და სიტყვიერად გმობს კვიციანს, მაგრამ თან „მაგრამს“ აყოლებს, ასეთი რამ კვიციანთან სოლიდარობას ნიშნავს, – დაამუნათა პოლიტიკური ოპოზიცია ვარდოსანთა მთავარმა იდეოლოგმა და პროპაგანდის მინისტრმა. სულ მოკლე ხანში აღმოჩნდა, რომ ოპოზიციის მსგავსად საზოგადოების მნიშვნელოვანი ნაწილი ხმაროს ამ მიმართებით „მაგრამ“ და წერილის სათაურში მოტანილ სხვა სიტყვებს, რომელთა ხმარება მეც ხშირად მომიწევს ქვემოთ. ამიტომ სიფრთხილე მმართებს, რათა მოღალატის იარლიყს არ გამოვკრა ხელი.

– კონსტიტუციურ უსაფრთხოებაზე აღმართა ხელი და ეგენი მოღალატეები არიანო, უნდა გაეცინოს კაცს, სატირალი რომ არ იყოს. თან 15 წლის წინანდელ ამბებს იხსენებს, იგივე არ დაგვემართოსო. ნიკა რურუა არ იყო, ზვიად გამსახურდიას ჩამოგდებაში ლომის წილი რომ დაიდო? იქნებ მე დავრგოდი მაშინ ავტომატით და არ მახსოვს? ან ეს მიშა მაჭავარიანი რა პირით იქახის – ემზარ კვიციანი შევარდნაძის მემკვიდრეობააო. ვითომ შენ იყავი, ჩემო მკითხველო, მოქკავშირის გენსეკი და მერე შემოსავლების მინისტრი. ერთი სიმართლე მაჭავარიანსაც წამოცდა, უფროსწორად, ნახევარი სიმართლე – ჩვენი ხელისუფლების ზიზღს ქვეყანას ნუ გადააყოლებთო.

ამ დღეებში ხელისუფალთა ხშირი გამოსვლების დროს ტელეეთერით, მართლაც ძნელია ზიზღის გარეშე უსმინო მათ ყალბ პათეტიკას, ამაზრზენ დემაგოგიას – თუნდაც კახა ლომაიას „მიწიდან ამოთხრა“ გავიხსენოთ. სად, რომელ ნორმალურ ქვეყანაში გამოდის განათლების მინისტრი ასე. თანაც დასძინა, საქართველოს ისტორიაში ტესტი ჩააბარეს აბიტურიენტებმაო და მოღალატეები შორეულ ისტორიაში საძებნი არ არის, აგერ არიან კვიციანი და ოპოზიციაო. მართლაც, შორეულ ისტორიაში რა ესაძება ლომაიას, როცა საქართველოს პირველი გამაერთიანებელი მეფე რომ გაგრატ III იყო და რომ იგი ბედიის მონასტერშია დაკრძალული, ეგეც არ იცის განათლების მინისტრმა.

ერთი სასულელე ბოკერიასაც წამოსცდა – „დიახაც, ვიცოდით კვიციანი კრიმინალი იყო, მაგრამ იმიტომ არ დავიჭირეთ თბილისში, ოპოზიცია ატეხავდა ერთ ამბავს – გმირი დააპატიმრეთო. ამიტომ ვაცალეთ კოდორში ასვლა და ახლა, როცა თავი მოღალატედ წარმოაჩინა, გავანადგურებთო“. დაახლოებით ეს ბრძანება გიგა ბატონმა. გამოდის, რომ ოლონდ ოპოზიციისთვის არ მიეცათ სათქმელი და ახალა ავანტიურაზე წავიდნენ. რა ჰქვია ამას? ღალატი თუ არა ის მაინც, რომ ყველაფერი რუსეების ბრალი არ უნდა იყოს. თავად ოპერაციის დროს მასმედიას არ აჭაჭანებს ჩვენი „დემოკრატი“ ხელისუფლება, ეს თავისთავად ათასი „მაგრამ“-ის საფუძველია.

რუსული კვალი? თუ ВОЙНА ВСЕ СЛИШЕТ

უეჭველია, რუსეთი დაინტერესებულია საქართველოში, კერძოდ, კოდორში სომარი ესკალაციით დაჩვენ ხელისუფლების უტვინოობით დანთებულ ცეცხლზე ხელს მოითბობენ. მაგრამ ეს არ ნიშნავს, რომ ის, რაც დღეს ხდება კოდორის ხეობაში, მათი ინსპირირებულია. თუ კვიციანი განდიტია, კრიმინალია, რატომ არ აიყვანეს თბილისში, სადაც, როგორც ამბობენ, ბოლო დროს ცხოვრობდა? იმიტომ ხომ არა, რომ რაც ახლა ხდება კოდორში, ამ ხელისუფლების ინტერესებში ჯდება? პოლიტიკურ თემებს თავი დავანებოთ, – სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობა იმდენად საშალალოა, ისე გაძვირდა ცხოვრება, ისე გაამათხოვრეს მოსახლეობა, რომ შემოდგომა-ზამთარში შეიძლება სოციალურმა გუნტმა იფეთქოს, რაც საქართველოს ისტორიაში უპრეცედენტოა – კუჭის წვას ჯერ არ გამოუყვანია ქართველი კაცი ქუჩაში.

გულს არ ეკარება ამ გაძსუეგული ახალგაზრდების თუ ძველგაზრდა დემაგოგების ვაი და ვიში – არიქა, საქართველო ილუპებაო. ნიკა რურუა რომ იტყვის თუნდაც კრიმინალ კვიციანზე მართლე – ჩვენი ხელისუფლების ზიზღს ქვეყანას ნუ გადააყოლებთო.

მოღალატეები

საქართველოს ისტორიამ გმირების სახელებიც შემოგვინახა და მოღალატეებისაც. ხანდახან საუკუნეები დასჭირვებია ვინ ვინ არის იმის გარკვევას. ისეც მომხდარა, ერთი და იგივე პირს ორივე საქმე ჩაუდენია. თუნდაც გიორგი სააკაძის მაგალითი ავიღოთ. ისტორიამ ასეც იცის. საუკუნეთა მანძილზე აწონის მავანის ნამოქმედარს და იმის მიხედვით მიანიჭებს ადგილს პიროვნებას, უფრო არგო თუ ავნო სამშობლოს. ამიტომ იგივე სააკაძეს შეუნდო ერმა ირანულ-თურქული გადაცდომები და ტაშისკარის, მარტყოფის, მარაგდის გმირად აღმართა ბრინჯაოდ ჩამოსხმული ნოსტელი გოლიათი კასპსა და თბილისშიც.

იქნებ შედარება უხერხული გამოვიდა, მაგრამ კოდორის გუნტისთავსაც ისტორია მიიაგებს სამაგიეროს. დრო განსჯის ზიანი მეტი მოუტანა ქვეყანას თუ სიკეთე!

P. S. ეს წერილი მეგობარს წავაკითხე, რომელმაც მთხოვა, ჩემი გვარიც მოაწერე, თუ შეგიძლიაო. უარს ვერ ვეტყვი, მით უმეტეს ჰონორარის წილში არ მიჯდება.

დავით მხეიძე,
ლადო ანდღულაძე.

◎ რეპლიკა

ისევ დედის აკვიროებისა გამო

სახელმწიფო მინისტრმა გიორგი გარამიძემ (რომელიც კაი ხანია, ეკრანზე არ „აღმოცენებულა“, მაგალითად, გიგა ბოკერიასაგან განსხვავებით) სახელდახელო გრიფინგი მოაწყო ერთ მუჭა ჟურნალისტებთან, ფაქტოგრივად, სტენოგრაფისტებთან და სხვათა და სხვათა შორის, ქვეყნის პირველ პირს ასე მოსწმინდა პირი:

– თუ განდიტს შეუძლია მთელი საქართველოსთვის თქმა „დედას გიტირებთო“, პრეზიდენტმა რატომ ვერ უნდა თქვას, „საქართველოს მტრებს დედას ვუტირებთო!“

ცოტა გონიერებას, თუ განგავთ, ლოგიკას მოვუხმოთ და შევნიშნოთ: თქვე დალოცვილო (სახელმწიფო მინისტრს მივმართავ, განდიტის ენა-პირით ნათქვამსა და პრეზიდენტის ენა-პირით ნათქვამს ერთნაირი შეფასებით უნდა მივუდგეთ? განდიტსა და სახელმწიფოს მეთაურს ჯერ დაფიქრება და მერე წამოძახება ერთნაირად „მოეთხოვება?“...

თამაზ ეგანოიძე

◎ რა დაიწერა ჩვენზე

რატომ ვუხარობთ?

„სიტუაცია, რომელსაც გამუდმებით აღვივებენ, როდი გვაცგუნებს. უშიშრად და ეჭვების უძონლად ვიურთიერთებთ აფხაზეთთან, როგორც დამოუკიდებელ სახელმწიფო ძალასთან“ ***(მოსკოვის მერის იური ლუჟკოვის სიტყვიდან, 20 ივლისს სოხუმში ვიზიტის დროს, სერგეი გალაფაშთან შეხვედრისას).***

„კპ“-ს რეპლიკა: არ უყვარს ჩვენს დაუდგრომელ მერს რეზინის გაწელვა და რას უზამ! გინდა დედაქალაქის გზების რემონტი იყოს, გინდა არცთუ მარტივი საგარეო-პოლიტიკური პრობლემების გადაწყვეტა. ვინ მიგდია საგარეო საქმეთა სამინისტრო და ყოველგვარი გაერო? აფხაზეთს სუვერენულად მივიჩნევთ და მორჩა!

ასეთ საქმეებში აჩქარება საუკეთესო გზა როდია. გაცილებით სასარგებლოა აფხაზეთში საკურორტო კომპლექსებისა და საქმიანი ცენტრების მშენებლობა (რაშიც ი. ლუჟკოვი ნამდვილად სპეციალისტია!) და რესპუბლიკის ასე გამაგრება; თორემ, აჭარაზეც ბევრ ცხელ-ცხელს ვლაპარაკობდით, საბოლოოდ კი გამოვიდა... უხერხულად.

მასალის ქართულად მომამზადებლის მინაწერი: რუსეთულ პრესაში არაერთხელ შემხვედრია ცალკე მოსკოვის მერისა და ცალკე გამოჩენილი ქართველი მხატვრის ზურაბ წერეთლის გამონათქვამები იმის თაობაზე, რომ ერთმანეთის მეგობრები არიან... არადა, იური ლუჟკოვი დიდი ხანია საქართველოს გამოკვეთილი და დაუფარავი მტერია...

◎ ფიქრები ქართულ ტელევიზიაზე

ისევ საზოგადოებრივი მაუწყებლობის შესახებ

ახლა საეთერო პროგრამებზე ვისაუბროთ. ისევ „იუნესკოს“ გამოცემას დავიხმარ: „საზოგადოებრივი რადიოსა და ტელევიზიის პროგრამები თავისი შინაარსით უფრო მეტად ნაციონალური უნდა იყოს, ვიდრე სხვა სამაუწყებლო სამსახურების პროგრამები...“

„საზოგადოებრივი რადიოსა და ტელევიზიის ძირითადი სამსახურების საქმიანობის წრე სამი ამოცანისგან შედგება: მიაწოდოს ინფორმაცია, გაანათლოს და გაართოს...“ „...ამა თუ იმ ქვეყნის თავისებურებებიდან გამომდინარე, შესაძლოა, მას განესაზღვროს განსაკუთრებული ამოცანები. ერთ-ერთი ასეთი ყველაზე გავრცელებული ამოცანა ნაციონალური თვითმყოფადობის განმტკიცების ხელის შეწყობაა...“

საზოგადოებრივ მაუწყებლობას, სხვასთან შედარებით, სპეციფიკურობის პრინციპი განასხვავებს – კერძო კომპანია სარეკლამო შემოსავლებზე არის დამოკიდებული, ამიტომ ხშირად იაფფასიანი პოპულაროობით ცდილობს რეიტინგის აწევას. მთავრობა კი ყველა ქვეყანაში ამ საკითხში ერთნაირია და ყოველთვის ცდილობს საკუთარი მოლვაწეობის რეკლამისთვის სახელმწიფო ტელევიზიის გამოყენებას. ამდენად, საზოგადოების, სახელმწიფო თუ კერძო ტელევიზიების ინტერესები ხშირად ერთმანეთს არ ემთხვევა. ამიტომ, **„...პროგრამების შექმნისას, მრავალფეროვნება და უნივერსალურობა წარმოადგენს ურთიერთ შემავსებელ ელემენტებს... რაც, საბოლოოდ, ნიშნავს იმას, რომ საზოგადოებრივი რადიო და ტელევიზია მოწოდებულია ემსახუროს ყველას“.**

იმისთვის, რომ საზოგადოებრივი მაუწყებლობის პროგრამები ეროვნული იყოს, ემსახუროს ყველას და ამით ემსახუროს ნაციონალური თვითმყოფადობის განმტკიცებას, **„...საზოგადოებრივმა მაუწყებლობამ უნდა მიიღოს მონაწილეობა აუდიო ვიზუალური პროგრამების წარმოებაში“.** ტელევიზიაში პროგრამების საერთაშორისო ბაზარი კარგად არის განვითარებული, გარკვეული ჟანრის პროგრამები გაცილებით იაფია, შეიძინო, ან დაუკვეთო, ვიდრე თავად დაამზადო, მაინც, საკუთარი წარმოება არა მხოლოდ მაუწყებლობისადმი დასმული ამოცანების შესაბამისობის გარანტიას იძლევა, არამედ **„უზრუნველყოფს ცოდნისა და გამოცდილების მუდმივ დაგროვებას (იმას, რასაც შეიძლება „შემოქმედების კულტურა“ ვუწოდოთ, რაც სწორედ საზოგადოებრივი მაუწყებლობისთვის არის დამახასიათებელი...“** შეძენილი, ან დაკვეთილი პროგრამები, უმეტეს შემთხვევაში, უნდა განიხილებოდეს, როგორც დამატებითი ხასიათის მატარებელი.

აზრის სირთულისთვის საფრანგეთიდან ჩამოტანილი მასალების ნაწილსაც გაგაცნობთ. საფრანგეთში მაუწყებლობა ევროპული დემოკრატიის ტრადიციების მიხედვით არის განვითარებული, რასაც ეროვნული ინტერესებიდან გამომდინარე თავისებურებები ემატება.

საფრანგეთის ტელევიზიას მედიატორის სამი პოსტი აქვს დაწესებული: ერთი პროგრამების საერთო მედიატორია, ერთი – „ფრანს-2“-ის რედაქციისათვის და ერთიც – „ფრანს-3“-ის ეროვნული რედაქციისა და რეგიონული სადგურებისათვის. ისინი საშუალო რგოლებია მაყურებელსა და რედაქციების ხელმძღვანელობას შორის. ნებისმიერ მაყურებელს შეუძლია მიმართოს კონკრეტულ პიროვნებას, ვისაც ევალება მოსმენა, შენიშვნების, კრიტიკისა თუ წინადადებების გათვალისწინება.

„ფრანს-2“-სა და „ფრანს-3“-ის პროგრამების ურთიერთშევსება და მათი ჰარმონიზაცია საფრანგეთის ტელევიზიის დედაარსია – ერთსა და იმავე საათებში მაყურებელს მიეწოდება სხვადასხვა ჟანრის, ზედმიწევნით ყურადღებით შერჩეული და მაყურებელთა განსხვავებულ წრეებზე გამიზნული პროგრამები. თუ ერთი არხი ახალგაზრდულ პროგრამას გადასცემს, მეორემ შეიძლება აქცენტი გააკეთოს უფრო მცირეწლოვან აუდიტორიაზე და ა. შ. მთავარი ის არის, რომ ორივე არხის პროგრამებმა ფართო არჩევანის საშუალება მისცეს მაყურებელს და ამით მაქსიმალურად გაზარდოს კომპანიის აუდიტორია.

ჩვენც გვაქვს საზოგადოებრივი ტელევიზიის ორი არხი და, ვფიქრობ, ჰარმონიზაციაზე ფიქრი არც ჩვენ გვაწყენდა.

„ფრანს-2“-მა და „ფრანს-3“-მა მთელი თავისი უნარი უნდა მოახმარონ ახალი ტალანტების აღმოჩენას...“ ესე იგი შემოქმედებაზე უნდა იზრუნონო! „...ტელეგადაცემები უნდა იყოს ორიგინალური და ამასთან, თითოეული არხის იდენტურობის გამომხატველი...“ რაც მხოლოდ შემოქმედ ადამიანებს შეუძლიათ!

სამწუხაროდ, ჩვენი ტელეფილმების სტუდია დღეს უმოქმედოა, ფრანგები კი ამ საკითხს დიდი მნიშვნელობას ანიჭებენ – „კომპანიები „ფრანს-2“-ი სინემა“ და „ფრანს-3 სინემა“ დიდი გავლენით სარგებლობენ კინოპროდუქციის ბაზარზე. მათი ინვესტიციების ხვედრითი წონა (250 მილიონი ფრანკიძ, მხოლოდ „Canal Plus-ს“ (800 მლნ. ფრანკიძ ჩამორჩება და უსწრებს TF1-ს (50 მლნ ფრანკიძ და Arte-ს (50 მლნ. ფრანკიძ.

„საფრანგეთის ტელევიზიის ორივე ფილიალი მონაწილეობს ორმოცადმე ფილმის (ანუ ფილმების მესამედი, რაც საფრანგეთში იწარმოებაძ დაფინანსებაში“. მათი მთავარი ამოცანაა, **„ხელი შეუწყონ ფრანგული კინოს განახლებას და განვითარებას. „ფრანს-2 სინემამ“ და „ფრანს-3 სინემამ“ მნიშვნელოვანი როლი უნდა ითამაშოს ფრანგული კინოს აღორძინებაში“.**

როგორც ვხედავთ, ფრანგული ტელევიზია აქტიურად არის ჩართული ეროვნული კულტურის განვითარებაში. მეტიც, დადგენილია ეთერში გასვლის პროპორცია უცხოურ და ნაციონალურ სატელევიზიო პროდუქტს შორის. აუცილებელია, რომ ეთერში გასული პროგრამების 40 პროცენტზე მეტი ფრანგული იყოს! ყველა იცავს კულტურას, ეს, თურმე, მხოლოდ ჩვენ, ქართველებს არ გვჭირდება!

მოკლედ, ვმუშაობდით, ვემზადებოდით რეფორმისთვის. ეს და სხვა მასალები ჩვენს მიერ შესწავლილი და დამუშავებული იყო, გვსურდა, საქართველოს საზოგადოებრივი მაუწყებლობა, ეროვნული ინტერესების გამომხატველი მასობრივი ინფორმაციის საშუალება და ქვეყნის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი კულტურის კერა ყოფილიყო! მაგრამ ზოგჯერ ერთის დათესილს სხვა მოიმკის ხოლმე. ჩვენს შემთხვევაშიც ასე მოხდა!

რა გააკეთეს!

1999 წლის აპრილში, არჩილ გოგელიას გადადგომის შემდეგ, ახალი თავმჯდომარე დაინიშნა. ჩვენი საზოგადოება ისეა ინფორმირებული, თითქოს მან საქართველოს სახელმწიფო ტელევიზიასა და რადიოში რეფორმა ჩაატარა. სინამდვილეში, როგორც უკვე მოგახსენეთ, მას გამზადებული გაზა დახვდა იმისთვის, რომ ევროსაბჭოს წინაშე საქართველოს მთავრობის მიერ აღებული ვალდებულების შესრულებისთვის კურიერის როლი შეესრულებინა. ამიტომ ზაზა შენგელიას რეფორმატორობას ნუ დავაბრალებთ. დასტურად ერთ ფაქტს მოვიყვან: ცოტა ხნის წინათ ერთ-ერთ სატელევიზიო დისკუსიაში ლევან რამიშვილმა, თავისუფლების ინსტიტუტის ოდიოზურმა წარმომადგენელმა განაცხადა, თითქოს მან და მისმა გუნდმა გაწმინდეს საქართველოს ტელევიზია ჩვენგან. ამ მეეზოვეს და მის დამქაშებს თუ დავუჯერებთ, საქართველოს ტელევიზია, თურმე, დღემდე არ არსებობდა, არაფერი შეუქმნია, მხოლოდ არქივია ღირებული, რომელიც, თურმე, აბრეთვე არ არსებობს!

საქართველოს ტელევიზიის ისტორიაში პარადოქსი მოხდა – მის თაც „რეფორმატორმა“ შენგელიამ საქართველოს ტელევიზიის პირველ არხს თითქმის ყველა პროფესიონალი ჩამოაშორა.

ერთ მშვენიერ დღეს კი საქართველოს ტელევიზიით დაიწყო „ოფიციალური პიარი“ (ზაზა შენგელიას სიტყვებიაძ საზოგადოებრივი ტელევიზიის ჩამოყალიბების მხარდასაჭერად! საინტერესოა, ვინ იყო ამის წინააღმდეგი?! მაგრამ, გმირებად რომ გამოჩენილიყვნენ, საჭირო იყო პროგლეძის გამოგონება და გამოიგონეს კიდეც – მთელი ყურადღება გადატანილ იქნა სააგონენტო გადასახადის შემოლებაზე. ამის გამო ხალხის დიდი ნაწილი აღშფოთდა. ჩვენი საზოგადოების გამოჩენილი წარმომადგენლები გამოდიოდნენ ეთერში და გულწრფელად, მაგრამ ზოგადად, საუბრობდნენ საზოგადოებრივი ტელევიზიის სიკეთეზე, ხელმძღვანელობას შენგელიას მეთაურობით, სძულდა ის დაწესებულება (ტელევიზია და რადიო მარტო შენობა ხომ არ არის, ადამიანებიცაა!ძ, რომელსაც ხელმძღვანელობდა.

წინაშე საქართველოს ტელევიზიის ყველა ადამიანი ბრალეულია!

**ეროვნული ტელევიზიის ფორმატი ეროვნული ინტერესებიდან გამომდინარეობს

◎ აფორიაქებული განწყობით

უფლისკენ მიმავალი გზა მოძღვარმა უკეთ იცის

გამაოგნებელია ძველი კაცის ყოველი ნათქვამი.

თავზარდამცემად მართალი.

გასაოცრად სწორი.

ძნელი დასაჯერებელია, ყველაფერს ერთბაშად ამოეხეთქოს ვულკანივით.

ისიც ერთი პირიდან.

ალბათ, სინამდვილესთან მიახლოებულს, მომხდარის მსგავსს ამბობდა პირველმთქმელი.

სინამდვილის სწორს.

მერე შალაშინდებოდა თქმული.

წლოვით.

საუკუნოოვით.

ცხადია, ასე მოვიდა ჩვენამდე ქოთნისა და მექოთნის ამბავიც.

ახლა უკვე არაფერია სადავო.

მექოთნეს ყველაფრის უფლება აქვს.

საითაც უნდა, ქოთანს ყურს იქით გამოაბამს.

თანაც ერთს?

ორს.

სამს.

თუ დასჭირდა, არც ოთხზე იტყვის უარს.

გევრისთვის დღესაც არ არის უცხო ამგვარი რამ.

კერძოდ:

იმუშავა, მართლა კარგად იმუშავა ვიღაცამ. შეიძლება ვიღაცეებმაც. ყოველ შემთხვევისთვის ეროვნულ უნივერსიტეტში თუ მის გარშემო ცალყურა ქოთნის განწყობილება ადვილად შეეძნეს.

პირველწყაროს ვერ ვასახელებ უბრალო მიზეზის გამო:

არ ვიცი.

სავარაუდოა, რომ იგი მარტო არ იყოს. ეული კაცი ამდენს ვერ შეძლებდა, წყნარ ამინდს ასე იოლად ვერ აურევდა.

საფუძვლიანად მოფიქრებულზე უფრო კარგად აწყობილ სისტემას ჰგავს.

შეიძლება ნიადაგი სისტემამ მოამზადა და მერე ვიღაცეებმა ადვილად შეძლეს ნიაღვრისთვის სასურველი კალაპოტის მიცემა.

საუბარია უნივერსიტეტში ასე მძაფრად დაწყებულ გარდაქმნებზე, რომელიც საბანმანათლებლო სისტემაში ეგზომ ფართო მასშტაბით დაწყებული რეფორმის ნაწილია და მეტი არაფერი.

ამ რეფორმით ქვეყანა არ იქცევა.

საზოგადოებრივი ფორმაცია არ იცვლება.

აქ ყველაზე მთავარი და არსებითი საკვანძო მომენტების განსაზღვრაა.

უპირველესად საზოგადოების მხრიდან, რომლის გარკვეულ ნაწილს ახლა ზაფხულის ცხელი დღეები აწუხებს და სხვა რამეზე ნაკლებად ფიქრობს.

სათქმელის დასაზუსტებლად მოვიყვანე ერთ მაგალითს.

ხშირად იმართება მცირე დებატები, რომლებშიც არც ისე უანგარო ხალხიც მონაწილეობს საზოგადოების სულ სხვადასხვა ფენიდან თუ პოლიტიკური სპექტრიდან.

ყველა თავისას ცდილობს, თავისკენ ეწევა ბაბარს.

შეიძლება ამის შედეგიც იყოს აქცენტების სხვა წერტილებში გადატანა, ძლიერთა გაჩუმება და „ახალყოილთა“ ხმის ამოღება არც ისე სასურველი ტემგრით.

ეს ვიღაცას საშუალებას აძლევს, ყურადღება გადაიტანოს სრულიად სხვაზე და კვერცხი გაასალოს ქათმად, თანაც ხმამაღლა თქვას, ბებერ პროფესურას არ სურსო სიახლესთან შეგუება, მუშაობისა და სწავლების უფრო მაღალ დონემდე ამაღლება.

ესენი კიდევ ერთხელ ამტკიცებენო ძველი კაცის ბრძნულ ნათქვამს და ოდინდელი ჭირი ურჩევნიათო ახალს.

ამავდროულად საქმეში ისეთი ძალები ერევიან, რომელთაც უნივერსიტეტთან საერთო არაფერი აქვთ, არც აინტერესებთ. მხოლოდ უზენაეს ხელისუფალს თითქოს საგანგებოდ უქმნიან საფუძველს ილაპარაკოს უცხო ჯგუფებზე ისე, თითქოს ეს ძალა წარმართავდეს პროცესს და მართლა რალაცის უნარი შესწევდეს თუნდაც უნივერსიტეტში განვითარებული პროცესების მოსაგვარებლად.

ერთი მომენტიც:

ნამდვილად არ ვიცი, წისქვილში ვინ რას ლაპარაკობს, მაგრამ ხშირად ქუჩაშიც გაიგონებთ, რომ ამ „ხულიგნებს“ თურმე კორუფციის აღმოფხვრაც არ სდომებიათ ჯიბის დაცარიელების შიშით.

ხშირად გამაოგნებელზე მეტია ტელეეკრანებზე ასპიტებივით მოსრიალე სტრიქონები, გზავნილები. ისინი პროფესურაზე უფრო წესიერი საზოგადოების შეურაცხმყოფელები არიან, მაგრამ ეს რატომღაც ყველაზე ნაკლებად სწორედ შეურაცხყოფილებს აღარდებთ.

ვთქვათ, ვიღაც იღებდა ქრთამს.

მართლა იღებდა.

ვიღაც.

ასეც ლაპარაკობენ: „ვიღაც.“

არც სახელი, არც გვარი.

ჯანდაბას ამლები.

ვინ იყო გამლები?

სამწუხაროდ, ამ კითხვას არც არავინ სვამს.

გასაგებია:

ყველამ კარგად იცის, რომ პასუხს ერთნაირად აგებს ორივე მხარე.

გამოქიცებასთან გარიგებებაც უხერხულია. გასაკდება რომელიღაც ამგავი და ყველა გაიგებს უვიცის თუ მისი პატრონის სახელს. ისედაც ყველამ იცის, მაგრამ საჯაროდ, ოფიციალურად გახმიანება მაინც სხვაა, სალაპარაკოდაც ხანგრძლივი, საჭორაოდ უკეთესი.

ამას შეგნებულად სჩადის ვიღაც, რადგან ამდაგვარი საუბრებისას იპარგება მთავარი:

უნივერსიტეტის პროფესურა არ არის სიახლის წინააღმდეგი, უკეთესის უარმყოფი; ითხოვს მხოლოდ ყველაფრის სამართლიანად და პროფესიულად კეთებას. ამ მოთხოვნათა სიანკარეს კი ხედავს მხოლოდ მამაზეციერი, რომლისადმი მორიდების ნატამალი ხელისუფლებაში მოკალათებულ ახალუხლებს სულაც არა აქვთ.

არა აქვთ და მორჩა.

იციან: ღვთის კანონი ქაღალდზე არ იწერება და ამდენად, მას ყველა ვერ წაიკითხავს, ვერც მის აღსრულებას მოითხოვ სასამართლო აღმასრულებლისგან.

ავიწყდებათ:

ეს კანონი თავისთავად სრულდება, თავის დროზე ყველას შინ მიაკითხავს ყოვლისგანმსჯელიც და აღმასრულებელიც.

არსად, არავის სმენია შიშზე რაიმე.

არც არავინ ამბობს, რეფორმა ცუდიაო.

ითქვა ძალიან გარკვევით: დაფიქრებულად კეთებაა საჭირო.

ეს მოთხოვნა, თანაც სრულიად კანონიერი, ქვიშაში გაპარული წყალივით იკარგება სადღაც.

ზედა ეშელონებში?

შესაძლებელია. დამაფიქრებელია საეჭვო დუმილიც სწორედ ზედა ეშელონებიდან. ვითომც არაფერი ხდება. სხედან მოცლილები კიბეზე, მერე მოსწყინდებათ და წავლენ, აბა რას იზამენო.

დიდი შეცდომაა. ხალხის ამგვარ იგნორირებას ხელისუფლებისთვის არასდროს მოუტანია რაიმე სარგებელი.

მაინცდამაინც ახლა მოიტანს?

ძნელი დასაჯერებელია.

გევრიც რომ თავისას ეძახება?

თითქოს საქმეში ჩახედულ რეფორმატორთან საუბრის გედნიერება მძონდა ამ დღეებში.

ვითომ ჩემთვისაც მახლობელ თემატიკაზე ვსაუბრობდით... პროფესიულ დონეზე.

ეს ბოლოს

ეს ბოლოს

ეს ბოლოს

◎ რკინის ქალამანი

ვინ შეჭამა დევნილების ფული?

კაცმა რომ თქვას, უკვე ჩავლილი ამგავია. არც ჟურნალისტს უნდა აინტერესებდეს, არც – მკითხველს (ერთ-ერთი კლასიკური განმარტებიდან მიხედვით, ჟურნალისტიკა არის სწორედ ყოველივე ის, რაც ხვალ ნაკლებად საინტერესო იქნება, ვიდრე დღეს არისაძ. მით უფრო მაშინ, როცა მთელი ქვეყანა კოდორის ხეობას არის მიჩერებული. ასეთ დროს არავის ან თითქმის არავის ახსოვს დევნილები და მათი პრობლემები. ისიც დაავიწყდათ, აჭარაში, სასტუმრო „მესხეთში“ ჯერ ჩასახლებულ, შემტუმრეებში ჩასახლებული დევნილებისადმი სისასტიკის გამოვლენა გრძელდება და ახლო მომავალში არ შეწყდება.

– „მესხეთში“ შეიარაღებული რაზმის შეყვანა საჩვენებელი აქცია იყო. ამით სხვებან დასახლებულ დევნილებს ცხადად დაანახეს, რომ სასტუმროს ნებაყოფლობით, ხმისამოუღებლად დაუცლელობის შემთხვევაში მათთანაც ჩატარდება სპეცოპერაცია, – ვარაუდობს ქალბატონი ადა.

მოგეხსენებათ, დევნილ ოჯახებს სასტუმროს დატოვების სანაცვლოდ

დეგ გამოქვეყნებულ დევნილებს მოლალატეები რომ უწოდეს... რალაც მოგვიმრავლდნენ ამ ბოლო დროს მოლალატედ შერაცხული პირები, ოლონდ ზოგ მათგანს თუ ეს დამდალავი იარლიყი სამართლიანად მიეკრა, დევნილებისთვის ქვეყნის მოლალატის საწოდებლად, წესით, ენა არ უნდა მოგიტრიალდეს კაცს – ამას ნინო ბურჯანაძეს დევნილები არასოდეს აპატიებენ, – აგბოს ადა მარშანია „მესხეთიდან“ დევნილების გამოყრის გახსენებისას.

ჩავლილი ამგავია-მეთქი, მაგრამ როცა საქმე დევნილებს ეხება, ფაქტი არ ძველდება, მით უფრო, ისეთი, როგორიც აჭარაში მოხდა. თანაც, ადა მარშანია დარწმუნებულია, რომ სასინვესტორეგი 7-7 ათას დოლარს სთავაზობდნენ. ხელისუფლების წარმომადგენელს თუ დავუჯერებთ, ამ ფასად ბინის ყიდვა თავისუფლად შეიძლება, მაგრამ მე და თქვენ ხომ ვიცით, ასე რომ არ არის. თანაც, ალბათ, გახსოვთ, დევნილთა ერთ-ერთი მთავარი პრეტენზია რა იყო – მოგინადრეები ისე მექანიკურად გააერთიანეს, რომ მილეგულ ე.წ. ოჯახებში, სხვადასხვა ოჯახის წევრები (ზოგჯერ უცნობი ადამიანებიც) ალმოჩნდნენ. ამდენად, მილეგული თანხის გაყოფა მოუწევდათ და თითოოროჯახს ვერც ის შვილი ათასი დოლარი შეხვდებოდა. ადა მარშანია თქმით, მას თითოოროჯახად გაერთიანებული ორ-ორი ოჯახი მრავლად უნახავს. იგი ეჭვობს, რომ

ეს სახელმწიფო მოხელეებმა განგებ გააკეთეს, ფულის საშოვნელად.

– იმის მტკიცებით, რომ სხვადასხვა ოჯახს ეკუთვნიან, საბუთების ძიებით, თგილისსა და გათუშს შორის სიარულით გადაღლილი დევნილების ნაწილი უკანონო გარიგებას დათანხმდა – კუთვნილი ფულის მილების სანაცვლოდ გარკვეული თანხა მოხელეებს დაუტოვეს. ოჯახების რაოდენობის შესახებ მასალები ინვესტორებს ხომ ლტოლვილთა და განსახლების სამინისტრომ მიაწოდა. აქ ოლად შეეძლოთ საბუთების გაყალბება და სასტუმროში ჩასახლებულ დევნილთათვის გამოყოფილი თანხის ნაწილის მისაკუთრება. სახელმწიფო ითავითვე უგულისყუროდ, მეტიც, აგდებულად მოეძება ათას ჭირგამოვლილ და უსახლკარად დარჩენილ ხალხს. სასტუმროების პრივატიზაციის დროს ხელისუფლება არა ინვესტორების, არამედ თავისი ხალხის გვერდით უნდა დამდგარიყო და საკომპენსაციოდ იმდენი მოეთხოვა, რამდენიც ეყოფოდა ყოველ ოჯახს საცხოვრებლის შესაძენად. ვეჭვობ, რომ ინვესტორმა მოთაფლა სახელმწიფო მოხელეები, ქრთამი მისცა, რათა დევნილები რაც შეიძლება იაფად გაესტუმრებინა. ამ ყველაფრის კულმინაცია იყო სადამსჯელო ოპერაცია.

ქალბატონი ადა ვარაუდობს, რომ მსგავსი ვითარება შეიქმნება წყალტუბოშიც და დევნილებით კომპაქტურად დასახლებულ სხვა ადგილებშიც. იქაც არევენ სიტუაციას, გადალიან დევნილებს რალაც ვერმიკვლეული საბუთების ძიებით, გაურიგდებიან ინვესტორებს, დააკლებენ კუთვნილ თანხას დევნილებს და მერე საკუთარი დანაშაულის დასაფარავად კვლავ დევნილებს გადაატეხენ ზურგზე ჯოხს – 7 ათასს სწუნოებენო და შეიარაღებულ ძალებს მოიშველიებენ... თანაც, ამ ყველაფერს უფროიოლად მოახერხებენ, რაკი გათუშში რეპეტიცია გაიარეს. ადა მარშანია სწუხს, რომ შეიძლება, კვლავაც მოუწიოს იმის ყურება, როგორ მიიყვანენ დევნილების გამოსასახლებლად შეიარაღებულ გიჟებს და თავად რომ ვერაფერს უშველის, კვლავაც დაეუფლება უძლურების დამთრგუნველი განცდა. მერე შეიძლება, აჭარის ჯანდაცვის მინისტრის ნაკაშიძის მსგავსად სხვასაც ეყოს ცინიზმი და განაცხადოს, „სპეცრაზმი“ იმისთვის მოვიდა, რომ დევნილებს ავეჯის გამოტანაში დაეხმარონო... სხვათა შორის, მარშანიას აზრით, ნაკაშიძეს მთელ ამ ამგავში სასიკეთო წვლილი არ მიუძღვის.

– მთავარი, რამაც დევნილები აღაშფოთა, მათდამი დამოკიდებულება იყო. მათ აგდებულად ექცეოდნენ, ისე, როგორც პირუტყვებს, ძალლებს და არა – ადამიანებს. მათთავი სხვის შვილებად, უკანონო შვილებად იგრძნეს, – ასეხსნის ქალბატონი ადა დევნილების პროტესტს.

ამის შემდეგ იყო, „მესხეთში“ ჩასახლებულთა ნაწილმა რომ გამოაცხადა, აფხაზეთის დე-ფაქტო ხელისუფლებას ვთხოვთ თავშესაფარსო. აქ უკვე ემოციებმა გადაფარა სალი აზრი. მარშანიას თქმით, ამ სპონტანური განცხადებითა და აქციით დევნილებს ყურადღების მიპყრობა სურდათ. მიიპყრეს კიდეც – ბალაფშმა განაცხადა, მათ მივიღებთო, თუმცა, შემდეგ შეცვალა სიტყვები. ადა მარშანია ამას გიგა ხევიაშვილის განცხადებითხსნის. გახსოვთ, ალბათ, ლტოლვილთა და განსახლების მინისტრმა თქვა, ყველა თავისებურად ცდილობს აფხაზეთში დაბრუნებასო.

– ვფიქრობ, ეს პროვოკაციური განცხადება ხევიაშვილს უშიშროებამ უკარნახა, რათა ბალაფშს ეფიქრა, რომ ეს სცენები გათამაშებული იყო. გიგა ხევიაშვილმა ამ განცხადების გამო პასუხი უნდა აგოს, ისევე როგორც ნინო ბურჯანაძემ და ზურაბ ნოლაიდელმა, რომლებმაც დევნილებს ქვეყნის მოლალატეები უწოდეს. ჩვენ, ანუ ადა მარშანია და დევნილები სამივე პიროვნებას ბოდიშს მოვახდევინებთ.

ადა მარშანიას ცნობით, გათუშში დასახლებული დევნილები თგილისში ჩამოსვლას გეგმავენ საპროტესტო აქციების ბასამართავად. ისინი იმედოვნებენ, რომ აქციები იქნება ის რკინის ქალამანები, სამართლის ძიების გზაზე რომ გამოადგებათ. თუმცა, ხელისუფლება, რომელიც ყოველი საპროტესტო აქციის დროს ადამიანებს წიწილებივით ითვლის, ალბათ, არაფერს დათმობს, თუ დევნილები ერთმანეთს ხალხად მოიჩვენებ.

რუსუდან გახარია

◎ ინფორმაცია

ქვეყნის ენერგოსისტემაში გუშინ ავარია მოხდა

როგორც „ინტერპრესნიუსს“ სახელმწიფო ენერგოსისტემაში განუცხადეს, სისტემური ავარიის მიზეზი ქვესადგურ „დიდ ზესტაფონში“ მომხდარი ავარიაა, რის გამოც საქართველოს ენერგოსისტემა ორ ნაწილად გაიყო.

დენი შეზღუდვით მიეწოდებოდა აღმოსავლეთ საქართველოს და თგილისის ნაწილს. თგილისში დეფიციტი დაახლოებით 30 მგვ-ს შეადგენდა.

ხალიჩების იმპორტიორს ამოწმებენ

ფინანსური პოლიციის საგამოძიებო დეპარტამენტის მეორე ოპერატიულ-საგამოძიებო სამმართველომ საგაჟო წესის დარღვევის ფაქტზე ინდმეწარმე ალესკარ სარდაროვის წინააღმდეგ გამოძიება დაიწყო.

როგორც „ინტერპრესნიუსს“ ფინანსურ პოლიციაში განუცხადეს, სარდაროვმა თურქეთიდან სინთეტიკური ხალიჩები შემოიტანა, თუმცა გამოძიების ინფორმაციით, დეკლარაციაში ყალბი მონაცემები შეიტანა და საგაჟო გადასახადი შეამცირა.

სხვაობა შემოტანილი პროდუქციის საგაზრო ღირებულებასა და დეკლარაციაში შეტანილ მონაცემებს შორის 100 ათასი ლარია. დაწყებულია ტვირთის ექსპერტიზა, რომლის დასრულების შემდეგ დამალული თანხის ოდენობა განისაზღვრება.

უაქციზო არაყი „გომი“ ამოიღეს

„ფინანსური პოლიციის საგამოძიებო დეპარტამენტის პირველმა ოპერატიულ-საგამოძიებო სამმართველომ დიდი ოდენობით უაქციზო და ყალბი აქციზურმარკებიანი არაყი „გომი“ ამოიღო.

ოპერაცია შპს „თერგი-1“-ის, ე.წ. „ვაგზლის გაზრობაზე“ ჩატარდა. ყალბი აქციზურმარკიანი და უაქციზო ალკოჰოლური სასმელით ზურაბ ხელაძე ვაჭრობდა. ამოღებულ ალკოჰოლურ სასმელს ექსპერტიზა ჩაუტარდება. ფინანსური პოლიცია ამოღებული არაყის წარმომავლობის საკითხსაც არკვევს.

ჩინეთში ნატალი ვოხვოვა წავა

კონკურსში „მის სამყარო - ბიკინი“, რომელიც 25 აგვისტოს ჩინეთის პროვინცია ჯუნჯაიში გაიმართება, საქართველოს ოსი ეროვნების 25 წლის ნატალი ვოხვოვა წარმოადგენს.

საქართველოს სილამაზის კონკურსების ფედერაციის პრეზიდენტის გიორგი ნადირაძის განცხადებით, ნატალი ვოხვოვა, რომელიც ბოლო რამდენიმე წელია, თგილისში ცხოვრობს, 18 პრეტენდენტს შორის სპეციალურ კასტინგზე აარჩიეს.

„ჩვენი აზრით, ამ არჩევანს პოლიტიკური მნიშვნელობაც აქვს და იმედს ვიტოვებთ, რომ ეს ქართველებისა და ოსების – ორი მოძმე ხალხის დაახლოებასა და ნდობის აღდგენას შეუწყობს ხელს“, – თქვა ფედერაციის პრეზიდენტმა.

საერთაშორისო კონკურსში „მის სამყარო - ბიკინი“ 25 აგვისტოს გაიმართება. მასში 90 ქვეყნის წარმომადგენელი მონაწილეობს.

ინტერპრესნიუსი

◎ აქტუალური თემა

აგრესიას ვერანაირი მოსაზრება ვერ გაამართლებს

რუსი სამშვიდოგოების საქართველოდან გაყვანის საკითხთან დაკავშირებით საქართველოს პარლამენტის დადგენილების შემდეგ, რუსული მხარე საინფორმაციო კამპანიას აგრძელებს და აგრესიის ახალ ტალღას აგორებს. რუსი მაღალჩინოსნები, პოლიტოლოგები ღიად აცხადებენ, რომ სამშვიდოგოები საქართველოს ტერიტორიას არ დატოვებენ, რომ რუსეთი კონფლიქტურ ზონებში თავისი მოქალაქეების ინტერესებს დაიცავს. არადა, თუ მათი რეაქცია არ შეიცვალა, შესაძლოა რუსეთი გაეროს კონვენციით აგრესორად გამოცხადდეს, ანუ ამოქმედდეს გაეროს გენერალური ასამბლეის 1974 წლის 14 დეკემბერს მიღებული საერთაშორისო კონვენცია აგრესიის განსაზღვრის შესახებ, რომელიც ამგვარ სიტუაციებს არეგულირებს.

კონვენციის მესამე მუხლში ნათქვამია, რომ აგრესიად ითვლება სხვა სახელმწიფოს ტერიტორიაზე მყოფი შეიარაღებული ძალების გამოყენება შეთანხმებით გათვალისწინებული პირობების დარღვევის შემთხვევაში. ასევე, აგრესიად ითვლება სახელმწიფოთა შორის ხელშეკრულების დასრულების შემდეგ, სხვის ტერიტორიაზე ამ ჯარების ყოფნის ვადის გაგრძელება. კონვენციის მეხუთე მუხლი კი განმარტავს, რომ ვერანაირი მოსაზრება, პოლიტიკური იქნება ის, ეკონომიკური თუ სამხედრო ხასიათის, აგრესიას ვერ გაამართლებს.

უნდა აღინიშნოს, რომ იმ პირობებში, როცა რუსეთის მხრიდან საქართველოს მისამართით უკიდურესად მკვეთრი განცხადებები კეთდება, შეერთებული შტატების სენატი საქართველოს მხარდასაჭერ რეზოლუციას ილებს. დოკუმენტი ამერიკასა და „დიდი რვიანის“ სხვა ქვეყნებს მოუწოდებს მხარი დაუჭირონ კავკასიის ქვეყნების ნატოში გაწევრიანების პროცესს, ხელი შეუწყონ საქართველოსა და უკრაინის ჩრდილო ატლანტიკურ ალიანსში შესვლის დაჩქარებას.

დოკუმენტში ასევე, ნათქვამია, რომ რუსეთის მთავრობა მეზობელი ქვეყნების, მათ შორის, საქართველოს საარჩევნო პროცესსა და მის დემოკრატიულ მართვაში ჩარევას ცდილობს. რეზოლუციას სენატის უმრავლესობამ მხარი დაუჭირა.

საპარლამენტო ოპოზიცია, რომელსაც სამშვიდოგო ძალების გაყვანასთან დაკავშირებით, პარლამენტის დადგენილების მიღებაში მონაწილეობა არ მიუღია, აღნიშნავს, რომ მსგავსი დადგენილებები ადრეც იყო მიღებული, მაგრამ ვერ გამოვიყენეთ, თუმცა, თუ გავიხსენებთ, ის დადგენილებები რაღაც პატარ-პატარა შედეგებს იმ მომენტში იძლეოდა ხოლმე. თუნდაც დსთ-დან გამოსვლაზე ლაპარაკი რაღაც პერიოდში ზეწოლის მექანიზმად გამოდგა. თუ მოხერხდა ამ დადგენილების ისე შესრულება, რომ მას არაფერი უარყოფითი შედეგი არ მოჰყვა, ეს ალბათ, იდეალური ამოცანა იქნება. ყოველ შემთხვევაში, ამ გადაწყვეტილებას თავისი დიპლომატიური ფუნქცია მაინც აქვს – ზეწოლის მექანიზმი რუსეთთან დიალოგში ალბათ, ზედმეტი არასოდეს იქნება.

საპარლამენტო ოპოზიცია აცხადებს, რომ პარლამენტის დადგენილებები და განცხადებები მხოლოდ ემოციური ხასიათის მატარებელია და საქართველოს ხელისუფლება რუსი სამშვიდოგოების თემის წინწამოწევით ცდილობს ქვეყანაში მიმდინარე უმნიშვნელოვანესი პროცესებიდან მოსახლეობის ყურადღება გადაიტანოს. იგივეს ამტკიცებენ რუსი პოლიტიკოსები. საპარლამენტო უმრავლესობა ქართველი ოპოზიციონერებისა და რუსი პოლიტიკოსების განცხადებებს შორის მსგავსებას ხაზს უსვამს და ოპოზიციას პრორუსულ ორიენტაციაში ადანაშაულებს. ოპოზიცია რუსეთთან თავის კავშირს სასაცილოდ მიიჩნევს და განმარტავს, რომ თუ რუსი პოლიტიკოსები მათ დაეთანხმებიან იმაში, რომ ცა ცისფერია და ზღვა ლურჯი, ეს ერთნაირი პოზიციების ქონას არ ნიშნავს.

მზია გელენავა

სიტყვა ადამიანს ეფარება

ქართველ-მა პწკარ-ი დაიბუდოს ხ-ქართველ-ი

ეკატერინე ზაურ წაქაძე

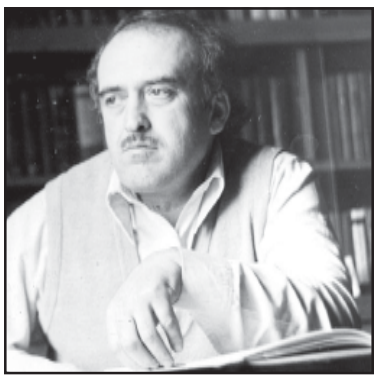

დაიბადა 1937 წლის 15 სექტემბერს იმერეთის ცნობილ სოფელ სვირში. 1956 წლიდან ცხოვრობს და მოღვაწეობს გორში.

1981 წელს გამომცემლობა „ნაკადულმა“ დასტამბა ზაურ წაქაძის მოთხრობების პირველი კრებული „მამა“. 1985 წელს „მერანმა“ გამოსცა ვრცელი მოთხრობა „და ჰყვაოდა ხე იანვარში“, 1990 წელს – პირველი რომანი „საგლეთს რა გინდა?“ 1995 წელს – რომანი „გარეთუბანი“. სხვადასხვა დროს დაიბეჭდა მოთხრობები „გულყინულიან ქვეყანაში“, „ნაკადული“, „საგაზაფხულო არდადეგები“, „მერანი“, „ცისკენ გაჭრილი გზაწვრილი“, „დეკამერონის შესახებ“, „ლეგენდა გულზე“, „ოქრო“, „მსტოვარი“, „ბუთხუზას შვილი ფერადი ზღაპარი“ და სხვ.

XXI საუკუნეში დაიბეჭდა რომანები: „ათოვდა თერგს და ათოვდა თრუსოს“, „ცხრათავიანი რომანი სიზმრებით“ და „ვაჟაფშაველიანა“.

თერთმეტი წელიწადი იყო გაზეთ „გორის მოამგის“ მთავარი რედაქტორი. შიდა ქართლის გუბერნატორის მოწადინეობით და ძალისხმევით, საამასხურიდან მოიშორეს, ახლა ცხოვრობს სოფელში და ელოდება მზის ჩასვლას.

1. რას ფიქრობთ XXI საუკუნის ქართულ ლიტერატურულ ტენდენციებზე?
2. გამართლებულია წიგნის გადაქცევა კომერციისა და გიზნესის საგნად? როგორ წიგნს ეყოლება მკითხველი მომავალში?
3. რა მიგაჩნიათ არსებით პროგლემად საქართველოსთვის?
4. როგორ აფასებთ ტრადიციულ კლასიკურ მწერლობას? რა შეგძინათ თქვენ, როგორც მწერალს? რომელია თქვენი სამაგიდო წიგნი?
5. რას იტყოდით ქართული ენის მიმართ მწერლის დამოკიდებულებაზე?
6. რაზე მუშაობთ ამჟამად?

●დღევანდელობა საოცრად ჰგავს XX საუკუნის ანალოგიურ პერიოდს. ის ხანაც გუნტით, ჯანყით და საოცრად აბურდულ-დაბურდული ცხოვრებით გამოირჩეოდა. გუნებრივია, მწერლობა სისხლისგან იცლებოდა. არც იმ დროს იყო უფლება, მამა-პაპები და მათი ტრადიციები გეხსენებინა კეთილად. აუგი კი იმდენი ჩამოფქვეს იმდროინდელმა „ლიტერატურულმა წისქვილებმა“, რომ აქამდე მოგვწვდა და გამოგვკვება.

ილია მაინც მლეროდა და მოუწოდებდა ერს:

„მითხარ სადღაა მამა-პაპური
მხნეობა, ხმალი, მკლავი
ქველური,
სახელისათვის ამაყი თრთოლა,
მამულის მტრებთან
მედგარი ბრძოლა!“

ესეც რეაქციონულ ნაციონალიზმად ჩაუთვალეს, ყალგ რომანტიკოსად დაუხატეს ერს.

ახლაც ასეა, თითქოს წარსული მეორდება. საუგედურად, პროვინციიდანაც კარგად ვხედავთ „ახალ მოაზროვნეებს“, მაგრამ, კარგი ბიჭი ხარ, და ხმა ამოიღე!

ისინიც, საუკუნის წინანდელი „პატრიოტი მწერლებიც“, ასე ხაროგდნენ და ლალოგდნენ, მაგრამ გევრისგან ერთი რითმაც არ დარჩა, ერთი სტროფიც არ ახსოვთ დღეს ქართველებს. „ჭამადიდით და ჭალადიდით“ ვიცნოგ უამრავთაგან მხოლოდ ერთ პოეტს, ეს რითმალა შეემორჩა ჩემს მეხსიერებას, სამაგიეროდ, სისხლის ნაკადულებში დაცურავდა.

თუ დაწყნარდა და დამშვიდდა წუთისოფელი, ასე შეაფასებენ დღევანდელობასაც, რომელიც არანაკლები სიავისა და სიძულვილის ტვირთს მიათრევს.

●იმასაც მოვესწარით, რომ ქართულ მწერლობას ხალხს აძულებენ. ამის მიუხედავად, წიგნის გიზნესი ჩანასახში მაინც არსებობს და თუ ქართველმაც ლუკმა-პური მოიპოვა, პირველად წიგნს მიწვდება.

სულს თუ მოითქვამს ქართველი, მერწმუნეთ, აუცილებლად წაიკითხავს თანამედროვე მწერლებს: ოთარ ჩხეიძეს, ოთარ ჭილაძეს, ჭაგუა ამირეჯიბს, გურამ დოჩანაშვილს... ერთი საკურორტო ქალაქის წიგნის მაღაზიის გამყიდველმა შემომითვალა, შენი წიგნები კი არა, მანველიძის რომანების გაყიდვაც გვიჭირსო. იმ გედნიერ მომავალში წიგნის ასეთი შემფასებლებიც აღარ იარსებებენ.

● პრობლემა მხოლოდ ერთია: ქართველმა უნდა დაიბრუნოს საქართველო, ასე გაგრძელება აღარ შეიძლება!

●ქართული ლიტერატურა ყოველთვის ეყრდნობოდა კლასიკურ მწერლობას. ასეთი გალავარი რომ გაგვაჩნდა, ამიტომაც გადავრჩით, ამიტომაც ვსულდგმულოგთ და, თუ ატყობთ, საქართველოს მტრებს სწორედ იმ საძირკვლის დანგრევა განუზრახავთ.

მამა-პაპათა დანატოვარმა განძმა მაზიარა ქართულ სიტყვას. ყველა ნაღდი ქართველის ნაწარმოები სამაგიდო წიგნიცაა და გზის მასწავლებელიც.

უწინ მტერი ან ჩრდილოეთიდან მოდიოდა, ან აღმოსავლეთის კარს გადმოლახავდა, ან სამხრეთიდან შემოჰყოფდა წამახულ შუბს. დიდება ღმერთს, რომელმაც საქართველოს დასავლეთიდან ააფარა ვეება ზღვა. ახლა ვითარება შეიცვალა, ცხრა ზღვას იქიდან მოემართება და უთვლელი ლაშქარი, მშვილდ-ისრით და ცხენით როდი მოთოხარიკობს, უცხო ენით მოდის, მოაქვს თავისი წიგნი და გაზეთი, კინოფილმი და სანახაობა, რომელიც ცეცხლს უკიდებს მამა-პაპათა იმ ტრადიციებს, რომლებმაც აქამდე გადაგვარჩინა. სულ მალე ხელში შემოგვადნება ქართული ზმნა, გაქრება მარტივი და რთული წინადადებები...

საქართველოში კი შვილებს მუდამ დედები ასწავლიდნენ დედაენას. ილიასაც, აკაკისაც, ვაჟასაც, გალაკტიონსაც... დედებმა ასწავლეს დედაენა. ახლა დედები ლუკმაპურს დაეძებენ, გაზარში ათენებენ და ლამის გაზარში აღამებენ.

შვილები?

შვილები ტელევიზიის ხელში ჩავარდნენ, წერა-კითხვასთან გამწყრალი ტელევიზია რა დედაენასაც ასწავლის, ნათლად ვხედავთ!

მწარე სინამდვილეა, მამულთან ერთად ენასაც ვკარგავთ, წარსულიც და მომავალიც ნელ-ნელა ქრება თვალთახედვიდან.

● ადმინისტრაციული სახლიდან ჩემთან ერთად გამოაძევეს ჩემი რომანები და მოთხრობები, ღირსი არ არის, ვინმემ შეიძინოს და წაიკითხოსო, მათი შიშით გრელებიც ერიდებიან ჩემთან შეხვედრას, გულღრძოხელის უფლების ეშინიათ, გადაგვეკიდებიან და არ გაგვახარებენო.

მაინც არ დავეცი, მაინც ვსუნთქავ, დავამთავრე და გამოსაცემად ვამზადებ (თუ ღმერთმა და ღირსეულმა ქართველმაც ინებაა!ძ ახალ რომანს „ყაზგეგიანთ ზღაპარყოფა“, გამოსაცემად მზად არის მოთხრობები: „ცხენის საყვარელი“, „წერილებისა და ნარკვევების კრებული.

ჩაიწერა
თამარ შაიშმელაშვილმა

ზაურ წაქაძე

მინიატიურები

საშინაო დავალება, ანუ ქინქლების სადღეგრძელო

10 წლის ნიკას!

მიწიდან სოკოსავით ამოზრდილი აგურის სახლი ოვალური სვეტებით და ნაცრისფერი სახურავით. რკინის ჭალებიანი ხელის ურმის გვერდით, ზედ სათონესთან თუხთუხებს შინდისფერი ავტომანქანა. წარგებგაგარდღნილი და საცრისოდენათვალებიანი მამაკაცი ელოდება ჭიშკრის გალებას.

პაწია ავტოგუსი მოადგა ეზოს, დააპიპინა.

ამანაც პიპინით უპასუხა. ჭიშკართან გახევებულ ქალიშვილს გადასძახა, ვინ არისო. პასუხი რომ ვერ მიიღო, შინდისფერი მანქანიდან გადმოვიდა და უმალ გაიგადრა: ათი სტუმარი ეწვია ოჯახს. მასპინძელს არ დაუთვლია, თვითონვე თქვეს, აბა დაგვიხვდი, ათი „ცხენოსანი“ მოვადექით თქვენს ეზოსო.

მოადექით და მოადექითო, ე, აქა, ვარ, ვეღარსად გაგეცქევითო.

წარგი არ შეუხრია დიასახლისს, ათი ქათამი დაკლა წარგებგაგაურდულმა.

დაესივნენ ქალები.

ათივე გაგტყვნეს, მოხარშეს, მოაყარეს მარილი და აუქნელად მიიტანეს სუფრაზე.

სამარილეების გვერდით გაჩნდა მწიფე პამიდვრის მწნილი, დოში და ლოქო, გროწეულისფერი ხიზილალა.

აქაფქაფებული ჩაქაფული, ორთქლმოდებული ხაშლამა.

კამკამა და მათრობელა დადულებული ჩინურის წვენი.

ქათმებს დააჭრეს გარკლები, ვიღაცამ თეთრი ხორცი მოითხოვა, კურტუმითაც დაინტერესდნენ, ფრთებიც გაკიკნეს მორცხვმა გოგონებმა.

– პურმარილი ძუძუზე ყრია, მირთვით, შეგარგოთო, – ახმიანდა მასპინძელი.

თოფისწამალივითაფეთქდა ღვინო და აამღერა სტუმარ-მასპინძელი. ვიღაცამ წასვლა მოინდომა. წყალი არ ჩამოდის სახურავიდან, აქ მოისვენეთო, დააშოშმინეს წასასვლელად გამზადებული.

ვინ გაუგონა. აიშალნენ და მოაგონდათ გამორჩენილი სადღეგრძელო. მოატრიალა ენა თამადამ და დალოცა ათი ქათმის გამზრდელი.

დაქანცული დიასახლისი თავდახრილი უსმენდა ქებათა-ქებას.

* * *

ეს ჩემი ქართლია, ჩემო პატარავ, გულია მასპინძლით და ყელამდე გაყიჭყიჭებული სტუმრებით...

* * *

კორტოხი. უნაგისფერი მიწა იხედება შემხმარი გალახებიდან. სადღაც ქათამი აკრიახდა, ფერდოგზე ჩამოგვჯდარი კრამიტიანი სახლიდან გამოიხედა ქალმა, მიდამო მოათვალიერა და კარი შეიკეტა. დაიგღავლა ღოგის ძირში გამოგმულმა მოწითალო დეკეულმა, ფერდეგჩავარდნილმა გურვაკმაც დაიღრუტუნა.

წითელ ტალახს ერიდებოდნენ, ქვიდან ქვაზე ხტებოდნენ. ერთმანეთს ეშველებოდნენ. მაინც გულიანი სიცილით აიარეს სერი.

ისევ გააჭრილა კარი ქალმა, გალახებგადჯეკილ ჭიშკართან ათი სტუმარი იდგა, ათი ნათესავი ხორხოცოგდა.

– თქვენ კი გაიხარეთ, – შემოიკრა ქალმა ლოყაზე ხელი, – მეზოგლებო, გარეთ გამოიხედეთ, ნახეთ, რა ამგავია ჩვენს ეზოში!

დედაგუდიანად გამოლაგდა მზის გულზე ოჯახი, ნაყიდი აგრეშუმივით აიკერეს პირზე ღიმილი. სტუმრების დანახვაზე თავი გადააქნიეს მეზოგლებმა.

დატრიალდა ჯარა, დაკლეს ქათამი, გააცალეს ღდინი. ჩაუძახეს ათუხთუხებულ თუჯიაში.

მოხარშეს და ასო-ასო აქნეს.

ქათმის ნახარშს მოართვეს ქონი, გალესეს როდინში ჩანაყულ ნიგოზში.

წამოადულეს საცივი.

პატარას კუჭი უყვარსო, – ენა დასველა რძალმა. შეუგლვირა დედამთილმა.

ათი კაცი მიუჯდა სუფრას, ათივემ გემო გაუსინჯა საცივს.

არც ჭადი და ყველი დავიწყებიათ, ღომითაც დაიფუფქეს პირი.

ტყემალი და კანამხლის მწნილი, პრასი და პიმპილა...

ღმერთს დიდება აკადრეს და დაღოცეს დიასახლისი.

ათი კაცი მოპირა ერთმა ქათამმა და დაათრო ციც ქანარევმა ცოლიკაურმა.

* * *

ეს ჩემი იმერეთია, ჩემო ქვირფასო, ზოგჯერ ხელსავსე და ზოგჯერაც – ხელმოჭერილი.

აჰა, შეგისრულე თხოვნა, აღვწერე ქართლი და იმერეთი, ალგათ, შეაფასებ საშინაო დავალებას, ნიშანსაც დამიწერ. შენც ეცადე, ეგებ სხვა კუთხიდან მიუდგე, სხვა ჭუჭრუტანიდან დაინახო ორივე მხარე. არ გაგიკვირდეს, სხვა ცხოვრება გავიარე და დღეს სუფრიდან ვუცქერი ამ უამურ წუთისოფელს. მე რომ მკითხო, წყვილგარკლიან სუფრას მივუჯდები და, თუ თამადად მიკადრებენ, სადღეგრძელოს დავლევ იმ ქინქლებისას, რომლებიც შემოდგომაზე ჭურიდან ამოზრდილ სასულესთან თვრებიან მაჭრის სურნელებით.

ამბავი რამდენიმე პირიანი ზმნით და ერთი უპირო არსებითი სახელით

ზურმუხტისფერ ზეცას წვდებოდა ღალადი, დედამიწა დგანდგარეგდა და გარგაცით ამოდიოდა მნათობი.

მზის ჩასვლის შემდეგაც ყვიროდნენ:

„ამას ვიზამთ, იმას ვიზამთ!“

„აქეთ წავალთ, იქით წავალთ!“

„ამას შევჭამთ, იმას შევჭამთ!“

„ამას მივასაკლავებთ, იმას მივასაკლავებთ!“

„ამას დავეცემით, იმას დავეცემით!“

„ამას დავნაყავთ, იმას დავნაყავთ!“

„ამას დავანგრევთ, იმას დავანგრევთ!“

„ამას გავყიდით, იმას გავყიდით!“

„ამას მოვკლავთ, იმას მოვკლავთ!“

„ამას მივაღწევთ, იმას მივაღწევთ!“

დანაქადნი აისრულეს: მიზილეს, მოზილეს, წავიდნენ, შეჭამეს, მიასაკლავეს, დაეცნენ, დანაყეს, დაანგრიეს, გაყიდეს, მოკლეს და მოისვენეს.

ხალხმაც მოისვენა.

ხალხია არსებითი სახელი, უპირო და გაუტანელი.

ხალხია, ხალხო, ხალხის დამლუპველი.

ქართული კაპიტალიზმი

ადიდებულ-ატალახებული მდინარე და ურჯულოს ხელით გაჩეხილი ჭალა.

ყვავების ჰარა-წარა და გელურების აშლილი გუნდი.

ორთავ მხარზე დაცემული ფერდოები და თავმოტვლეპილი კვერნაქი.

იმ ამოყირავებულ ფერდოგზე თავშეფარებული სახლები, მიწის ზემოთ ამოზრდილები, კრამიტიანუკრამიტონი.

იმ სახლებში შეყუჟული ადამიანები, რომელთაც მხოლოდ ქართული ზმნა დაახასიათებს, ქართული ზმნა ხატავს:

ზოგი ჭამდა.

ლოთი სვამდა.

ცოტა მლეროდა.

ბევრი ტიროდა.

უმრავლესობა ლოცულოგდა.

ასი ამთქნარებდა.

ათასს ხელი გაეშვირა, მათხოვროგდა.

ათი ათასი ფიქროგდა, რა ეჭამა ხვალ.

მრავალი იწვა და ეჭვიანებდა, გაზარში წასული ცოლი ელანდებოდა, თავს გაყიდდა თუ ბოლოკს იყიდდა, ვერ გადაეწყვიტა.

დულდა და გადმოდულდა გაზარი, ახლად გამოჩეკილი ქურდები ჯიბეებს ჩხრეკავდნენ, ოპტიმისტები ლატარიის ბილეთებს დაეძებდნენ.

ხურუშიანები ელოდნენ დაბნელებას, ამერიკული ფილმის მოლოდინში ყლაპავდნენ ნერწყვს.

უსაძმურები ნატროგდნენ სიკვდილს.

მილიონები შენატროდნენ ერთს.

მხოლოდ ის ერთი ფიქროგდა, როგორ გაეფცქვნა ყველა დანარჩენი, როგორ მოეტყუებინა, გაეცურებინა, რომ გამდიდრებულიყო.

თუმცა მდიდარი გახლდათ, ყელამდე ჩაფლული ოქროსა და ვერცხლში.

აჰა, მომირთმევია ზმნით და უზმნოდ დახატული კაპიტალიზმი, ჩაატანეთ გემო, გულზე არ დაგადგებათ, თუ გულზე არ დაგაყარეს შავი მიწა!

◎ ერთი ამოსუნთქვით

გზად დაღლილი არავის უნახიხართ...

ამოუცნობი ფენომენი?

კი, გაგონია, იყოს ამოუცნობი. მოწაფეები და უმცროსი კოლეგები როგორადაც ვიცნობთ, ესეც დიდი სიყვარულის, მოწიწების და ყველაზე მეწიერი მეგობრობის საბაბს გვაძლევს...

ნოდარ ტაბიძე დღეს კონკურსგარეშე დგას ქართული ჟურნალისტიკის, ლიტერატურათმცოდნეობის, გალაკტიონოლოგიის უზარმაზარ სამყაროში.

ეს სამყარო არავის ჰგავს დედამიწის ზურგზე – ორიგინალურია და ერთადერთი, მხოლოდ ტაბიძისეული.

პოლოხანს ბევრს წერენ ნოდარ ტაბიძის ფენომენზე, მაგრამ... ვერც ერთი ნარკვევი, ესსე თუ ჩანახატი მისი პიროვნული ხიბლის დასურათხატების მცდელობას ვერ გასცდა... თუმცაღა, ესეც დიდი საძმეა, ადამიანი ხომ ჯერ პიროვნებაა და მერე მეცნიერი, მკლევარი, პუბლიცისტი, პოეტი, პედაგოგი, თაოგათა არა ოდენ აუდიტორიაში, არამედ, ზოგადად, ყოველდღიურ რომანტიკულ ურთიერთობებში გამზრდელი...

საქართველოში არ მეგულება პიროვნება, რომელსაც იმდენი მეგობარი ჰყავდეს, რამდენიც ნოდარ ტაბიძეს. გინდ დაიჯერეთ, გინდა არა: ნოდარ ტაბიძეს თანაბრად, ტოლსწორის თვალით და გულით შეუძლია მოეალერსოს, გაამხნევოს, რწმენა შემატოს 75 წლის თანაკურსელ მეგობარსაც და დღევანდელ საქართველოში ყველაზე ჭკვიან თორმეტიოდე წლის თორნიკე ჭუმბურიძესაც.

ნოდარ ტაბიძე საყოველთაო ქართველის კლასიკური ნიმუშია – „მაღალი, უხვი, მდაბალი“, ანუ თანამედროვე გაგებით, სულიერად საოცრად ამაღლებული, პრინციპული და უშღავათო, მომთხოვნი და შენი წარმატებით გახარებული, გავშვებით კეთილი და გულჩათხრობილი, გამოუსწორებელი პატრიოტი, პეშვით საქართველოს ციხე-ტაძრების სადღეგრძელოს შემსმელი, ამ ცხოვრების შუქ-ჩრდილების ირონიით განმეორებული.

მას არასდროს ჰქონდა უფლება, ცუდად ყოფილიყო. საგენიერად, ასეა დღესაც.

ერთიც ნიშანდობლივია: პირადი მტრები ეგრალება ძალიან. ალბათ, მტრებიც შესაფერისი არა ჰყავს და იმიტომ.

* * *

წარმომიდგენია, რა ოფლში გახვითქული ათენეგდა ღამეებს დინჯი და სერიოზული „ახალგაზრდა“ კაცი (შუა თაოგის ხალხს გატონი ნოდარი ახალგაზრდებს, ზოგჯერ ყმაწვილებსაც კი გვეძახისძ, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის ჰუმანიტარულ-ტექნიკური ფაკულტეტის ერთ-ერთი მესაძირკვლე, ამ უნივერსიტეტის ჟურნალისტიკის დეპარტამენტის ხელმძღვანელი პროფესორი **თემურ ჯაგოდნიშვილი...** ის უკვე ალიარებული მკვლევარია, მაგრამ... ნოდარ ტაბიძის მრავალმხრივი ღვაწლის ერთად თავმოყრასაც თუ შეეჭიდებოდა, ვერ წარმომედგინა.

ნოდარ ტაბიძის ცხოვრება და მეცნიერულ-პუბლიცისტური შემოქმედება რომ ჯეროვნად წარმოაჩინო, მისი ორეული თუ არა, უახლოესი მეგობარი, ფიცვერცხლნაჭამი ძმა მაინც უნდა იყო.

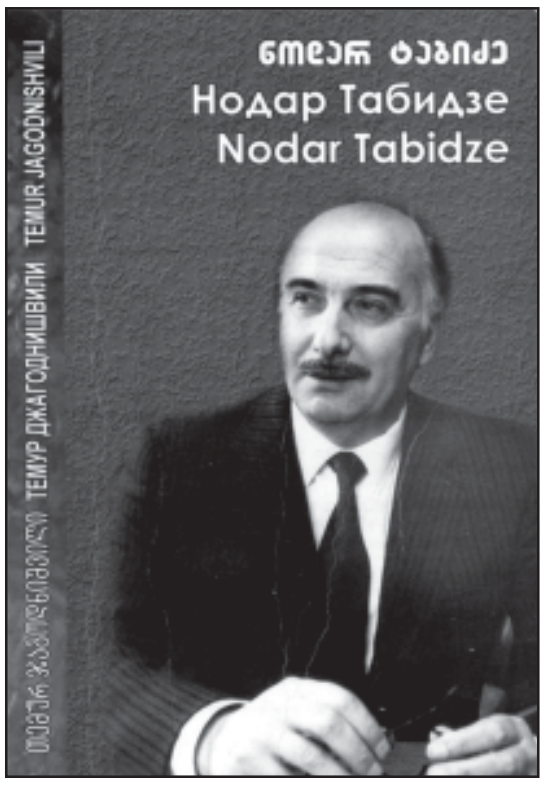

გულწრფელად მინდა მივულოცო თემურ ჯაგოდნიშვილს, რომ ღირსეული მეგობრობა გაუწია უფროს კოლეგასა და ალმზრდელს, ტაქტით და რიდით დაიწყო წიგნი ტაბიძეთა ბრწყინვალე შტოს თვალსაჩინო წარმომადგენელზე და გაასრულა იმით, რითაც ასე მოხიბლულია დღევანდელი ქართველი ინტელიგენცია, – ნოდარ ტაბიძის მიერ დიდი რუდუნებით შექმნილი გალაკტიონოლოგია, როგორც ლიტერატურათმცოდნეობის ახალი დარგი!

თემურ ჯაგოდნიშვილი ამ დარგის დიდი შინაარსის გოლომდე გამცნობიერებელია.

ჯერჯერობით გალაკტიონოლოგიის ერთი ტომი მიიღო მკითხველმა. ეს არის მეცნიერული კეთილსინდისიერებით და ცინცხალი, უგერეგელი ფაქტებით, რომანტიკული წიალსვლებით სავსე წიგნი. მალე მეორე ტომი გამოვაო, გვპირდება ავტორი. სულ კი ოთხ ტომად აქვს ჩაფიქრებული ნოდარ ტაბიძის საქართველოს პოეტების მეფის „შემზარავი გენიალობის“ კვლევაძიება.

„შემზარავად გენიალური“ ჩვენმა მეორე დიდმა პოეტმა შოთა ნიშნიანიძემ უწოდა გალაკტიონს.

რაც არ უნდა ახლოგელი და სისხლი სისხლთაგანი იყო, როგორია გალაკტიონის გენიასთან შეჭიდება, მაგრამ... ნოდარ ტაბიძემ მხოლოდ სიგრძნის ასაკში შესვლის შემდეგ გაგვახარა ერთიერთმანეთზე უკეთესი გამოკვლევებით: „ქართული პოეზიის წყალგამყოფი ქედი“ (1993ძ, „არ ველი კარზე დაკაკუნებას“ (1999ძ, „გალაკტიონი ჩაღრმავებას ითხოვს“ (1992ძ, „გალაკტიონი იტევდა გალაკტიონს“ (1996ძ, „გალაკტიონისეული ხილვები და ასოციაციები“ (1999ძ, „რას გვასწავლის გალაკტიონი“ (2002ძ, „ცის სილაჟვარდით გამორჩეული“ (2002ძ, „მაინც მწვერვალებს ედება ქარი“, „გალაკტიონის მარგინალები“ (2002, პირველი ნაწილიძ და სხვა.

მოდი და ნუ დაუჯერებთ სულმნათ ირაკლი აბაშიძეს, რომელსაც ნოდარ ტაბიძე გენიალური პოეტის ცხოვრების ყველაზე ზუსტ მცოდნედ და მისი გულის მესაიდუმლედ მიაჩნდა.

დასტური რომ, ასეა.

გალაკტიონოლოგიამდე ნოდარ ტაბიძემ შექმნა 170 სერიოზული სამეცნიერო ნაშრომი, 20-ზე მეტი წიგნი და მონოგრაფია.

როგორც თემურ ჯაგოდნიშვილს სრულიად სამართლიანად მიაჩნია, ნოდარ ტაბიძე არა ოდენ ჟურნალისტიკის თეორიასა და ისტორიაშია უმნიშვნელოვანესი გამოკვლევების ავტორი, არამედ იგი სრულიად ახალი დარგის – ჟურნალისტიკის პედაგოგიკის მესაძირკვლეც არის.

ყველა თაოგის ქართველ ჟურნალისტთა მაესტროდ ალიარებული ნოდარ ტაბიძის პოლო წიგნებს ვინც გონების თვალს გადაავლებს, ადვილად დარწმუნდება, რომ გალაკტიონოლოგიის შემქმნელი, ყველა სიკეთესთან ერთად, დიდი მეცნიერიც არის.

„არც ერთი დღე სტრიქონის გარეშე“! – გვმოძღვრავდა ნოდარ ტაბიძე ყოველ ლექციაზე. ახლა საოცარი სურვილი მაქვს, სამაგიეროდ შეძახილითგავამხნევო მარად ჭაბუკური მხნეობით გამორჩეული უფროსი მეგობარი: „არც ერთი დღე სტრიქონის გარეშე, გატონი ნოდარ, რაც გაქვთ ჩაფიქრებული, ყველაფერი უნდა მოასწროთ და შთამომავლობას დაუტოვოთ, არ გაქვთ უფლება, ცუდად იყოთ... დიდი გალაკტიონისა არ იყოს, გზად დაღლილი თქვენც არვის უნახიხართ“!

* * *

წიგნის რედაქტორია პროფესორი ლადო მინაშვილი, რომლის შესავალი წერილიც ისევე ერთი ამოსუნთქვით იკითხება, როგორც თემურ ჯაგოდნიშვილის ეს მართლაც სამაგიდო, ჟურნალისტთა და ლიტერატორთათვის სამაგიდო წიგნი.

სპარტაკ ქოგულია

◎ ღია წერილი

საქმოპაღოს სინდის-ნაქმესი

მის აღმატებულებას, საქართველოს პრეზიდენტს მიხეილ სააკაშვილს, ნაციონალური მოძრაობის წევრის, ტექნიკის მეცნიერებათა კანდიდატის, 1920 წელს დაბადებული თეიმურაზ გრიგოლის ძე ლორთქიფანიძისგან მცხ. თბილისი, უზნაძის 2. ტელ.: 95-58-63

თქვენო აღმატებულებავ,

მესმის, რომ უაღრესად დაკავებული გრაანდებით უმნიშვნელოვანესი სახელმწიფოებრივი საქმეებით და, შესაძლოა, ჩემი წერილის საპასუხოდ ამჯერადაც ვერ მოიცალოთ. თუმცა, მაინც მოგმართავთ, რადგან ჩემთვის ძალიან მნიშვნელოვანია, ბოლომდე მოვიხადო ვალი ჩემი ხალხის და ისტორიის წინაშე.

წლეულს, ორ სექტემბერს, დაბადებიდან 125 წელი უსრულდება საქართველოს უახლესი ისტორიის ერთ-ერთ მშვენებას, დიდ მოაზროვნეს, მოღვაწეს და თავდადებულ მეგრძოლს გრიგოლ ლორთქიფანიძეს.

მისი ტრაგიკული ცხოვრება და მოღვაწეობა თქვენთვის უთუოდ ცნობილია, მაგრამ თავს უფლებას მივცემ, ორიოდე ეპიზოდი მაინც შეგახსენოთ.

გრ. ლორთქიფანიძე, უაღრესად განათლებული და ერუდირებული ადამიანი, იყო დამოუკიდებელი საქართველოს მთავრობის თავმჯდომარის მოადგილე, განათლების მინისტრი და სამხედრო მინისტრის მოვალეობის შემსრულებელი.

1921 წლის გაზაფხულზე, როცა დამოუკიდებელი საქართველოს შეიარაღებულმა ძალებმა საბჭოთა მეთერთმეტე არმიის შეტევებს ვერ გაუძლეს და მთავრობა იძულებული გახდა თავშესაფარი უცხოეთში ეძებნა, გრ. ლორთქიფანიძე ახალგაზრდა უკრაინელი წარმოშობის მეუღლესთან და ორ მცირეწლოვან გავშვთან ერთად საქართველოში დარჩა და სათავეში ჩაუდგა ქვეყნის დამოუკიდებლობისა და ტერიტორიული მთლიანობისთვის გრძოლს. კერძოდ, გენერალ მაზნიაშვილთან ერთად, მან თავი მოუყარა დაქსაქსულ და დეზორგანიზებულ ქართულ სამხედრო ნაწილებს, გზა გადაულობა გათუმში გამაგრებული ასკერების დასახმარებლად წამოსულ თურქულ ჯარს, მერე სასტიკად დაამარცხა გათუმის თურქული გარნიზონი და საგოლოოდ, დედა-სამშობლოს დაუგრუნა აჭარა. სწორედ ის აჭარა, რომელსაც ლენინის მიერ ხელმოწერილი გრესტის ზავის თანახმად, თურქეთის ერთ-ერთ განაპირა ვილაიეთად გადაქცევა ემუქრებოდა. ქვეყნის ტერიტორიული მთლიანობისთვის გრძოლაში გრ. ლორთქიფანიძეს, გენერალ მაზნიაშვილთან ერთად, გვერდში ედგნენ სელიმ ხიმშიაშვილი და მემედ აბაშიძე.

როცა საფრანგეთისკენ მიმავალი გემიდან ჩამოდიოდა, გრიგოლ ლორთქიფანიძემ იცოდა, რომ ბოლშევიკები უთუოდ შეეცდებოდნენ მის ფიზიკურ და მორალურ განადგურებას, აუწიოკებდნენ ოჯახს, მაგრამ მან სამშობლოსადმი სიყვარულისა და მოვალეობის გამო, შეგნებულად გაიღო ეს მსხვერპლი.

ვიდრე ჩეკას ჯურღმულებში სულს ღაფავდა, თითქმის ჩვიდმეტი წლის განმავლობაში, გრ. ლორთქიფანიძეს წამითაც არ შეუწყვეტია გრძოლა, წამითაც არ დაუკარგავს რწმენა. ამის დასტურია მისი გრწყინვალე ნაშრომების კრებული პიროგითი სახელწოდებით „ფიქრები საქართველოზე“. სუზდალისა და რუსეთის სხვა ციხეებში დაწერილი ეს ნაშრომები უაღრესად აქტუალურია და ფასდაუდებელი სამსახურის გაწევა შეუძლია თანამედროვე ქართველი პოლიტიკოსებისა და, მთლიანად, საზოგადოებისთვის.

გრ. ლორთქიფანიძის ცხოვრება არის სამშობლოსადმი უანგარო სამსახურისა და თავგანწირვის მკაფიო მაგალითი, რაზეც მომავალი თაოგები უნდა ალიზარდონ. ამ მიზნით, ჩემმა ოჯახმა თქვენი ინიციატივით გახსნილ „საბჭოთა ოკუპაციის მუზეუმს“ გრ. ლორთქიფანიძის ცხოვრებისა და მოღვაწეობის, მთლიანად, იმ ისტორიული ეპოქის ამსახველი მრავალი უნიკალური ექსპონატი გადასცა. სამწუხაროდ, არც ერთი მათგანი გამოფენილი არ ყოფილა და ვერც ამის მიზეზი ვერ დავადგინეთ.

თქვენო ალმატებულებავ,

საქართველოს არ სჭირდება ყალბი გმირების გამოგონება, საჭიროა, გრიგოლ ლორთქიფანიძის, მემედ აბაშიძის, სელიმ ხიმშიაშვილის, გენერალ მაზნიაშვილის, სამშობლოს გათავისუფლებისთვის დაცემულ სხვა მებრძოლთა დანახვა და დაფასება, მომავალი თაოგებისთვის მათი სანიმუშოდ დასახვა. ამიტომაც გავგებედეთ და, გრ. ლორთქიფანიძის საზოგადოების, პირადად ჩემი და ჩემი ოჯახის სახელით რამდენჯერმე მოგმართეთ წინადადებით გრ. ლორთქიფანიძისთვის ეროვნული გმირის სახელის მინიჭების, მისი სამეცნიერო და პოლიტიკური მემკვიდრეობის შესწავლის და გამოცემის, მისი იუბილეს ღირსეულად აღნიშვნის, მისი სახელის უკვდავსაყოფი სხვა ღონისძიებების თაოგაზე.

სამწუხაროდ, არც ერთ ჩვენს წერილზე პასუხი არ მიგვიღია, ალბათ, თქვენი მოუცლელობის გამო.

დარწმუნებული ვარ, დამოუკიდებელ საქართველოში ოდესმე ღირსეულად დაფასდება იმ კაცის სახელი, ვინც თავი შესწირა საქართველოს დამოუკიდებლობისათვის გრძოლას. უგრალოდ, მინდოდა, ამ ალიარებაში წვლილი შემეტანა მე, გრიგოლ ლორთქიფანიძის ვაჟიშვილს, რათა მამაჩემის მსგავსად, ჩვენს დიდ წინაპართა წინაშე ბოლომდე ვალმოხდილი წარვმსდგარიყავი.

სწორედ ამიტომ ვგებდავ თქვენს შეწუხებას, რის გამოც, გთხოვთ, დიდსულოვნად მომიტევოთ.

თეიმურაზ ლორთქიფანიძე

სურათებზე: 1931 წელი, ვორონეჟი. მარცხნიდან მარჯვნივ: მეუღლე ლიუბა ავრამენკო, დარეჯან ლორთქიფანიძე, ნოდარ ლორთქიფანიძე, გრიგოლ ლორთქიფანიძე და თეიმურაზ ლორთქიფანიძე; კალისტრატე გოგუა, გრიგოლ ლორთქიფანიძე და ლიუბა ავრამენკო.

◎ რას წერენ, რას ამბობენ ჩვენზე

რუსული კვალი კოდორის ხეობასა და კიევის კრეშჩატიკზე

შიდაპოლიტიკური ვითარების გამწვავებამ ერთბაშად ორ ჰოსტსაბჭოურ რესპუბლიკაში – საქართველოსა და უკრაინაში – დაპირისპირებულ მხარეებს აიძულა გაეთამაშებინათ „მოსკოვის კოზირი“. და ეს მოხდა იმის მიუხედავად, რომ ორივე ქვეყანაში განსხვავებულია სამოქალაქო კატაკლიზმათა ფორმები და მიზეზები: პირველ შემთხვევაში აშკარაა ხელისუფლების შეიარაღებული კონფლიქტი თავისივე მოსახლეობასთან, მეორეში კი – საპარლამენტო კოლაფსი. მაგრამ როგორც თბილისში, ისე კიევში არ გაჭირვებიათ „დანაშავის“ პოვნა. საქართველო რუსეთს ადანაშაულებს იმაში, რომ კოდორის ხეობის ამგოხებული მოსახლეობა კრემლის მითითებით მოქმედებს. კიევში კი მიაჩნიათ, რომ რუსეთის ის პოლიტიკური წრეები, რომლებიც ფსონს ვიქტორ იანუკოვიჩის სასარგებლოდ ჩავიდნენ, ყოველმხრივ ცდილობენ იგი „გაიყვანონ“ პრემიერის პოსტზე. ძნელი სათქმელია, თუ რამდენად გამართლებულია ეს ბრალდებები, მაგრამ მოსკოვმა, ალბათ, მართლაც შეიძლება გამოიყენოს მეზობელთა საშინაო პრობლემები უკრაინისა და საქართველოს თავისი გავლენის სფეროში დაბრუნების მიზნით.

სიტუაცია უკრაინასა და საქართველოში ამ ქვეყნებისთვის ყველაზე უარესი სცენარის მიხედვით ვითარდება. ექსპერტთა აზრით, თუ ამ ქვეყნებში პოლიტიკური კრიზისი კიდევ გარკვეულ ხანს გაგრძელდება, მაშინ შეიძლება ვილაპარაკოთ მათი ამჟამინდელი ლიდერების პოლიტიკური კარიერის დასრულებაზე თუ არა, თვით რესპუბლიკებში დიდ პოლიტიკურ ცვლილებებზე მაინც.

კოდორის ხეობაში ამჟამად შექმნილი სიტუაცია უმძიმეს დარტყმას აყენებს როგორც სააკაშვილს, ისე მთლიანად საქართველოს, – განაცხადა მოსკოვის კარნეგის ცენტრის სამეცნიერო საბჭოს წევრმა ალექსეი მალაშენკომ. თუ საქართველოს რუკაზე გამოჩნდება კიდევ ერთი ცხელი წერტილი, ამან შეიძლება გამოიწვიოს დიდი ცვლილებები ქვეყანაში, რომლებიც მოახდენენ გავლენას საპაკაშვილის პოლიტიკურ კარიერაზე, მიაჩნია მას. როგორც პოლიტოლოგმა აღნიშნა საქართველო ყოველთვის იყო ისეთი სახელმწიფო, რომელშიც ცენტრალური ხელისუფლება სათანადოდ ვერ აკონტროლებდა არა მარტო აფხაზეთის და სამხრეთ ოსეთის ტერიტორიებს, არამედ კარგა ხნის განმავლობაშიც ვერ ერეოდა აჭარაში მიმდინარე მოვლენებში და კოდორის ხეობაზეც მხოლოდ ნაწილობრივი კონტროლი ჰქონდა დამყარებული. რაც შეეხება მოსკოვის პოლიტიკას ამ პირობებში, პოლიტოლოგ ანდრეი საფანოვის აზრით, აქ შესაძლებელია ორი ტენდენცია – პირველი ითვალისწინებს იმას, რომ რუსეთმა დაიბრუნოს გავლენა. და ეს

გულისხმობს ამ ქვეყნებში ცენტრალური ხელისუფლების დასუსტებას, იმ პრეზიდენტების ჩამოშორებას, რომლებიც არ შეესაბამებიან რუსეთის გრძელვადიან პოლიტიკურ ინტერესებს. ასეთი ლიდერების ხელისუფლებისგან ჩამოშორება, რა თქმა უნდა, პოლიტიკური საშუალებებით უნდა მოხდეს. თუ ასეთი რამ შეუძლებელი იქნება, მაშინ საძმეში ჩაებმება რეგიონალიზაციის ვარიანტი, რომელიც ამჟამად მიმდინარეობს. მაგრამ, მეორე მხრივ, რუსეთში არის უამრავი პრაგმატიკოსი-პოლიტიკოსი, რომლებსაც კარგად აქვთ შეგნებული, რომ მეზობელ სახელმწიფოებში ვითარების აფეთქების მცდელობამ შეიძლება მოიტანოს გუშერანგის ეფექტი, ანუ გამოიწვიოს ქაოსი და არეულობა თვით რუსეთშიც. შეგახსენებთ, „დიდი რვიანის“ სამიტის დროს ვლადიმერ პუტინმა გაცხადა, რომ რუსეთის ტერიტორიაზე ორი ათასი პოტენციური კონფლიქტია, ამიტომ მოვლენათა შემდგომი განვითარება დამოკიდებულია შემდეგ ფაქტორებზე: რამდენად შეძლებენ საქართველოს და უკრაინის ცენტრალურ ხელისუფლებათა წარმომადგენლები უახლოესი დღეების, მაქსიმუმ ერთი კვირის განმავლობაში თავიანთ რეგიონებში სიტუაციის გაკონტროლებას – წესრიგის აღდგენას საქართველოს კოდორის ხეობაში და იმას, რომ უკრაინაში არ დაუშვან რეგიონალიზაცია დასავლეთ-აღმოსავლეთის პრინციპით.

საინტერესოა ასევე, თუ რომელი გეზი გაიმარჯვებს თვით მოსკოვში. იქნება ეს პრაგმატული გეზი, რომლის თანახმადაც სტაბილური სახელმწიფოები, რომლებთანაც შეიძლება მოლაპარაკებების გამართვა, გახდებიან პოზიტიური ფაქტორი თვით რუსეთისთვის, თუ გაიმარჯვებენ რადიკალები, რომლებიც, უბრალოდ, ეცდებიან სიტუაციის აფეთქებას საქართველოში, უკრაინაში და, შესაძლოა, მოლდავეთშიც კი, რათა თუნდაც რამდენიმე თვის განმავლობაში უკონტროლო სიტუაციისა და ქაოსის პირობებში შეძლონ ამ ქვეყნებში ყველა პოლიტიკური კურსის აღმოფხრა, გარდა იმისა, რომელიც მოსკოვზეა გათვლილი? ჯერჯერობით ძნელი სათქმელია, თუ რომელი ტენდენცია გაიმარჯვებს. თუმცა ალექსეი მალაშენკო არ ეთანხმება იმას, რომ რუსეთმა დაკარგა გავლენა ამ ქვეყნებში. უბრალოდ, უნდა შევურიგდეთ იმას, რომ არც უკრაინა და არც საქართველო ჩვენი ვასალები აღარ არიან. საჭირო ახლებური ურთიერთობა დავამყაროთ ახალ სახელმწიფოებთან, დარწმუნებულია პროფესორი მალაშენკო.

ვიქტორია პანფილოვა

НЕЗАВИСИМАЯ

საქართველოს ხელისუფლების პატარა ძლევამოსილი ომი

საქართველოს ხელისუფლება 26 ივლისს აცხადებდა, რომ დასრულდა სპეცოპერაცია კოდორის ხეობაში. ამ ინფორმაციის თანახმად, საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს ძალებანაყოფებმა კონტროლი დაუწესეს რეგიონის უმეტეს ნაწილს. ამგოხებულთა მეთაურმა – 45 წლის ემზარ კვიციანმა დაახლოებით 60 თანამებრძოლთან, ერთად შეაფარა თავი სოფლების აჭარისა და ოსმარიშარის მიმდებარე ტყის მასივებს. ამგოხებულები უარს აცხადებენ იარაღის დაყრაზე. „მედიანიუსის“ საგენტოს მონაცემებით, საქართველოს პრეზიდენტის ყოფილი რწმუნებული მუცლის არეშია დაჭრილი.

საქართველოს ეროვნული უშიშროების საბჭოს მდივანმა კონსტანტინე კემულარიამ კოდორის ხეობაში ჩასვლისას განაცხადა, რომ „ანტიკრიმინალური ოპერაციის“ დასრულება 27 ივლისს დილისთვის იყო მოსალოდნელი. ამავე დროს, ქალაქ ქუთაისის სტადიონი ემზადება დაჭრილების მისაღებად, რომლებიც იქ ვერტმფრენებით უნდა გადაიყვანონ. ექიმები ამტკიცებენ, რომ დაჭრილია სპეციალური დანიშნულების რაზმის ორი მებრძოლი.

საქართველოს შინაგან საქმეთა მინისტრმა ვანო მერაბიშვილმა აღნიშნა, რომ ორჯერ პირადად დაუკავშირდა ემზარ კვიციანს და შესთავაზა დანებება, როგორც ეს მისმა 60-80 თანამებრძოლმა გააკეთა. ინფორმაცია იმის შესახებ, რომ სოხუმი ცდილობს დერეფნის შექმნას კვიციანისთვის, რომელსაც აფხაზებთან ჰქონდა დადებული ჯენტლმენური მორიგება თავდაუსხმელობის შესახებ, უარყვეს თვითაღიარებული რესპუბლიკის თავდაცვის სამინისტროში. „სპეცოპერაციის დაწყებამდე კვიციანთან ნამდვილად გვქონდა სატელეფონო ურთიერთობა, მაგრამ მისი დაწყების შემდეგ – აღარ, – განაცხადა აფხაზთა თავდაცვის მინისტრის მოადგილემ გარი კუპალბამ. – არანაირი სამხედრო, ან სხვა სახის დახმარება მისთვის არ შეგვითავაზებია. ჩვენ მხოლოდ გულმოდგინედ ვადევნებთ თვალყურს კოდორში შექმნილ ვითარებას, გადავისროლეთ ხეობის მიმართულებით არტილერისტები, მზვერავები და საინჟინრო ნაწილები“.

საქართველოს პარლამენტის დეპუტატს გოჩა ფიფიას, რომელიც სპეცოპერაციის დაწყებამდე ემზარ კვიციანთან იმყოფებოდა, მიაჩნია, რომ ახლა ხეობაში შეიძლება გაჩაღდეს პარტიზანული ომი. ფიფიას თქმით, ხეობის მცხოვრებლები ჩიოდნენ, რომ ცენტრმა ისინი დაივიწყა, რაც გახდა კიდეც მასობრივი უკმაყოფილების მიზეზი. კოდორელებმა დეპუტატთან საუბრისას აღიარეს, რომ „დიდ მიწაზე“ ავადმყოფების გადაყვანის მიზნით ვერტმფრენის გამოსაძახებლად, მათ უწევდათ ტყვიის სრულა იმ ელექტროგადამცემი ხაზების საყრდენებისთვის, რომლებიც ხეობის გავლით უკავშირებენ ერთმანეთს საქართველოს და რუსეთს. „ხელისუფლებას სპეცრაზმელებით სავსე სატვირთო მანქანების ნაცვლად აქ სურსათი და სამედიცინო მოწყობილობა რომ გამოეგზავნა, საკითხი სასწრაფოდ მოგვარდებოდა ყოველგვარი სისხლისღვრის გარეშე, და არც კვიციანი შეუძნიდა რაიმე პრობლემას როგორც ადგილობრივ მოსახლეობას, ისე – მთავრობას“, – დარწმუნებულია გოჩა ფიფია.

კოდორის ბლიცკრიგმა დიდი შეშფოთება გამოიწვია სოხუმსა და ცხინვალში. იქ ეჭვობენ, რომ ეს ოპერაცია იყო თვითაღიარებული რესპუბლიკების წინააღმდეგ თავდასხმის განხორციელების რეპეტიცია. აფხაზეთსა და სამხრეთ ოსეთში მიაჩნიათ, რომ საქართველოში „ომის პარტიას“ შეიძლება შეასხას ფრთები ამ ოპერაციის წარმატებით განხორციელებამ.

როგორც თბილისი აცხადებს, ოპერაციას კოდორში ანტიკრიმინალური ხასიათი აქვს, მაგრამ 1994 წლის მოსკოვის შეთანხმების მიხედვით, ხეობაში ჯარების შეყვანა დაუშვებელია. რუსეთის თავდაცვის მინისტრმა სერგეი ივანოვმა მოიყვანა მონაცემები იმის შესახებ, რომ რეგიონში სწორედ სამხედრო ძალები გამოიყენეს. ივანოვის თქმით, ვითარება კოდორის ხეობაში ნამდვილად მკვეთრად გაუარესდა, რაც რუსეთის დიდ შეშფოთებას იწვევს. მოსკოვი დიდი ყურადღებით ადევნებს თვალყურს კოდორში სიტუაციის განვითარებას, ჩვენ გავაფრთხილეთ ქართველი კოლეგები, რომ არ დაუშვებენ შეთანხმების დარღვევას, იმედი გვაქვს, რომ ისინი ყურად იღებენ ამ მოწოდებას, აღნიშნა სერგეი ივანოვმა.

მიხეილ ვიგნანსკი,
«ГАЗЕТА СНГ»
27 ივლისი.

თანამეგობრობის დღეები დათვლილია?

როგორც ცნობილია, მოსკოვში ამ ოფტა ხნის წინათ გაიმართა დსთ-ს წევრი-ქვეყნების სახელმწიფოთა მეთაურების არაფორმალური შეხვედრა. მაგრამ ვახშამს, რომელზეც განიხილეს მსოფლიოს ახალი ამბები, ილაპარაკეს თანამეგობრობის რიგებში რეფორმის შესახებ, ყველა ქვეყნის ლიდერი როდი დასწრებია. „ოჯახურ“ ფოტოსურათზე არავინ იყო აღბეჭდილი თურქმენეთის, სომხეთის, საქართველოსა და უკრაინის დროშების ქვეშ. საფარმურატ ნიაზოვი უკვე კარგა ხანია უგულებელყოფს თანამეგობრობის ეგიდით გამართულ ღონისძიებებს, რობერტ ქოჩარიანი გაცივებას უჩიოდა, ვიქტორ იუშჩენკომ ვერ გაბედა ქვეყანა უპატრონოდ დატოვებინა პოლიტიკური კრიზისის პიკ-პერიოდში, მიხეილ.სააკაშვილი კი განაწყენდა იმის გამო, რომ ვერ მიიღო რუსეთის პრეზიდენტთან პირისპირ შეხვედრის გარანტიები. მოსკოვის გამგზავრების ნაცვლად, სააკაშვილმა თანამდებობიდან გადააყენა სახელმწიფო მინისტრი კონფლიქტების მოწესრიგების საკითხებში გიორგი ხაინდრავა, რასაც თვითაღიარებულ რესპუბლიკებში დიდი უკმაყოფილებით შეხვდნენ.

მოლდავეთის პრეზიდენტის ვლადიმერ ვორონინისთვის დნესტრისპირეთის კონფლიქტს და რუსეთთან დაძაბულ ურთიერთობას ხელი არ შეუშლია იმისთვის, რომ სამიტზე თავი თავისუფლად ეგრძნო. ვორონინმა იხუმრა კიდეც, რომ ამ ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში პირველად, მოსკოვში არ ჩამოუტანია ღვინო ან კონიაკი რუსეთის ხელისუფლების მიერ მიღებული ცნობილი გადაწყვეტილების წინააღმდეგ პროტესტის ნიშნად (იგულისხმება ქართული და მოლდავური ღვინოების ექსპორტის აკრძალვა).

ყაზახეთის პრეზიდენტმა ნურსულთან ნაზარბაევმა კოლეგებს შესთავაზა თანამეგობრობის რეფორმის გეგმა: ამ გაერთიანებამ ხელი უნდა მოჰკიდოს საგანმანათლებლო, სამეცნიერო და სატრანსპორტო პოლიტიკის სფეროებში არსებული პრობლემების გადაჭრას, შეურიგებელი ბრძოლა გამოუცხადოს ნარკოტრაფიკს, ტერორიზმს და მოახმაროს ძალისხმევა ჰუმანიტარული ხასიათის პრობლემათა მოგვარებას. ერთი რამ კი ცხადია: სამიტის საკმაოდ შეკვეცილი დღის წესრიგის პირობებშიც კი მხარეებს უჭირდათ საერთო ენის გამონახვა და ეს შემდგომში კიდევ უფრო გართულდება. თანამეგობრობის მორიგი სამიტი უნდა გაიმართოს მინსკში, სადაც მხარეები მიიღებენ საბოლოო გადაწყვეტილებას, რომელიც მთელი დამოუკიდებელ სახელმწიფოთა თანამეგობრობისთვის თუ არა, მისი ზოგიერთი წევრისთვის შეიძლება უკანასკნელი აღმოჩნდეს.

ალექსანდრე კოლესნიჩენკო

АРГУМЕНТЫ И ФАКТЫ

გივი თარგამაძე: კოდორი სტრატეგიული პლაცდარმია

კოდორის ხეობის სოფლებში განხორციელებული ჩხრეკის დროს აღმოჩენილია „სტრელას“ და „იგლას“ ტიპის გადასატანი საზენიტო-სარაკეტო კომპლექსები, – განაცხადა „რუსთავი-2“ ტელეკომპანიის ეთერში საქართველოს პარლამენტის თავდაცვისა და უშიშროების კომიტეტის თავმჯდომარემ გივი თარგამაძემ. პარლამენტარის თქმით, ეს იარაღი ეკუთვნოდა ადგილობრივი სახალხო ლაშქრის „მონადირის“ რაზმის ყოფილ მეთაურს ემზარ კვიციანს, და მას გამოიყენებდნენ იმ შემთხვევაში, თუ კოდორის ხეობის თავზე გამოჩნდებოდნენ საქართველოს ძალოვან სტრუქტურათა თვითმფრინავები და ვერტმფრენები.

თარგამაძემ გამორიცხა აფხაზთა მხრიდან კვიციანისთვის დახმარების გაწევის შესაძლებლობა და აღნიშნა, რომ ამჟამად რეგიონის მთელ პერიმეტრს აკონტროლებენ საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს ძალებანაყოფები, ხოლო თვითაღიარებული რესპუბლიკის ხელისუფლება კატეგორიულად გააფრთხილეს, რომ თავი შეიკავოს ყოველგვარი საეჭვო მოქმედებისგან. თარგამაძეს თქმით, კოდორის ხეობაზე სრული კონტროლი 27 ივლისისთვის დამყარდება. ის განდეგილი კი, რომლებიც იქ იმყოფებიან, ან განადგურდებიან, ან მათ წევრებს დაიკავებენ, რის შემდეგაც საჭირო იქნება კიდევ რამდენიმე დღე იმისთვის, რომ სახელმწიფომ მიიღოს შესაბამისი ზომები ტყეში გასული განდიტების მიმართ.

ყველაზე მთავარია ის, რომ ჩვენ საქართველოს დავუბრუნებთ მომავალი გამარჯვებებისთვის საჭირო დაკარგულ ტერიტორიებს, – განაცხადა თარგამაძემ და ხაზგასმით აღნიშნა, თუ რამდენ დიდი სტრატეგიული მნიშვნელობა ენიჭება კოდორის ხეობას. როგორც საქართველოს პარლამენტის თავდაცვისა და უშიშროების კომიტეტის თავმჯდომარემ თქვა, ეს ძალზე მნიშვნელოვანი სტრატეგიული პლაცდარმია, რომლიდანაც სოხუმში ჩაფრენას სულ რაღაც ხუთი წუთი სჭირდება.

REGNUM

აფეთქებათა სერია ბაღდადში

ერაყის დედაქალაქში კონფესიათაშორის დაპირისპირებას დიდი მსხვერპლი მოჰყვა.

უკანასკნელი მონაცემებით, ქარადის უბანში მოხდარ აფეთქებათა სერიის შედეგად დაიღუპა სულ ცოტა 27 და დაიჭრა 63 კაცი, იტყობინებოდა ერაყის შინაგან საქმეთა სამინისტრო. გარდა ამისა, კიდევ ოთხი კაცი მოკლეს ბაღდადის ალ-მანსურის რაიონში.

თვითმხილველთა თქმით, ქარადის მდიდრულ უბანში აფეთქდა რამდენიმე ნალმსატყორცნის ჭურვი მცირე ხნის შემდეგ კი ამოქმედდა ავტომობილში დადებული ასაფეთქებელი მოწყობილობა.

ქარადის უბანი, რომელიც მდინარე ტიგროსის აღმოსავლეთ ნაპირზე მდებარეობს, უმთავრესად შიიტებით და ერაყელი ქრისტიანებით არის დასახლებული. იქ ცხოვრობენ მთელი რიგი თვალსაჩინო პოლიტიკოსები და სახელმწიფო მოხელეები.

ნაღმსატყორცნის ჭურვების ნამსხვრევები მოხვდა ბანკის შენობას, მათ აგრეთვე დააზიანეს საცხოვრებელი სახლი, რომელიც დაიწვა და ჩამოინგრა, განაცხადა შინაგან საქმეთა სამინისტროს მდივანმა საადუნ აბუ ალ-ულამ. დანარჩენი ჭურვები აფეთქდნენ ხალხმრავალ ქუჩებში. ასაფეთქებელი მოწყობილობა კი, რომელიც მანქანაში იყო დადებული, ბენზინგასამართ სადგურთან ამოქმედდა.

პოლიციის მონაცემებით, დაღუპულთა რიცხვი შეიძლება გაიზარდოს, რადგან მრავალი დაჭრილის მდგომარეობა მძიმეა.

ამავე დროს, ქალაქის ალ-მანსურის დასავლეთ უბანში მოკლეს სუნიტთა მეჩეთის ოთხი მცველი. პოლიციის წარმომადგენელთა თქმით, დამნაშავეები, რომელთა ვინაობა ჯერჯერობით დაუდგენელია, ავტომობილით მიუახლოვდნენ არ-რაჰმანის მეჩეთს და ცეცხლი გაუხსნეს დაცვის მუშაკებს.

ბაღდადში ძალადობის ახალი ტალღა აგორდა მაშინ, როცა ქვეყნის პრემიერ-მინისტრი ნური ალ-მალიქი ვიზიტად იმყოფება შეერთებულ შტატებში, სადაც იგი ამერიკის ხელმძღვანელობის წარმომადგენლებთან ერთად განიხილავს ერაყში უშიშროებისა და სტაბილურობის აღდგენის გზებს.

გერმანიამ გახსა ჰოლოკოსტის არქივები

ნაცისტური რეჟიმის დამხობიდან გასული მრავალი ათწლეულის შემდეგ, გერმანელი ისტორიკოსებისთვის პირველად გახდება ხელმისაწვდომი ის დოკუმენტები, რომლებიც შუქს ფენენ მეორე მსოფლიო ომის დროს ნაცისტების მიერ ჩადენილ დანაშაულობებს. ბერლინში ხელი მოაწერეს შეთანხმებას ჰოლოკოსტის არქივების გახსნის შესახებ.

არქივებში დაცული ინფორმაცია 1955 წლის შემდეგ ხელმისაწვდომი იყო მხოლოდ ჰიტლერული რეპრესიების შედეგად დაზარალებულთათვის.

ისტორიკოსები, ჰოლოკოსტის მსხვერპლთა ნათესავები და თვით დევნის შედეგად დაზარალებულები უკვე კარგა ხანია დაჟინებით მოითხოვდნენ დოკუმენტებისათვის საიდუმლო გრიფის მოხსნას.

„ამ არქივების გახსნა დიდი წარმატებაა მკვლევარებისთვის, – განაცხადა ბერლინში გერმანიის საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილემ გიუნტერ გლოსერმა. – ასეთი გადაწყვეტილების მიღებით, გერმანიის მთავრობას სურს ხაზი გაუსვას თავის წარსულთან შერიგების ფაქტს და ჩვენ ვაირეკთ ყოველმხრივ შევუწყოთ ხელი საარქივო ცენტრის მუშაობას“.

გერმანიის ქალაქ გად-აროლზენში დაცულ დოკუმენტებს აკონტროლებდა საერთაშორისო წითელ ჯვართან არსებული ძებნის სამსახური. გერმანიის გარდა ორგანიზაციაში შემავალი 10 ქვეყანა უკვე კარგა ხანია აწარმოებდნენ ამ თემაზე მოლაპარაკებას. გადაწყვეტილება მიიღეს მხოლოდ მიმდინარე წლის აპრილში, როცა გერმანიის ხელისუფლება დათანხმდა ამ საკითხში შეერთებულ შტატებთან თანამშრომლობას.

„მოლაპარაკება ბონის 1955 წლის შეთანხმებაში შესწორებათა შეტანის შესახებ რთულად მიმდინარეობდა, – განმარტა გერმანიის საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილემ. – ძირითადად ეს ხდებოდა იმის გამო, რომ ერთი მხრივ არსებობდა ამ ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის უფლება, მეორე მხრივ კი – კანონმდებლობა ამა თუ იმ პირის პირადი ცხოვრების ხელშეუვალობის შესახებ“.

პირადი ცხოვრების საიდუმლოებათა გახმაურების თაობაზე შეშფოთება გააქარწყლა მორიგებამ, რომლის თანახმადაც იკრძალება იმ მასალების გასაიდუმლოება, ამჟამად ცოცხალ ადამიანებს რომ ეხებათ.

ნიდერლანდის წარმომადგენლის რონ ვან დარტელის თქმით, ევროპა ამ ინფორმაციაზე დიდ იმედებს ამყარებს: „ცენტრის წინაშე უკვე დასახული ამოცანები ძალზე მნიშვნელოვანია როგორც წარსულისთვის, ისე აწმყოსთვის, და ჩვენ იმედი გვაქვს, რომ მიღწეული შეთანხმება დაგვეხმარება დაკისრებული ამოცანების კიდევ უფრო წარმატებით შესრულებაში“.

როგორც ვარაუდობენ, მესამე რაიხის ეპოქის არქივი, რომელიც 17 მილიონზე მეტი კაცის შესახებ 50 მილიონამდე დოკუმენტს შეიცავს შუქს მოფენს ჰოლოკოსტის დროს 6 მილიონზე მეტი ებრაელის მკვლელობას. დოკუმენტების ასლებს გადასცემენ ხელშეკრულების მონაწილე თერთმეტივე ქვეყნის მთავრობებს, ისინი კი, თავის მხრივ, ხელმისაწვდომს გახდიან მათ გამოკვლევებისთვის.

ეტიკეტი, რომელიც ხილის სიმწიფეს განსაზღვრავს

არიზონის უნივერსიტეტის პროფესორი მარკ რილი ალნიშნავს, რომ ფერმერები და მოვაჭრეები ყოველწლიურად ყრიან დიდი რაოდენობის ხილს, რადგან იგი მწიფდება მანამ, სანამ გაზრდაზე მოასწრებდნენ გატანას.

რადგან ზოგჯერ რთულია იმის განსაზღვრა, შეესაბამება თუ არა ხილის გარეგნული სახე მის გემოს, მყიდველი ხშირად იძენს ხილს, რომელიც ან ბოლომდე არ არის დამწიფებული, ან უკვე გადამწიფებულია.

პროფესორის მიერ გამოგონებულ ეტიკეტს ეწოდება RediRipe. იგი განმსაზღვრავს ეთილენის – იმ გაზის გამოყოფის ინტენსიურობას, რომლის სინთეზირებაც ხდება მცენარეებში.

ხილის ან ბოსტნეულის დამწიფების კვალობაზე გამოიყოფა სულ უფრო მეტი რაოდენობის ეთილენი და ეტიკეტიც იცვლის ფერს: თეთრის ნაცვლად იგი ცისფერი ხდება. რაც უფრო მეტადაა დამწიფებული ხილი, მით უფრო მუქი ცისფერი ხდება ეტიკეტი.

მაგრამ ამ „სიმწიფის დეტექტორს“ სერიოზული დახვეწა სჭირდება. მას ჯერჯერობით არ შეუძლია სწრაფად განსაზღვროს სიმწიფის დონე: ხილზე მიწებებული ეტიკეტის ფერის შეცვლას სჭირდება დღე-ღამე ან უფრო მეტი დროც კი, რაც დამოკიდებულია დამწიფების ინტენსიურობაზე.

RediRipe არ ახდენს ასევე რეაგირებას გადამწიფებულ ან უკვე გაფუჭებულ ხილზე, თანაც, ყველა ხილი და ბოსტნეული არ გამოყოფს ისეთ რაოდენობის ეთილენს, რომ ეს საკმარისი იყოს ეტიკეტის შემადგენელ ნივთიერებაზე ზემოქმედებისთვის.

RediRipe ეტიკეტები მეგალეებისთვის და ფერმერებისთვის უკვე მომავალი წლიდან იქნება ხელმისაწვდომი. მარკ რილის მიაჩნია, რომ ასე 2-3 წელიწადში ეტიკეტები ფართოდ გაიყიდება სუპერმარკეტებში. ერთი ასეთი ეტიკეტის ღირებულება სავარაუდოდ ერთ ცენტზე მეტი არ იქნება.

„ალ-ყაიდა“ ისრაელისათვის მედგარი წინააღმდეგობის გაწევას მოითხოვს

გენ ლადენის „მარჯვენა ხელი“ აიმან ზავაჰირი აცხადებს, რომ მისი დაჯგუფება არ აპირებს გულხელდაკრეფილ ჯდომას და იმის მშვიდად ყურებას, თუ როგორ გომგავს ისრაელი ლიბანისა და პალესტინის ტერიტორიებს.

მაგრამ, „ალ-ყაიდას“ ერთ-ერთ ლიდერს არ დაუზუსტებია, თუ დაჯგუფება როგორ აპირებს გასცეს პასუხი ისრაელის მოქმედებას.

„ალ-ჯაზირას“ თანამგზავრული ტელეარხის მიერ გადაცემულ ვიდეომიმართვაში ზავაჰირი მოუწოდებდა მუსლიმანებს გაეწიათ მედგარი წინააღმდეგობა მათ ქვეყნებზე თავდასხმისათვის.

„მოგიწოდებთ თავგანწირვით ებრძოლოთ სიონისტებს და ჯვაროსნებს“, – აცხადებდა ზავაჰირი. როგორც მან თქვა, „ალ-ყაიდა“ ახლა მთელ მსოფლიოს მიიჩნევს ერთ ბრძოლის ველად, რადგან მუსლიმანთა მტრები არიან ის სხვა „ჯვაროსანი ქვეყნებიც“, რომლებიც ისრაელს აიარაღებენ. ლიბანსა და ღაზის სექტორში განვითარებული მოვლენები მოწმობს, თუ რაოდენ დიდი მნიშვნელობა ენიჭება იმ ბრძოლას, რომელსაც ავღანეთი და ერაყი ეწევიან, დასძინა ზავაჰირიმ და აღნიშნა, რომ „საღვთო ომი არ შეწყდება მანამ, სანამ ჩვენი რელიგია კვლავ არ გავრცელდება ესპანეთიდან ერაყამდე“.

აიმან ზავაჰირის განცხადება გახდა „ალ-ყაიდას“ დაჯგუფების მიერ გაკეთებული პირველი კომენტარი ლიბანში ისრაელის მოქმედებასთან დაკავშირებით. თავის განცხადებას „ალ-ყაიდას“ ერთ-ერთმა ლიდერმა უწოდა „სიონისტ-ჯვაროსანთა ომი ლიბანისა და პალესტინელების წინააღმდეგ“.

მოკლედ

გამოძიების ფედერალურ გიუროში შეიქმნა მასობრივი განადგურების იარაღის წინააღმდეგ ბრძოლის ახალი განყოფილება. გამოძიების ფედერალური გიუროს დირექტორმა რობერტ მიულერმა ჟურნალისტებს აცნობა, რომ გადაწყვეტილება მიიღეს 2001 წლის 11 სექტემბერს ნიუ-იორკსა და ვაშინგტონში მომხდარი ტერაქტების შემდეგ უწყების რესტრუქტურიზაციის უკანასკნელი ეტაპის შესაბამისად.

* * *

ბელორუსი ოპოზიციონერი ლებედკო, 10-დღიანი პატიმრობის შემდეგ გამოვიდა საგამოძიებო იზოლატორიდან. ლებედკომ ჟურნალისტებს განუცხადა, რომ საკანში დილ-დილობით ვარჯიშობდა და კითხულობდა აკუნინის წიგნს. პოლიტიკოსის თქმით, პატიმრობის დროს იგი ასევე „ღრმად ჩაწვდა იმ ზოგიერთ სრულიად უნიკალურ მოვლენას, რომლებიც „სოციალურ ჭაობში“ ხდება“.

* * *

კალიფორნიაში რეკორდულ სიცხეს 83 კაცი ემსხვერპლა. ჰაერის უჩვეულოდ მაღალი ტემპერატურა იწვევს შეფერხებებს ელექტრომოძარაგებაში, გარდა ამისა, იგი გახდა ტყის ხანძრების გაჩენის მიზეზი. ადგილობრივი ხელისუფლების

წარმომადგენლები აღნიშნავენ, რომ მსგავსი სიცხე შეერთებულ შტატებში არ ყოფილა ბოლო 57 წლის განმავლობაში. უკვე რამდენიმე კვირაა, რაც შეერთებული შტატების დასავლეთი ნაწილის ზოგიერთ რაიონში თერმომეტრის სვეტი ცელსიუსით 40 გრადუსზე დაბლა არ ჩამოსულა.

* * *

გაეროს სპეციალურ წარმომადგენელს მარტი აჰტისაარის ერთმნიშვნელოვანი პასუხი არ გაუცია იმაზე, ელის თუ არა იგი, რომ რუსეთი გაეროს უშიშროების საბჭოში დაუჭერს მხარს კოსოვოს დამოუკიდებლობას. გაეროს სპეციალური წარმომადგენლის თქმით, ამ რეგიონში მცხოვრები პრაქტიკულად ყველა ალბანელის აზრით, რომლებიც პროვინციის მოსახლეობის 90 პროცენტს შეადგენენ, კოსოვოს დამოუკიდებლობა კონფლიქტის მოგვარების ერთადერთი სწორი გზაა.

* * *

„ჰეზბოლა“ სარგებლობს პოპულარობით ლიბანში, რადგან მან გაათავისუფლა ჩვენი ქვეყანა. დაჯგუფების ლიდერი შეიჰი ნასრალა კი, რა თქმა უნდა, ჩემში დიდ პატივისცემას იწვევს“, – განაცხადა ლიბანის პრეზიდენტმა ემილ ლაჰუდმა. „ისრაელის შეიარაღებული ძალები ანგრევენ ლიბანს, საერთაშორისო გაერთიანება კი არც ცდილობს მათ შეკავებას, პირიქით, აძლევს დამატებით დროს თელავივს მისი დამანგრეველი გეგმის გოლომდე განხორციელებისთვის“, – აღნიშნა ლიბანის პრეზიდენტმა.

* * *

უკრაინის პარლამენტი აპირებს საკონსტიტუციო სასამართლოს ჩამოყალიბებას, რომელიც ქვეყანაში უკვე 9 თვეა არ მოქმედებს. პარლამენტში არაერთხელ სცადეს გაემართათ კენჭისყრა საკონსტიტუციო სასამართლოს მოსამართლეთა არჩევის საკითხის თაობაზე, მაგრამ ყველა ეს ცდა წარუმატებლად დასრულდა. დეპუტატები შეგნებულად არიდებდნენ თავს კენჭისყრას, რადგან შიშობდნენ, რომ პრეზიდენტი იუშჩენკო საკონსტიტუციო სასამართლოს მეშვეობით გააუქმებდა იმ პოლიტიკურ რეფორმას, რომელმაც სახელმწიფოს მეთაურს ჩამოართვა მთელი რიგი უფლებამოსილებანი.

◎ ქალაქის მეურნეობა

გაამოთ ცივი წყალი,

ანუ რატომ არ შეიძლება მანქანის მტკვრის წყლით გარეცხვა

თბილისელები, მოგეხსენებათ, ბოლო წლებში პერმანენტულ უშუქობასაც მივეჩვიეთ და უგაზოებასაც, მაგრამ, ვფიქრობ, დამეთანხმებით, რომ უწლობაზე საშინელება მაინც არაფერია, განსაკუთრებით კი მათთვის, ვინც მაღლივი კორპუსების ზედა სართულებზე ცხოვრობენ.

აღსანიშნავია ისიც, რომ სასმელი წყლით მომარაგება არათანაბარია როგორც დედაქალაქის ცალკეულ უბნებს შორის, ასევე ამ უბნების შიგნითაც. არც ისაა დასამალი, რომ ბოლო წელიწადნახევრის განმავლობაში, უწინარესად მოხმარებელზე ორიენტირებულმა რეფორმამ, სადღეისოდ პოზიტიური შედეგი მოიტანა. როგორც შუს „თბილწყალკანალში“ მითხრეს, უწყების ყოველდღიური მუშაობის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი პრიორიტეტია მოსახლეობის სასმელი წყლით მომარაგების გრაფიკის შემჭიდროება, ანუ იმ დროის მაქსიმალურად შესაძლებელ მინიმუმამდე შემცირება, როცა მომხმარებელს წყალი არ მიეწოდება.

„თბილწყალკანალის“ მონაცემებით, დედაქალაქის სხვადასხვა უბნებში, ძირითადად პერიფერიაზე, (კერძოდ, გლდანში, მუხიანში, ზმკში, საბურთალოში, ანუ იქ, სადაც წყალმომარაგების მიწისქვეშა კომუნიკაციები ყველაზე მეტადაა დაზიანებული, ამჟამად მიმდინარეობს ფართომასშტაბიანი სარეაბილიტაციო სამუშაოები, ხოლო წლის დამლევამდე მთლიანად 150 კილომეტრი სიგრძის ახალი მილები ჩაიდება.

— მსგავსი რამ წინა წლებში არასოდეს მომხდარა, მაშინ ყოველწლიურად, უკეთეს შემთხვევაში, 15-18 კილომეტრი წყალმომარაგების დაზიანებული ქსელის გამოცვლა-შეკეთებას თუ ხერხდებოდა, — აღნიშნა „თბილწყალკანალის“ საზოგადოებასთან ურთიერთობის სამსახურის ხელმძღვანელმა ნათია კუკულაძემ.

ამასთან, „თბილწყალკანალის“ წარმოების დირექტორის შოთა ტრაპაიძის თქმით, დედაქალაქის ზოგიერთ უბანში წყლის გარკვეული დეფიციტის უმთავრესი მიზეზი ის გახლავთ, რომ **მოსახლეობის უდიდესი ნაწილი სასმელ წყალს ძალიან უყაირათოდ ხარჯავს.**

— დედაქალაქის მერს და, ბუნებრივია, ჩვენც, სპეციალისტებს, ხშირად გვეკითხებიან: როდის ეძლება თბილისს უწყვეტი წყალმომარაგება? პასუხი ასეთია: **არასდროს, თუკი მოსახლეობამ, ვიმეორებ, მომხმარებელმა და არა გადამხდელმა, წყლის ყაირათიანად გამოყენება არ ისწავლა.**

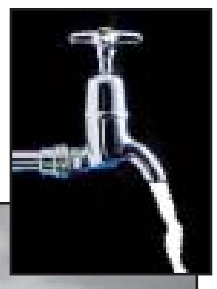

უბედურება ისაა, რომ მიუხედავად იმისა, რომ თბილისის შემოგარენში სასმელი წყალი ძალიან გევრია, ვიდრე ის ონკანში წამოვიდოდეს, მან ძალიან დიდი გზა უნდა გამოიაროს, ვინაიდან, სხვა თუ არაფერი, მრავალგზის ტექნიკურ-გიოლოგიური დასუფთავება უტარდება. ეს კი, ცხადია, მრავალი სპეციალისტისა თუ მუშის დიდ ძალისხმევასა და სოლიდურ ხარჯსაც მოითხოვს. **ხაზი მინდა გავუსვა იმასაც, რომ ამჟამად, ფაქტობრივად, მიმდინარეობს, დედაქალაქის წყალმომარაგების ქსელის ნაწილის მთლიანად აღჭურვა.**

ამავე დროს, „თბილწყალკანალში“ მიიჩნიათ, რომ **აუცილებელია გარკვეული საგიტაციო კამპანიის წამოწყება, მისი საკმაოდ ფართომასშტაბიანად წარმოება, რათა ჩვენი მოსახლეობის ცნობიერებაში მტკიცედ დამკვიდრდეს აზრი, რომ წყალიც ისეთივე პროდუქტია, როგორც დენი, გაზი, პური, ცხიმი და ა. შ., ამიტომ დაზოგვა და მხოლოდ საჭიროებისამებრ ხარჯვა მასაც სჭირდება.**

— ორიოდ სიტყვას წყლის ხარისხზეც მოგახსენებთ, — ამბობს გატონი შოთა ტრაპაიძე. — ხშირად გვასყვედურობენ, სასმელ წყალს ქვიშა მოჰყვებაო. მინდა გითხრათ, რომ **წყლის ჭავლის მიერ ქვიშის წატაცება ყველგან ხდება, ამდენად მისი სისუფთავის მახასიათებლად ეს პარამეტრი არ გამოდგება.** სხვა მხრივ კი თბილისელები ისეთ სასმელ წყალს სვამენ, რომელიც სახელმწიფო სტანდარტს სრულად შეესაბამება. გარდა ამისა, წყლის ხარისხს აკონტროლებს ჯანდაცვის სამინისტროს სათანადო სამსახურიც.

დედაქალაქში ჩატარებული ექსპერიმენტით შედეგად დადგინდა, რომ დღე-ღამეში ერთ სულ მოსახლეზე თბილისში დაახლოებით 800-1200 ლიტრი (?!) წყალი იხარჯება.

— ეს, ცხადია, იმას სულაც არ ნიშნავს, რომ ყოველი მოსახლე ლამის ტონა წყალს მოიხმარს დღე-ღამეში, მაგრამ მთლიანობაში (დანაკარგების, უყაირათოდ ხარჯვის გათვალისწინებითაც ამ ციფრების სამართლიანობა ეჭვს არ იწვევს, — განაგრძობს გატონი შოთა ტრაპაიძე. — ამასთან, მაგალითად, პარიზში ეს მაჩვენებელი 250-დან 350 ლიტრამდეა, ჰელსინკსა და ლონდონში კი სულაც 150! ამის უმთავრესი მიზეზი კი ის გახლავთ, რომ ჩვენში წყალგაყვანილობის როგორც გარე ასევე შიდა ქსელები მოუწესრიგებელია: ზოგს აბაზანასა თუ სამზარეულოში ონკანი ბოლომდე არ ეკეტება, ზოგიც გამდინარე სასმელი წყლით ლუდს, ღვინოს თუ საზამთროს აციებს...

სიმართლე გითხრათ, პირადად მე, „თბილწყალკანალში“ მისვლამდე მეგონა, რომ დედაქალაქში სასმელი წყლის დეფიციტი, ნაწილობრივ მაინც, ბოლო დროს ესოდენ მომრავლებული ავტოსამრეცხაოების „დამსახურებაა“, სადაც, ჩემი აზრით, ტექნიკურ წყალს უნდა იყენებდნენ, მაგრამ, როგორც აღმოჩნდა, შევცდი.

— არაა, გატონო, ავტოსამრეცხაოებში და, საერთოდ, **ყველა იმ საწარმოში, სადაც ადამიანს უშუალოდ აქვს წყალთან შეხება, ტექნიკური წყლის გამოყენება არ შეიძლება, ვინაიდან წინაალმდეგ შემთხვევაში ბაქტერიოლოგიური მოწამვლის საშიშროება არსებობს,** — ამიხსნა გატონმა ტრაპაიძემ. — მთელ მსოფლიოში მანქანებს სასმელი წყლით რეცხავენ, ოღონდ ერთი კია — ისინი გახარჯული წყლის საფასურსაც იხდიან, რადგან მრიცხველები უდგათ.

ბოლოს კიდევ ერთი რამ. ამჟამად იმის გარჩევას არ შევუდგები, **თუ რატომ იყო წინა წლებში „თბილწყალკანალი“ დედაქალაქის გიუჯეტიდან სუბსიდირებადი საწარმო მაშინ, როცა მსგავსი ტიპის ორგანიზაციები სხვაგან მომგებიანია და ქალაქების გიუჯეტებსაც ავსებენ?** „თბილწყალკანალი“ ახლაც, რომ იტყვიან, „კისერზე აზის“ დედაქალაქის გიუჯეტს, თუმცა ერთი კია: **წლეულს სუბსიდირება 7,3 მილიონი ლარით შემცირდა, ხოლო საკუთარი შემოსავალი 4 მილიონი ლარით გაიზარდა.** როგორც აქ ვარაუდობენ, 2008 წლისთვის „თბილწყალკანალს“ სუბსიდირება საერთოდ არ დასჭირდება, ხოლო წინა წლების „დეფიციტში გარღვევის“ ბრალი კი წყლის მსხვილი მომხმარებლების მიერ პროდუქციის საფასურის, ფაქტობრივად, ასპროცენტიანი გადაუხდელობა იყო. ბოლო დაახლოებით წელიწადნახევრის განმავლობაში, ახალი მენეჯმენტისა და ადმინისტრირების ხარისხის გაუმჯობესების პირობებში, ეს პროცესი, ფაქტობრივად, შეწყდა, ამავე დროს, დაიწყო ადრე დაგროვილი დავალიანებების ეტაპობრივი დაფარვა.

ოთარ მერიშვილი

◎ როგორ ვცხოვრობთ?

„მეორე საოცრების“ ხიბლი

მოგეხსენებათ, ორი საოცრებაა ამძვეყნად: ვარსკვლავებით მოჭედილი ცა ჩვენს თავზე და მეორე — ზნეობრივი კანონი ჩვენში. დიდი გერმანელი ფილოსოფოსის ფრიდრიხ ნიცშეს განმარტებით ამ „მეორე საოცრების“ — ზნეობის სიმწირე ზოგიერთების გულში გახლავთ იმ ალუფოთების მიზეზი, რომელიც მინდა დღეს გაგიზიაროთ.

ცოტა ხნის წინათ, ფეხბურთში მსოფლიო ჩემპიონატის მიწურულს, მეგობრის დედას ინსულტი მოუვიდა. იმ დღეს მასთან ვიყავით ამხანაგები სტუმრად... საფეხბურთო მატჩის რეპორტაჟამდე ერთი საათით ადრე სახლებში დავიშალეთ, დილით კი ეს ცუდი ამბავი შემატყობინეს. ქალბატონი ქალაქის პირველ კლინიკურ საავადმყოფოში, რეანიმაციის განყოფილებაში მიუყვანიათ. ჰოდა, მეგობართან ერთად, მეც იქ მივედი.

ამ საავადმყოფოს რეანიმაციის განყოფილებაში ვინც ერთხელ მაინც მისულა, იცის, რომ ავადმყოფის პატრონისთვის იქ მხოლოდ „ორი ვარიანტია“: ან განყოფილების კარებთან გინძურ კიბეზე ფეხზე დგომით უნდა ჩამოწყდეს, ანდა, გარეთ გაჩერდეს — პაპანაქებაა სიცხესა თუ ზამთრის სიცივეში. იმ დღეს გადაულებლად წვიმდა, ჩემი მეგობრის ახლობელ-ნათესავების ნაწილი რეანიმაციის კართან იყო ატუზული, ნაწილიც მანქანაში ვისხედით. დაახლოებით ერთ საათში მოვიდნენ და გვითხრეს: ავადმყოფს კომპიუტერული ტომოგრაფია სჭირდება და... უნდა გადავიყვანოთო!

— სად უნდა გადაიყვანოთ? — სახტად დავრჩით ყველანი.

— სადაც აპარატურა არისო, — გვიპასუხეს.

— ამ თავსხმა წვიმაში სულთმოგრძავი ქალის გადაყვანას როგორ შევძლებთ?

— რამე უნდა მოიფიქროთო, — არ დაანოვნა „რჩევამ“.

— ლაგადას გავიხდი და თავზე ტენტივით დავიჭიროთ-მეთქი, ვთქვი ცოტა ხნის ფიქრის შემდეგ, მაგრამ ჩემი მეგობრის ძმები დატრიალდნენ და იქვე „სასწრაფო დახმარების“ მანქანა „იშოვეს“. ავადმყოფი, თურმე, სულ ორმოცდაათიოდე მეტრში გვყავდა წასაყვანი, ერთ-ერთ ცნობილ სამედიცინო ცენტრში. მივიყვანეთ თუ არა, მაშინ დაიწყო, რაც დაიწყო... ავადმყოფი ჯერ პროცედურის ჩასატარებლად სპეციალურ დასაწოლზე არ გვყავდა დაწვენილი, რომ რომელიღაც თანამშრომელი შემოვიდა.

— მოგრძანდით, საბუთები შეავსეთ და ფული გადაიხადეთ!

მერე „სასწრაფოს“ მძღოლმა წაულრინა ერთ-ერთ სანიტარს.

— მე ფულს ვინ გადამიხდისო, რაზეც მკვახე პასუხი მიიღო:

— აბა, მე რა ვიცი, მიდი და ამდენ ხალხში შენ თვითონ გაარკვიე, შვილი რომელიაო.

მათ დიალოგს ცოტა ხანი რომ ვუსმინე, ისედაც აშლილი ნერვები ერთიანად დამეფლითა და ლამის ვუღრიალე.

— თქვე დალოცვილებო, რამდენია საჭირო, მე გადაგიხდით-მეთქი.

ამან კი გაჭრა, მაგრამ ცოტა ხნით, იმიტომ რომ ავადმყოფი ისევ რეანიმაციის განყოფილებაში რომ გადავიყვანეთ, ახლა იქაურმა ლიფტიორმა, მეორე სანიტარმა და ვიღაც თეთრხალათიანმა ასაკოვანმა ქალმა შეკრეს პირი — ფული გვინდაო!

როგორც იქნა ავადმყოფიც აიყვანეს პალატაში და სანიტრებისა და მათი „დანამატების“ გუნდიც გაისტუმრეს. ვიდექით გარეთ და იმაზე ვლაპარაკობდით, თურა მართლები იყვნენ წინაპრები, როცა ამბობდნენ — საავადმყოფოსგან და ციხისგან ღმერთმა ყველა დაიფაროს! ეს ხომ სრული ჭეშმარიტებაა, რადგან ღლეტა და დაუნდობლობა ორივე „ზავედენიის“ განუყოფელი ატრიბუტი იყო, არის და იქნება!

არადა, ეს მაშინ ხდება, როცა ქვეყანაში უმნიშვნელოვანესი სამედიცინო რეფორმები ტარდება სნეულ ადამიანთა მოვლა-მკურნალობის ცივილიზებულ მოდელებზე გადასაყვანად. ამას ალტერნატივა არა აქვს! ავადმყოფის მკურნალობა მთელ მსოფლიოში ძვირადღირებული „ფუფუნებაა“, მაგრამ მსგავსი რამ, რაც ჩვენში ხდება (არამარტო იმ საავადმყოფოშიც, არ მგონია, სადმე ხდებოდეს!

ამ ლაპარაკში, რომ ვიყავით, მიმღები განყოფილების სადარბაზო შესასვლელიდან ახალგაზრდა კაცი გამოვიდა, ჩვენს მანქანასთან მოვიდა და გვითხრა:

— ბოდიში, მაგრამ თქვენ ფული კიდევ გაქვთ გადასახდელი, 10 ლარი!

— რაში? — ვიკითხეთ.

— აი, წელან ავადმყოფი რომ გადაიყვანეთ, იმისი.

მეგობრის გამწარებულ სახეს რომ შევხედე, იმ ახალგაზრდას ვუთხარი.

— მიდი და ახლავე მოვალ-მეთქი.

— ფეხსაც არ გადადგამ, მაგათ ჩემი ძმა მიხედავს, იმან იცის ყველაფერიო, — მითხრა, მეგობარმა.

ხუთი წუთიც არ იყო გასული და ახლა მეორე ახალგაზრდა „გვეახლა“ იმავე „შეხსენებით“. ატყდა ერთი ამბავი... ბოლოს გავარკვიეთ, რომ იქაურმა პერსონალმა თურმე უგრალოდ, „კგილი“ მოგვისინჯა...

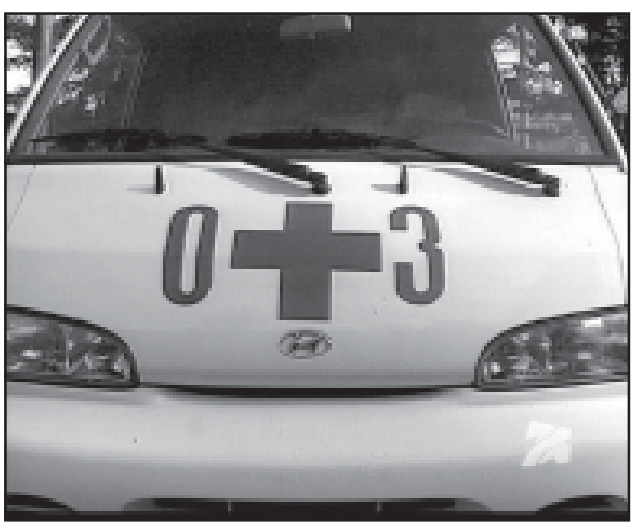

სიმართლე გითხრათ, წერილის დაწყება გრძნული სენტენციით ისევე არ მინდოდა, როგორც მისი ამავე ტონით დასრულება, მაგრამ ბოლოთქმა წერის პროცესშივე დაიბადა.

თურმე, ორი კი არა, მრავალი „საოცრებაა“ ამქვეყნად, რაც ჩვენს ძველ გრძნეთაც არ დასიზმრებიათ.

ოთარ ტურაგელიძე

◎ ინფორმაცია

ზესტაფონში ორი ობიექტი გაიყიდება

31 ივლისიდან ეკონომიკური განვითარების სამინისტრო ზესტაფონში მდებარე ორ ობიექტზე სპრივატიზაციო განაცხადების მიღებას დაიწყებს.

პირველი ობიექტია ზესტაფონში, სტაროსელსკის ქუჩაზე მდებარე შენოგა-ნაგებობები მიწის ფართით, რომელიც მდებარეობს ზესტაფონში, ზაძარიაძის №1-ში; მისი საწყისი ფასია 80.000 დოლარი.

ამ ობიექტებზე აუქციონი 31 აგვისტოს გაიმართება.

მოწმობის აღება ბათუმშიც შეუძლია

უცხო ქვეყნის მოქალაქეებს საქართველოში დროებითი ბინადრობის მოწმობის აღება ამიერიდან იუსტიციის სამინისტროს სამოქალაქო რეესტრის სააგენტოს ბათუმის ტერიტორიულ სამსახურშიც შეუძლიათ.

დროებითი ბინადრობის ნებართვისა და შესაბამისი მოწმობის გაცემა 2006 წლის 1 ივლისიდან დაიწყო. ამავე პერიოდიდან ორდინალური ვიზის გაგრძელება შეწყდა და უცხო ქვეყნის მოქალაქემ, რომელსაც საქართველოში 3 თვეზე მეტი ხნით სურს დარჩენა, ბინადრობის მოწმობა უნდა აიღოს.

უცხო ქვეყნის მოქალაქეებზე ბინადრობის ნებართვა გაიცემა, ასევე, იუსტიციის სამინისტროს მოქალაქეთა მისაღებსა და სამოქალაქო რეესტრის სააგენტოს თბილისის ვაკისა და საბურთალოს რაიონების ტერიტორიულ სამსახურებში.

მედიანიუსი

◎ ფეხბურთი

ფრონტის ხაზი სოფიაზეც გადის

ჩემპიონთა ლიგის მეორე საკვალიფიკაციო ეტაპის სასტარტო მატჩი ბოლნისის „სიონმა“ სოფიაში წააგო „ლევსკისთან“ – 0:2, მაგრამ შესაძლებელია უეფას სადისციპლინო კომიტეტის ვერდიქტის შემდეგ მეტოქეს საპასუხო რაუნდში სოლიდური უპირატესობით – 3:0 უმასპინძლოს. მაინც, რაშია საქმე? – დაინტერესდებით ალბათ. ახლავე მოგახსენებთ.

მე-60 წუთზე „გიორგი ასპარუხოვის“ სტადიონის სამხრეთ ტრიბუნიდან ბულგარული კლუბის ფანებმა სტუმართა სავზარიმოსკენ ზედიზედ ათი ასაფეთქებელი, ე.წ. პეტარდა ისროლეს, რის შედეგადაც მოედანი კვამლმა შთანთქა და თამაში რამდენიმე წუთით შეწყდა კიდეც. აღსანიშნავია, რომ ზოგიერთი მაშხალა მცირედით ასცდა ქართველთა მეკარე ზურაბ გათიაშვილს, „ლევსკის“ ფანებთან შეხლა-შემოხლის დროს კი პოლიციელები დაიჭრნენ. სიტუაციის განმუხტვა და შეხვედრის გაგრძელება ბულგარული კლუბის პრეზიდენტის, ახლო წარსულში ეროვნული ნაკრების ფორვარდის ნასკო სირაკოვის ძალისხმევით მოხერხდა, თუმცა, ვიმეორებთ – საკმაო ალბათობა არსებობს, საკუთარ გულშემატკივართა აღვირახსნილობა ამ წყვილის ფავორიტს მეტისმეტად ძვირი დაუჯდეს – ყოველ შემთხვევაში, მშობლიური სტადიონის დისკვალიფიკაცია და სოლიდური ფინანსური სანქცია მას გარანტირებული აქვს.

რაც შეეხება თვით მატჩს, ქვემოქართლელებმა ვაჟკაცურად იბრძოლეს და, მათივე თავკაცის კახი ცხადაძის შეფასებით, მხოლოდ გამოუცდელობისა და შედარებით დაბალი კლასის გამო დამარცხდნენ. სხვათა შორის, „სიონის“ ფეხბურთელთა თავგანწირულ თამაშს ხაზი მისმა კოლეგამ სტანინ სტოილოვმაც გაუსვა. დავძენთ იმასაც, რომ, ბოლნისელთა აზრით, ორივე საგოლე ეპიზოდში მასპინძლები ოფსაიდში იმყოფებოდნენ, რაზეც ავსტრიელი მსაჯთა ბრიგადას რეაგირება არ მოუხდენია.

ასეა თუ ისე, ერთ კვირაში თბილისის მიხეილ მესხის სახელობის სტადიონზე მწვავე სარევანშო დუელი გაიმართება. საკითხავია, ვის ექნება სარევანშოდ საქმე – ყველაფერი უეფას განაჩენზეა დამოკიდებული.

ჩემპიონთა ლიგის II საკვალიფიკაციო ეტაპის I რაუნდის დანარჩენი შედეგები:

„მეტალურგი“ – კიევის „დინამო“ 1:4, „შერიფი“ – „სპარტაკი“ 1:1.
„იურგორდენი“ – „რუხემბეროკი“ 1:0,
„ფენერბახჩე“ – „ტორსჰავნი“ 4:0,
„ჰაფნარი“ – „ლეგია“ 0:1,
„ციურიხი“ – „ზალცბურგი“ 2:1,
„კორკი“ – „ცრვენა ზვეზდა“ 0:1,
„დებრეცენი“ – „რაბოტნიჩკი“ 1:1,
„კოპენჰაგენი“ – „მიუპა“ 2:0,
„ჰართსი“ – „შიროკი ბრიეგი“ 3:0,
„ბოლესლავი“ – „ვოლერენგა“ 3:1,
„ბორიცა“ – „სტიაუა“ 0:2.

◎ ორბიტაზე

ცრუ მამაო

სერგი ძომაგების კერპი ვლადიმერ დივაცი, რომელმაც საბელოვანი საკალათბურთო კარიერა შარშან დასრულა, აფერისტის მსხვერპლი გახდა.

ბელგრადის პოლიციის ცნობით, თაღლითი, რომელიც საკუთარ თავს მამამ გერასიმეს უწოდებდა, ლეგენდარულ სპორტსმენს მისივე მეშოგლეგის საშუალებით დაუკავშირდა და დაარწმუნა, რომ კოსოვოელი მძიმედ დაავადებული მოზარდის ოპერაციისთვის ფულს აგროვებდა. შედეგად ნგა-ს ყოფილმა ვარსკვლავმა 10 000 ევრო გაიღო.

რამდენიმე კვირის შემდეგ თვითმარქვია მღვდელი უკვე 18000 ევროს წაღლეტვას შეეცადა, მაგრამ დივაცმა საქმეში პოლიცია ჩართო და...

აღგზნება აკლიათ?

ინგლისის ნაკრების კაპიტანი დევიდ ბეკჰემი და მისი ტურფა მეუღლე ვიქტორია შვებულებას მათი ელიტური ოჯახის ძველი მეგობრის რობერტო კავალის იახტაზე იტალიაში განმარტოებით ატარებენ. მიზეზი განალურია – წყვილი სერიოზულად ფიქრობს

სამ ვაჟიშვილს – მადრიდში ბეგიასთან დატოვებულ გრუკლინს, რომეოსა და კრუზს ერთი გოგონაც მიუმატოს. ბუნებრივია, ვნებების ასაშლელად მენიუსაც შესაბამის ირჩევენ – მაგალითად, ერთ-ერთი 500-გირვანქიანი ვახშმისას ლანგუსტები და ხამანწკა მიირთვეს, რომელსაც უხვად დააყოლეს შოკოლადი და შამპანური.

დიეტა არ სჭირდება

ბევრ სპორტსმენს პოპულარობის მოსახვეჭად საყვარელი სახეობის რეკლამა უხდება, მაგრამ არსებობენ გამონაკლისებიც.

ერთ-ერთი მათგანია ანა კურნიკოვა, რომელიც ისედაც თინეიჯერთა (და არა მარტო მათი) კერპია და თამამად საუბრობს ჩოგბურთზე: „ბევრს ჰგონია, რომ წონაში მტანჯველი დიეტის დახმარებით დავიკელი, რაც არასწორია,“ – ამბობს რუსი მზეთუნახავი.

„მე ისედაც გამხდარი და ტანადი ვიყავი, – განაგრძობს იგი, – მაგრამ მაშინ, როცა ჩოგნით დღეღამეში ათ-ათი საათი ვვარჯიშობდი, ჩემი სხეულის ბუნებრივი ფორმები დამრგვალდა. ასე რომ, დღეს, როცა კორტს დავემშვიდობე, ძველი ფიგურა უპრობლემოდ დავიბრუნე“.

◎ გუშინ

გადაწყდა — თოთხმეტი

საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციისა და პროფლიგის ერთობლივ პრესკონფერენციაზე გაცხადდა, რომ ფეხბურთელთა XVIII ეროვნულ ჩემპიონატში, რომელიც ხვალ დაიწყება, თექვსმეტის ნაცვლად 14 გუნდი იასპარეზებს, რადგან ფინანსური პრობლემების გამო ფოთის „კოლხეთმა“, „ცხინვალმა“ სათანადო საბანკო გარანტიები ვერ წარმოადგინეს.

ასევე გადაწყდა, რომ დავით ყიფიანის სახელობის საქართველოს თასის გათამაშება 16 გუნდის მონაწილეობით ჯგუფური ტურნირის სახით მოეწყობა.

◎ ჭიდაობა

კიდევ ერთი „ბრინჯაო“

სტამბოლში დამთავრდა გერძნულ-რომაული სტილით მოჭიდავეთა ევროპის პირველობა ჭაბუკთა შორის. უკვე გაუწყეთ, რომ ასპარეზობის პირველ დღეს საქართველოს ნაკრებიდან არჩილ თურმანიძემ (50ძ ბრინჯაოს მედალი მოიპოვა. მეორე დღეს მსგავს წარმატებას მიაღწია ვლადიმერ ქარჩავამ (100ძ. ჩვენი გუნდის დანარჩენი წევრები კვარცხლბეკს მიღმა აღმოჩნდნენ.

ხვალ სტამბოლშივე ევროპის პირველობაზე თავისუფალი სტილის მოჭიდავეები გამოვლენ. პირველობისთვის დავით გერძნიშვილი (42ძ, ვასილ მამულაშვილი (46ძ, დავით ხუციშვილი (50ძ, გივი დავიდოვი (54ძ, დავით გალეგაშვილი (58ძ, ივანე გუჯარიძე (63ძ, ზაურ აბრამიშვილი (69ძ, ოთარ ურუტაძე (76ძ, გიორგი ჩიტაშვილი და თორნიკე ხიდეშელი (100ძ იბრძოლებენ.

◎ ჭადრაკი

მჯობნის მჯობნი

გოლო მსოფლიო საჭადრაკო ოლიმპიადაზე ჩინეთის ვაჟთა ახალგაზრდულმა ნაკრებმა მეორე ადგილი დაიკავა. ეტყობა, ამ ქვეყნის სპორტის მესვეურებს კაცთა ჭადრაკშიც საკუთარი ჰეგემონიის დამყარება სურთ და საამისოდ არაფერს იშურებენ. ახლახან მათ მსოფლიოს 6 საუკეთესო ახალგაზრდა მოჭადრაკე მიიწვიეს და მატჩტურნირში თავიანთ ჭაბუკებს ორ წრედ გააჯიბრეს.

სტუმართა შორის გახლდათ გალელი დიდოსტატი გაადურ ჯოგავა. ქართველმა მოჭადრაკემ მსოფლიო ოლიმპიადაზე ჩინელ გუ სიანკჭისთან წააგო და ტაიუანში (სადაც ჩინეთი – დანარჩენი მსოფლიოს შეხვედრა გაიმართაძ რევანშის აღებას ცდილობდა, მაგრამ ამაოდ. ორივე ორთაბრძოლა ყაიმით დასრულდა. ამის მიუხედავად, ჯოგავამ თორმეტი პარტიიდან 8 ქულა მოაგროვა და ქულით გუსაც აჯობა და მის თანაგუნდელ ნი ჰიუას, ჭანკ ჰენსიანჭს და რუსეთელ არტიომ ტიმოფეევსაც, რომელიც მსოფლიო ნაკრების ღირსებას იცავდა. თუმცა, შეხვედრა საგოლოოდ მაინც მასპინძლების გამარჯვებით დამთავრდა – 36,5:35,5.

საგულისხმოა ისიც, რომ ტურნირის საპრიზო ფონდიდან (18 ათასი ამერიკული დოლარიძ ქართველ დიდოსტატს საუკეთესო შედეგისთვის 4 ათასი დოლარი ხვდა.

ჩინეთიდან გაადურ ჯოგავა დორტმუნდს (გერმანიაძ გაემგზავრა და იქ ძალიან პრესტიჟულ სუპერტურნირში იასპარეზებს. ეს პატივი მას მოსკოვში აეროფლოტის ღია პირველობის მოგებით ერგო.

გიორგი გაგუა

◎ კრივი

მოსალოდნელია რევოლუციური ცვლილებები

გულგარეთის ქალაქ პლოვდივში ამას წინათ დამთავრდა მოკრივეთა ევროპის ჩემპიონატი, რომელშიც საქართველოს ნაკრებიც გამოდიოდა. ათი წლევანდელ ყველაზე უკეთ კახა ფვანიამ იასპარეზა. 69 კილოგრამ წონით კატეგორიაში ქართველმა მოკრივემ, რომელიც ცოტა ხნის წინათ ირლანდიის პროფესიულ კრივში აპირებდა გადაბარგებას, ზედიზედ ორი მეტოქე ჩამოიცილა გზიდან და ნახევარფინალში გულგარელ სპას გენოვს შეხვდა. ნაკრების მთავარი მწვრთნელის დავით ცერცვაძის თქმით, არგბიტრებს ენით აუწერელი მიკერძოება გამოუჩენიათ. და არა მარტო იმიტომ, რომ გენოვი მასპინძელი გახლდათ. რუსებს ეშინოდათ, რომ ფვანია ფინალში ჩემპიონობას არ დათმობდა. ამიტომაც ჩვენებურს ნახევარფინალური ორთაბრძოლა წააგებინეს და „ბრინჯაოს“ დააჯერეს.

ოქროს მედლები კი პლოვდივიდან რუსებმა ტომროგით წაიღეს. თერთმეტი წონითი კატეგორიიდან ჩვენმა ჩრდილოელმა მეზობლებმა ცხრაში იმარჯვეს და ორში მეორე ადგილი დაიკავეს. ეს არც არავის გაჰკვირვებია, რადგან ევროპის სამოყვარულო კრივის ასოციაციას ხომ რუსეთელი ედუარდ ჰუსეინოვი უდგას სათავეში და, ცხადია, თანამემამულეებს არავის „დააჩაგვრინებდა“.

საინფორმაციო წყაროების ცნობით, პლოვდივში ევროპის ჩემპიონატის შედეგებმა ბიძგი მისცა სამოყვარულო კრივში რევოლუციური გარდაქმნების დაწყებას. კერძოდ, ევროპის ქვეყნების ეროვნულმა ფედერაციებმა რამდენიმე წინადადება წამოაყენეს: მათ მიაჩნიათ, რომ რინგზე ორთაბრძოლები უნდა გაიმართოს დამცავი ნილბების გარეშე, რადგან ისინი პაექროგების სანახაობრივ მხარეს ჩრდილავენ – ფაქტობრივად, მაყურებელი მეტოქეთა ემოციებს ვერ ხედავს.

ასევე, აუცილებელია ორთაბრძოლის რეგლამენტის შეცვლა: თითოეული შეხვედრა სამ-სამწუთიანი 3 რაუნდის განმავლობაში უნდა გაგრძელდეს. ამასთანავე, გამარჯვებულის გამოსავლენად გადამწყვეტი ხმის უფლება რინგზე მყოფ რეფერის უნდა მიეცეს, რადგან კომპიუტერთან მსხდომი გვერდითი მსაჯები, სუბიექტური თუ ობიექტური მიზეზების გამო, სულ უფრო ხშირად სცოდავენ და არასწორად აღნუსხავენ მეტოქეთა ქულებს...

ევროპის სამოყვარულო კრივის ასოციაციის პრეზიდენტი ჰუსეინოვი და ამ ასოციაციის კონგრესი ახალ წინადადებებს გულდასმით განიხილავენ და მოწონების შემთხვევაში მათ საერთაშორისო ფედერაციას გადასცემენ.

ლექსო ცინცაძე

◎ სხარტულა

მუნდიალის რაჭული ეძო

მე ჩემი მითქვამს სიფთა,
ჰოდა, თქვენი თქვით თქვენა:
პირველად იყო ს ი ტ ყ ვ ა
და მერე იყო რ ძ ე ნ ა!
ძვე ეს შკაფვივით მარკო
არ დაგვინარცხეს ძვენა?..

ო' ნელი

◎ ძაღლები რაკეტაში

პირველი კოსმონავტი ციგანი იყო

და არა ლაიკა... არც ბელკა და სტრელკა!

1951 წ. 22 ივლისს, დილის 4 საათზე კაპუსტინ იარის პოლიგონიდან კოსმოსში გაფრინდა პირველი საბჭოთა რაკეტა, რომლის ბორტზე ცოცხალი არსებები იმყოფებოდნენ. გავრცელებული აზრის საპირისპიროდ, ეს არსებები იყვნენ არა საქვეყნოდ ცნობილი ბელკა და სტრელკა, არამედ ორი უბრალო რუსული ხვადი ძაღლი – დეზიკი და ციგანი.

კოსმოსში გასაშვებად ძაღლებს მოსკოვის ქუჩებსა და ეზოებში ეძებდნენ. ითვლებოდა, რომ ქუჩის ძაღლები სტრესს უფრო ადვილად ეგუებოდნენ. კანდიდატებს მკაცრად დადგენილი პარამეტრების მიხედვით არჩევდნენ: წონა არა უმეტეს 6 კილოსი, სიმაღლე არა უმეტეს 35 სანტიმეტრისა. პირველი კოსმონავტების მკაცრად გასაიდუმლოებული წვრთნა „დინამოს“ სტადიონის სიახლოვეს სამხედრო-საჰაერო ძალების საავიაციო მედიცინის ინსტიტუტში მიმდინარეობდა.

პირველი გამოცდისთვის აიგო ჰერმეტიული სალონი („კაბინა“ ძორი ღარით. სწორედ ამ ღარებზე მიაბეს რაკეტის გაშვების წინ დეზიკი და ციგანი. მათ თავზე ჩამოკიდებული იყო ჩვეულებრივი ფირიანი კინოკამერა, რომელიც მთელი ფრენის მანძილზე ილებდა „კოსმონავტებს“.

საბჭოთა ძაღლების პირველი ფრენა დაახლოებით 15 წუთს გაგრძელდა, რაკეტამ 101 კილომეტრის სიმაღლეს მიაღწია. „კოსმონავტები“ არ დაზიანებულან. როლესაც მათი „დაშვების აპარატი“ პარაშუტებით სტარტის ადგილის სიახლოვეს მიწაზე დაეშვა, დეზიკი საღ-სალამათი იყო, ციგანს კი დაშვებისას ოდნავ გადაეყვლიფა მუცელი.

სამწუხაროდ, ამ ძაღლებს კოსმოსში გზის გამკვლევების სახელი და დიდება არ ერგოთ. მეორე გამოსაცდელი ფრენისას პარაშუტი არ გაიხსნა და დეზიკი დაიღუპა. ის კოსმოსის პირველი დამპყროგიც გახდა და მისი პირველი მსხვერპლიც. ციგანი კი შეიბრალეს და გადაწყვიტეს ისტორიისთვის შეენარჩუნებინათ იგი. „კოსმონავტ“ ძაღლს სახელმწიფო კომისიის თავმჯდომარის აკადემიკოს ბლაგონრავოვის სახლში მიუჩინეს ბინა, სადაც ის სიცოცხლის ბოლომდე ცხოვრობდა.

1951 წლის ივლისიდან 1962-ის სექტემბრამდე კიდევ 29-ძაღლიანი რაკეტა გაუშვეს. 18 მათგანისთვის გაშვება ტრაგიკული აღმოჩნდა. 1957 წლის 3 ნოემბერს ორბიტაზე მშვიდი და ალერსიანი ლაიკა გაეგზავნა. საკმაოდ ოფიციალურად ამცნო მსოფლიოს მეორე ხელოვნური თანამგზავრის გაშვების შესახებ, ბორტზე გეოფიზიკური აპარატურით და საცდელი ცხოველებით. მეორე დღეს გამოცხადდა კოსმონავტის ვინაობაც და გაზეთები მისი პორტრეტებით აჭრელდა. ცოტა თუ ვინმემ იცოდა, რომ ლაიკას ორბიტაზე ყველაზე მეტი 4 საათის სიცოცხლე ეწერა. მალე ძაღლი მართლაც მოკვდა სულის ხუთვისა და გადამეტხურებისგან, გაზეთები და რადიო კი კიდევ რამდენიმე დღეს გადმოსცემდნენ ცნობებს მისი მდგომარეობის შესახებ. თანამგზავრი დაღუპული ძაღლითურთ რამდენიმე თვე დაფრინავდა დედამიწის თავზე და 1958 წლის აპრილში ატმოსფეროს მკვრივ ფენებში დაიწვა. მაშინ დედამიწამ კოსმონავტების სხვანაირად დაბრუნება ჯერ კიდევ არ იცოდა.

1960 წ. 20 აგვისტოს ორბიტაზე გავიდნენ და დედამიწაზე დაბრუნდნენ ბელკა და სტრელკა. ძაღლებმა მთელ მსოფლიოში გაითქვეს სახელი და საყოველთაო სიყვარული მოიპოვეს. ფრენის შემდეგ სტრელკამ ორჯერ დაყარა ჯანმრთელი ლეკვები. თითოეული ლეკვი აღრიცხვაზე იყო, ერთი მათგანი 1961 წ. აგვისტოში ხრუშჩოვმა ჟაკლინ კენედის აჩუქა. შემდეგი სტარტები წარუმატებლად დამთავრდა. 1960 წ. 1 დეკემბერს კი დედამიწაზე ვერ დაბრუნდნენ ჰჩოლკა და მუშკა. 20 დღის შემდეგ რაკეტა-მატარებლის მესამე საფეხურის ავარიის გამო აპარატი ავარიულად დაეშვა პოდკამენაია ტუნგუსკას რაიონში. ორი დღე-ღამე, ვიდრე მაშველები მიაგნებდნენ, ძაღლებმა ჟემჩუჟინიმ და ჟულკამ უსმელ-უჭმელებმა გაატარეს. ჩერნუშკა, რომელმაც 9 მარტს აიღო სტარტი და ზვიოზდოჩკა, რომელმაც 1961 წ. 25 მარტს აიღო სტარტი, გახდნენ უკანასკნელი ძაღლები, რომლებიც კოსმოსში იყვნენ და ცოცხლები და ჯანმრთელები დაბრუნდნენ იქიდან. 18 დღის შემდეგ მსოფლიომ იური გაგარინის შესახებ გაიგო.

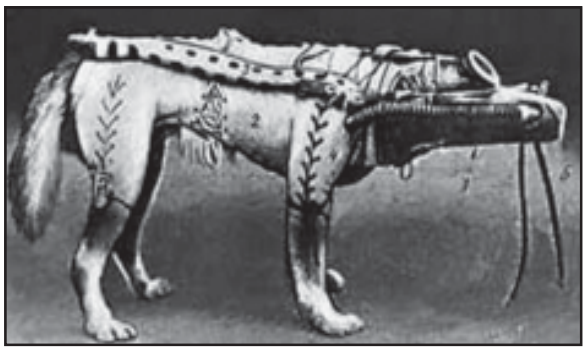

◎ ტრადიცია და ავანგარდი

სამშობლოში დაბრუნება

მადრიდში, პრადოს მუზეუმსა და დედოფალ სოფიის სახელობის ხელოვნების ცენტრში გაიხსნა გამოფენა „პიკასო. ტრადიცია და ავანგარდი“. აქ წარმოდგენილია დიდი მხატვრის ასამდე ნამუშევარი ესპანეთის, აშშ-ის, საფრანგეთის, იტალიის, გერმანიის, რუსეთისა და სხვა ქვეყნების მუზეუმებიდან.

ექსპოზიცია იმით გახლავთ უნიკალური და განუმეორებელი, რომ საშუალებას იძლევა არა მხოლოდ მთელი მსოფლიოდან ჩამოტანილი მრავალი ნახატის ნახვისა, არამედ პიკასოზე გასული ასწლეულების ესპანური ფერწერის გავლენაზე თვალის გადევნებისაც.

პრადოში მხატვრის გამოფენა პირველად ეწყობა და მისადაგებულია მისი დაბადების 125 და ესპანეთში სურათ „გერნიკას“ დაბრუნების 25 წლისთავთან. ესპანეთის სამოქალაქო ომის წლებში გასაკური ქალაქის დანგრევის ამსახველი ეს ტილო, ავტორის სურვილით, აშშ-ში ინახებოდა მის სამშობლოში დემოკრატიული წყობილების დამყარებამდე. „გერნიკა“ ესპანეთს 1981 წელს დაუბრუნდა.

პრადოს ცენტრალურ გალერეაში პიკასოს ნაწარმოებები განლაგებულია იმ ძველი ოსტატების სურათების გვერდით, რომელთა სიუჟეტებიც მხატვარმა ისესხა. სხვადასხვა პერიოდსა და სხვადასხვა მანერით შესრულებული გაშიშვლებული ქალის ნატურები ფრანსისკო გოიას „მასსებთან“ მეზობლობენ. ნახატი „მენინასი“ მოთავსებულია დიეგო ველასკესის ამავე სახელწოდების ტილოსთან ერთად. ექსპოზიციის ცენტრშია „გერნიკა“. აქვეა პიკასოს „ხოცვა-ჟლეტა კორეაში“ და გოიას ტილო „3 მაისის დახვრეტები“. „მარაოიანი ქალი“ და „ბიდონი და ჯამები“ (პიკასო) – პეტერბურგის ერმიტაჟიდანაა წარმოდგენილი.

ა/წლის 16 აგვისტოს დღის 14 საათზე შედგება სს „ქართული ფილმის“ აქციონერთა საერთო კრება შემდეგი დღის წესრიგით:

1. სს „ქართული ფილმის“ ქონების გადაცემის და გასხვისების საკითხის განხილვა;
2. სხვადასხვა.

მისამართი: ქ. თბილისი, ვაჟა-ფშაველას გამზ. 45, მე-6 სართული, სარეკლამო კომპანია „სარკე“.

◎ დაზუსტება

ჩვენი გაზეთის 26 ივლისის ნომერში გამოქვეყნებულ განცხადებაში „საჯარო სამართლის იურიდიული პირის ელეფთერ ანდრონიკაშვილის ფიზიკის ინსტიტუტის სამეცნიერო სტრუქტურული ერთეულების ხელმძღვანელთა თანამდებობების დასაკავებლად კონკურსის გამოცხადების თაობაზე გამოტოვებულია გ პუნქტი: გძ„გიოლოგიური სისტემების ფიზიკის“ განყოფილების გამგე/მთავარი მეცნიერი თანამშრომელი.

მადლობა

გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ 2006 წლის 27 ივლისის ნომერში გამოქვეყნდა სსიპ – მეცხოველეობისა და საკვებ წარმოების ინსტიტუტის საკონკურსო განცხადება, სადაც პირველ პუნქტში გამოტოვებულია „გ“ ქვეპუნქტი, რომელიც უნდა იკითხებოდეს შემდეგნაირად. „ნიადაგის ნაყოფიერების აპაალეების განყოფილების გამგე“ (მთავარი მეცნიერ-თანამშრომელი).

შპს „დევი“ აცხადებს ლიკვიდაციას. დაინტერესებულ პირებს გთხოვთ მოგვმართოთ მისამართზე: ც. დადიანის ქუჩა №142

საჯარო სამართლის იურიდიული პირი – არჩილ ელიაშვილის მართვის სისტემების ინსტიტუტი აცხადებს საჯარო კონკურსს შემდეგი სამეცნიერო სტრუქტურული ერთეულების ხელმძღვანელთა თანამდებობების დასაკავებლად:

ა) ოპტიმალური მართვის პრობლემების განყოფილების გამგე / მთავარი მეცნიერ-თანამშრომელი;
ბ) მართვის სისტემების მოდელირებისა და კომპიუტერული გრაფიკის განყოფილების გამგე / მთავარი მეცნიერ-თანამშრომელი;
გ) ენობრივი და სამეტყველო სისტემების განყოფილების გამგე / მთავარი მეცნიერ-თანამშრომელი;
დ) ინფორმაციის გარდაქმნის პრობლემების განყოფილების გამგე / მთავარი მეცნიერ-თანამშრომელი;
ე) ენერგეტიკის პრობლემებისა და ტელეავტომატური სისტემების განყოფილების გამგე / მთავარი მეცნიერ-თანამშრომელი;
ვ) მანქანური ინტელექტის პრობლემების განყოფილების გამგე / მთავარი მეცნიერ-თანამშრომელი.

კონკურსში მონაწილეობის მიღების მსურველმა საკონკურსო განცხადებას თან უნდა დაურთოს:

ა) განმცხადებლის პირადობის დამადასტურებელი მოწმობის ასლი;
ბ) კალენდარული ავტობიოგრაფია (CV);
გ) დასაკავებელი თანამდებობის შესაბამისი აკადემიური ან მასთან გათანაბრებული ხარისხის დამადასტურებელი დიპლომის ასლი;
დ) გამოქვეყნებული (მათ შორის ბოლო 5 წლის განმავლობაში) სამეცნიერო ნაშრომების ჩამონათვალი;
ე) ერთი სამეცნიერო ნაშრომის/სტატიის ასლი, რომელიც განმცხადებლის აზრით უკეთ წარმოაჩენს მის სამეცნიერო პოტენციალს/კვლევის უნარს;
ვ) შესაბამისი სტრუქტურული ერთეულის განვითარების ხედვა (საკვლევი პრობლემები, მოსალოდნელი შედეგები, საჭირო რესურსები და ა.შ.);
ზ) შესაბამისი დარგის 3 მეცნიერის საკონტაქტო ინფორმაცია, რომელთაც შეიძლება რეკომენდაცია გაუწიონ განმცხადებელს (სახელი, გვარი, ტელეფონი, ფაქსი, ელ. ფოსტა, მისამართი) (სასურველია);
თ) სამეცნიერო გრანტების ჩამონათვალი (სასურველია);
ი) პატენტების, საავტორო მოწმობების, ლიცენზიების, გამოყენების აქტების და სამეცნიერო მოღვაწეობასთან დაკავშირებული სხვა დამადასტურებელი დოკუმენტაციის ჩამონათვალი (სასურველია);

სამეცნიერო სტრუქტურული ერთეულის ხელმძღვანელის თანამდებობაზე კონკურსანტის შერჩევისას შეიძლება გათვალისწინებული იქნეს შემდეგი კრიტერიუმები:

ა) გამოქვეყნებული სამეცნიერო ნაშრომების რაოდენობა და ხარისხი (განსაკუთრებით ბოლო 5 წლის განმავლობაში);
ბ) პატენტები;
გ) მონაწილეობა სამეცნიერო სიმპოზიუმებში, კონფერენციებში;
დ) მონაწილეობა საგრანტო, მათ შორის, საერთაშორისო თემატიკაში;
ე) სტრუქტურული ერთეულის განვითარების სტრატეგიული ხედვა;
ვ) კვლევისათვის სახსრების მოძიებისა და კვლევითი სამუშაოების ორგანიზების გამოცდილება;

საკონკურსო კომისიის დასკვნის საფუძველზე დირექტორის მოვალეობის შემსრულებელი ნიშნავს წარდგენილ კანდიდატს შესაბამის თანამდებობაზე და აფორმებს მასთან შრომით ხელშეკრულებას არაუმეტეს 3 წლის ვადით.

საბუთების მიღება იწარმოებს არჩილ ელიაშვილის მართვის სისტემების ინსტიტუტში, მისამართი: პეკინის ქ. №34, II სართული, ოთახი №215.

კონკურსში მონაწილეობის მისაღებად საბუთების წარმოდგენის ბოლო ვადაა 2006 წლის 29 აგვისტო.

კონკურსის შედეგები გამოცხადდება 2006 წლის 3 სექტემბერს.

დამატებითი ინფორმაციისთვის მოგვმართეთ: e-mail: ninojav@qw.acnet.ge, ტელ.: 372023

პასუხისმგებელი პირი
ნინო ჯაფაშვილი

◎ აჩრდილების გამოხმობა

დათუნას ღიმილი

აწკრიალდებოდა დილიდანვე ტელეფონი: „მოგიკითხავ, ლომი, საბჭოეთის დედაქალაქიდან!“.. ეს დათუნა იყო, მისი რიხიანი, მომფეფრებელი ხმა გვესმოდა, ათასნაირი მოგოლიშვების შემდეგ ჩაგვაწერინებდა რაიმე ოპერატიულ მოკლე ინფორმაციას (დიდ-დიდ მასალებს მოსკოვ-თბილისის რეისზე თვითმფრინავით გვიგზავნიდაქ, ერთ-ორ ახალ ანეკდოტსაც მოაყოლებდა (საქალაქთაშორისო ტელეფონით ხანგრძლივ ლაპარაკს გვიშლიდა ვინმე, თუ რა...ძ, ჩამოირგინეთ აქეთ, „ჟურნალისტთა სახლში“, კარგი ლუდი ჩემზე იყოსო, დააყოლებდა და ხალისიანად გვემშვიდოგებოდა...

იგი ჩვენი გაზეთის საკუთარი კორესპონდენტი იყო მოსკოვში, ძირითადად კულტურის საკითხებს აშუქებდა და ამ საქმეში წუნი არ დაედებოდა, მთელი მოსკოვის ელიტას იცნობდა, მის გარეგნულ და შინაგან მომხიბვლელობას აფასებდნენ, მის რაინდულ თვისებებს აღტაცებაში მოჰყავდა მოსკოველი ლამაზმანები, მის კაცურ სიტყვას წყალი არ გაუვიდოდა...

თუმცა, გულით და სულით, იგი თბილისში იყო, მისი ფიქრი და უამრავი მოგონება ვერის უბანს დასტრიალებდა. ჩამოირგებდა წელიწადში რამდენჯერმე, ღირსეულ მამას – გატონ ირაკლის მოინახულებდა, უსაყვარელს დიასს – მანანას და ვაჟკაც სიძეს – ირაკლი კვირიკაძეს მოეფერებოდა... ცხადია, შემოივლიდა რედაქციაში, შემოიმართებოდა ჩვენი განყოფილების კარებში და განუმეორებელ ხიბლს შემოიტანდა...

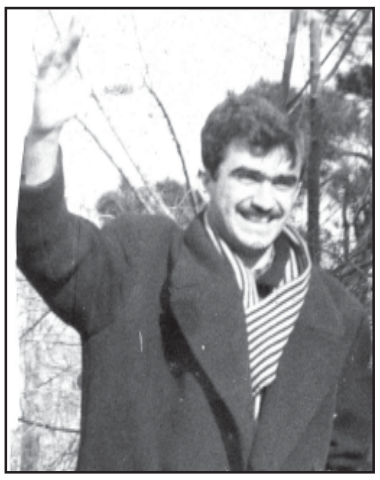

მე ბევრი არ შემხვედრია მისებრ ამგის მთხრობელი, მისებრ უზადო იუმორის პატრონი... აღტაცებას ვერ ვფარავდით, ამ ჭეშმარიტად უნიკალური ზეპირი ნოველების გამო... აძვე ვიტყვი, რომ იგი მწერლური ნიჭითაც დაეჯილდოებინა გუნებას – შესანიშნავ ნოველებს გეჭდავდა ქართულ ლიტერატურულ პერიოდიკაში. ამ ნოველების, ჩანახატების, ნარკვევების შეგროვება და ცალკე წიგნად გამოცემა, სწორედაც რომ საშური საქმეა...

...1994 წლის უამური თებერვალი იდგა... ჩალუსკუმებულ თბილისში – გაუგედურებული საქართველოს დედაქალაქში ჩამოასვენეს მოსკოვიდან მოულოდნელად გარდაცვლილი ჩვენი მეგობარი... სადღა იყო დათუნას ღიმილი, კეკლიაძის ქუჩაზე, სანთლების შუქით ოდნავ განათებულ სადარბაზოში, კიბეებს სიფრთხილით მივუყვებოდით, რომ უკანასკნელი პატივი გვეცა ამ საწუთროდან ნაადრევად წასული კაცისთვის...

... დღეს 70 წლისა იქნებოდა დათო მაჭავარიანი... მართალია, ხანში შესული, მაგრამ ისეთივე ბრგე და მხრეგგაშლილი იქნებოდა, თმეგშევერცხლილი იქნებოდა, ოღონდ ახალგაზრდული გულით მოსიარულე, მის ხიბლს მისხალი არ დააკლდებოდა...

მამის გენი გადასდებია ირაკლისაც – დათუნას ღირსეულ ვაჟიშვილს, ქართული სულითა და გულით რომ ცხოვრობს და მშობლის სახელი გზა-კვალს უნათებს.

ვილენ მარდალეიშვილი

◎ ტესტი

შეამოწმეთ თქვენი მეხსიერება

1. თუ ხდება ისე, რომ ნათესავ-მეგობრების დაბადების დღეები გავიწყდებათ?
აძ არა; ბძ დიახ.

2. თუ ხდება ისე, რომ ოთახში შედიხართ და ვერაფრით ვერ იხსენებთ, რისთვის შეხვედით?
აძ არა; ბძ დიახ.

3. გახსოვთ თუ არა თქვენი პირველი კოცნა?
აძ არა; ბძ დიახ.

4. სახლიდან გამოსვლისას ზოგჯერ გინის (მანქანისძ გასალები შინ გრჩებათ?
აძ არა; ბძ დიახ.

5. ხშირად გავიწყდებათ ხოლმე, სად დადეთ ესა თუ ის ნივთი?
აძ არა; ბძ დიახ.

6. თუ ხდება ისე, რომ აღარ გახსოვთ შეხვედრა რომ გქონდათ დაგეგმილი?
აძ არა; ბძ დიახ.

7. გიჭირთ ხოლმე ცნობილი ფილმების სახელწოდებების, პოპულარული მსახიობების გვარების გახსენება?
აძ არა; ბძ დიახ.

8. ტელეფონის ნომრებს ადვილად იმახსოვრებთ?
აძ დიახ; ბძარა.

9. თქვენი სკოლის პირველი მასწავლებლის გვარი თუ გახსოვთ?
აძ დიახ; ბძარა.

10. შეგიძლიათ ზეპირად თქვათ გავლილ ლექსი?
აძ დიახ; ბძარა.

11. სახლიდან გასვლისას ზოგჯერ სინათლის ჩაქრობა გავიწყდებათ?
აძ არა; ბძ დიახ.

12. ტრანსპორტში თუ გრჩებათ ხოლმე რაიმე ნივთი?
აძ არა; ბძ დიახ.

13. ზოგჯერ ვერ იხსენებთ სულ ახლახან წიგნში თუ გაზეთში წაკითხულ ამბავს?
აძ არა; ბძ დიახ.

14. თუ ხდება ისე, რომ მხოლოდ იმიტომ ვერ უყურებთ საყვარელ ტელეგადაცემას, რომ უგრალოდ გავიწყდებათ?
აძ არა; ბძ დიახ.

15. ყოველთვის ადვილად იხსენებთ იმ დღეს მომხდარ ამბებს?
აძ დიახ; ბძარა.

ყოველი „ა“ პასუხისთვის 2 ქულა მიითვალეთ, პასუხისთვის „ბ“ კი – 0 ქულა.

დაითვალეთ და შეაჯამეთ.

0-12 ქულა. მეხსიერების საქმე მთლად კარგად ვერ გაქვთ და მას დახმარება სჭირდება. ეცადეთ, რაც შეიძლება მეტი ლექსი ისწავლოთ ზეპირად – ეს არა მარტო მეხსიერების აღსადგენად არის კარგი, არამედ მის გასავითარებლადაც. ნუ შეგეშინდებათ მეხსიერების ტელეფონის ნომრებით გადატვირთვისა. ის ადამიანები, რომლებიც ზეპირად იმახსოვრებენ ამ ნომრებს მახვილ გონებას ღრმა სიბერემდე ინარჩუნებენ. ტექსტზე მუშაობისას, ეცადეთ ხმამაღლა იკითხოთ იგი, ასე უფრო კარგად დაგმახსოვრდებათ. ნუ დაივიწყებთ, რომ ვიტამინები სასიკეთოდ მოქმედებს დამახსოვრების უნარზე.

14-22 ქულა. თქვენს მეხსიერებას ცუდი არ ეთქმის, თუმცა იცოდეთ, რომ იმისათვის, რათა არასდროს გიღალატოთ, მეხსიერება გამუდმებით უნდა ავარჯიშოთ. მაგალითად, დასამახსოვრებელ ინფორმაციაში აუცილებლად დაა-ზუსტეთ ხოლმე წვრილმანები. აქტიური აღქმა და ცნობისმოყვარეობა მეხსიერების ყველაზე დიდი მეგობარია!

24-30 ქულა. თქვენ ძალიან კარგი მეხსიერება გაქვთ, ისე რომ შეიძლება მოგილოცოთ, რამეთუ ნათქვამია: „ერთგული და ქმედითი მეხსიერება სიცოცხლეს აორმაგებსო“.

◎ რუსთაველის თეატრის ორბიტაზე

ფესტივალიდან დაბრუნება, საგასტროლო სამზადისი და... სიახლე ახალ სეზონში

უნგრეთიდან დაბრუნდა შოთა რუსთაველის სახელობის სახელმწიფო აკადემიური თეატრი. იგი მონაწილეობდა ქალაქ გიულას შექსპირის საერთაშორისო თეატრალურ ფესტივალში. ათდღიანი ფესტივალი რუსთაველელებმა დახურეს სპექტაკლ „ჰამლეტით“. საგულისხმოა, რომ წლევანდელი დათვალიერების მონაწილე სხვადასხვა ქვეყნის თეატრალური დასების უმეტესობამ სწორედ „ჰამლეტი“ წარადგინა. მათ შორის იყო გალტიისპირელი რეჟისორის ნეკროსუსისა და პიტერ ბრუკის ცნობილი დადგმები. როგორც უნგრული პრესა იუწყება ქართული „ჰამლეტი“ საუკეთესო სპექტაკლად აღიარეს.

ამჟამად რუსთაველის თეატრის დასი გასტროლების სამზადისშია. როგორც თეატრის დირექტორის მოადგილემ ირინე ღოღობერიძემ გვითხრა, 3 აგვისტოს დასი ათი დღით გათუშას ეწვევა და სამ სპექტაკლს ითამაშებენ. პირველ სპექტაკლად ისინი უჩვენებენ წლევანდელი თეატრალური სეზონის ბოლო პრემიერას, რითაც თეატრი ფაქტობრივად ხურავს თავის 127-ე სეზონს.

ეს გახლავთ დრამატურგ ირაკლი სამსონაძის პიესა „ვანილის მოტაკბო სევდიანი სურნელი“. იგი მოგვითხრობს ერთი ჩვეულებრივი თბილისური ოჯახის ამბავს, სადაც ჩვენი ყოველდღიური ყოფა საკმაოდ სევდიანი თვალით არის დანახული. სპექტაკლში მონაწილეობენ მსახიობები: ზაზა პაპუაშვილი, ლელა ალიბეგაშვილი, იამზე სუხიტაშვილი, დავით უფლისაშვილი, ტრისტან სარალიძე, ზაალ ჩიქობავა და გოგა ბარბაქაძე. პრემიერაზე იმუშავეს რეჟისორებმა როგორტ სტურუამ და ანდრო ენუქიძემ. ამის გარდა რუსთაველელები გათუშელებს კიდევ ორ დადგმას უჩვენებენ „დარისპანის გასაჭირს“ და „თორმეტ გაბრაზებულ მამაკაცს“. გათუშური გასტროლები იმართება „საქართველოს რკინიგზის“ მხარდაჭერით.

მომავალ 128-ე თეატრალურ სეზონს რუსთაველის სახელობის თეატრი გახსნის სექტემბრის ბოლოს, 28-29 სექტემბერს, თუმცა, 17 სექტემბერს დასს კვლავ საფესტივალო აუდიტორიის წინაშე უწევს გამოსვლა. ამჯერად ქალაქ კალინინგრადში. აქაც შექსპირის „ჰამლეტს“ უჩვენებენ.

თეატრი მომავალ სეზონში ერთ სიახლეს ჰპირდება მაყურებელს, ამჯერად უცხოელ მაყურებელს, შესაძლებლობა ექნება მთელი რეპერტუარი სინქრონული თარგმანით ნახოს. თარგმანზე მუშაობს მაია ყიასაშვილი. ამ პროგრამას ახორციელებს ბრიტანული საბჭო.

რუსუდან მუხიგულაშვილი

განცხადება
(განმეორებითი აუქციონის დანიშვნის შესახებ)

სს „ტამის“ გაკოტრების მმართველი ნ. ცანავა აცხადებს განმეორებით აუქციონს სს „ტამის“ გაკოტრების მასაში შემავალ ქონებაზე. აუქციონზე სავაჭროდ გამოიტანება სამი ლოტი:

პირველი ლოტი: საოფისე შენობა 325 მ², საყოფაცხოვრებო საგნების დამამზადებელი საამქრო 432 მ², 4.1. ჰა ტერიტორია მოშანდაკებული, რკინიგზის ჩიხი და სარკინიგზო გაძანი, ტერიტორიის ღობე და სხვადასხვა კომუნიკაციები, მისაღები საივჯარო თანხა (ლიკვიდური აქტივი)ძ, მიწის ნაკვეთი 58112 მ². საწყისი გასაყიდი ფასი შეადგენს 300 395 ლარს.

მეორე ლოტი: მიწის ნაკვეთი 35000 მ², კომპლექტაციის საწყობი, ესტაკადა, სამმართველოს შენობა, ჯიხურების დამამზადებელი საამქრო, ლითონკონსტრუქციის საამქრო, ამწყობი საამქროს ნახევარი (ცენტრალური შესასვლელიდან მარცხნივ)ძ, დაუმთავრებელი კაპ. მშენებლობა, მზა პროდუქციის საწყობი, სამშენებლო მასალების საწყობი, სატრანსპორტო უბანი, დაუმთავრებელი წარმოება, ნახევარფაბრიკატები, მზა პროდუქცია, დასადგმელი მოწყობილობები, მასალები საბალანსო ანგ. №1610, 1620, 1650, 1660, 1670, 1691. საწყის გასაყიდი ფასი შეადგენს 652164 ლარს.

მესამე ლოტი: მიწის ნაკვეთი 35000 მ², ენერგომექანიკური (მმგძ საამქრო, მექანიკური საამქრო, საიარაღო საამქრო, სამჭედლო საამქრო, ამწყობი საამქროს ნახევარი (ცენტრალური შესასვლელიდან მარჯვნივ)ძ, დამამზადებელი უბანი, გალვანური საამქრო, ფასიანი მომსახურების უბანი, მეტალის საწყობი, დაუმთავრებელი მშენებლობა. საწყისი გასაყიდი ფასი შეადგენს 212575 ლარს.

აუქციონი ჩატარდება გაკოტრების მართველის მიერ დამტკიცებული დებულების შესაბამისად.

აუქციონის ჩატარების თარიღია 2006 წლის 4 აგვისტო, 12:00 სთ. მისამართზე: რუსთავი, დავით გარეჯის ქ. №36.

აუქციონში მონაწილეობის მსურველებმა წინასწარ უნდა გააკეთონ განაცხადი არაუგვიანეს აუქციონის ჩატარებამდე 2 დღით ადრე და გადაიხადონ „ბეს“ სახით სს „ტამის“ ანგარიშზე „თიბი-სი ბანკის“ რუსთავის ფილიალში ანგარიშის №700609, ლოტის საწყისი ფასის 5 პროცენტი.

ინფორმაციისთვის შეიძლება მიმართოთ სს „ტამის“ კანცელარიას, მისამართი: რუსთავი, დავით გარეჯის ქ. №36.

შპს „სპეცტელეკომი“ აცხადებს ლიკვიდაციას, დაინტერესებულ პირებს გთხოვთ მოგვმართოთ მისამართზე: ცხრა აპრილის ქ. №4. ტელ. 27-28-48.

ედუარდ შევარდნაძე მწუხარებით იუწყება, რომ გარდაიცვალა ცნობილი ქართველი მწერალი და საზოგადო მოღვაწე, სანიმუშო მეგობარი და თანამოაზრე ბატონი

რეზო თვარაძე

სამძიმარს უცხადებს განსვენებულის ოჯახს.

სავაჭრო-სამრეწველო პალატის შპს „საქ.ექსპერტიზას“ კოლექტივი მწუხარებით იუწყება, რომ გარდაიცვალა ორგანიზაციის წამყვანი ექსპერტი

ავთანდილ დანელია

და სამძიმარს უცხადებს განსვენებულის ოჯახს.

სრს აფხაზეთის სამსახურის თანამშრომლები სამძიმარს უცხადებენ ელისო რუხაიას ბაბუის

ოთარ ქარდავას

გარდაცვალების გამო და თანაუგრძნობენ განსვენებულის ოჯახს.

◎ ყველაფერი ყველაფერზე

ნერგების დაბრუნება

2006 წლის დასაწყისში, ამსტერდამში გასაყიდად გამოჩნდა ვან გოგის ტილო „შეკრეჭილი ნერგები“, რომელიც 7 წლის წინათ მოიპარეს ბანკ „Van Lanschot“ კორპორაციული კოლექციიდან. სურათი რამდენიმე მილიონ დოლარადაა შეფასებული.

პოლიციამ შესაძლო ორი გადამყიდველის დაკავება, სურათის გასალებას რომ ლამობდნენ და წარუდგინა კიდევაც გრალდება. 1885 წელს დაწერილი ტილო (ამავე დროს შექმნა მხატვარმა გლეხთა პორტრეტების სერია და პირველი შედევრი „კარტოფილის მჭამელნი“ ძკარგად გამოიყურება და ბანკის კოლექციაშია დაბრუნებული.

საამართალდამცველი ორგანოების წარმომადგენლებმა ჯერ ვერ მოახერხეს იმათი მიგნება, ვინც სურათი გაიტაცა. გამოძიება გრძელდება.

◎ ანეკდოტები

– მიხო, რა არის ეს, ყველა კედელი შიშველი ქალების ნახატებით რომ აგიჭრელებია?

– აბა რა მექნა, შიშველი კედლების ყურება სჯობდა?

* * *

ცოლ-ქმარი ერთმანეთს ეყრება.

– რა არის თქვენი გაყრის მიზეზი? – ეკითხებიან ქმარს.

– სხვადასხვა, აბსოლუტურად განსხვავებული ინტერესები გვაქვს. მე ქალები მაინტერესებს, მას – კაცები!

* * *

– რად ეყრები ცოლს? – ეკითხებიან მიხოს.

– მაშ რა ვქნა, ნახევარი წელიწადია არ მელაპარაკება.

– ნუ იჩქარებ, კარგად დაფიქრდი. ასეთ ცოლს ვერსად ნახავ.

* * *

– არა, ქმარს უნდა გავეყარო. მან საერთოდ დაკარგა ინტერესი სახლისა და ოჯახისადმი. ის ჩვენი გოლო შვილის მამაც კი არ არის.

* * *

დგას ტიპი რკინიგზის პირას. უცებ მეორე ტიპმა ჩამოიარა დრეზინით.

– ძმაო, ქალაქამდე შორია? – ეკითხება პირველი ტიპი.

– არც ისე.

– მაშინ შეიძლება, მეც შენთან ერთად წამოვიდე?

– კი, გატონო.

მოდიან. გავიდა საათი, ორი, სამი... შეშფოთდა ადრე რკინიგზის პირას რომ იდგა ის ტიპი.

– ძალაქამდე შორია? – ისევ კითხულობს.

– ახლა შორია.

* * *

– როგორ მიხვდით, რომ ეს ლომი კაცია?

– სწორედ ჩემი ცოლისნაირი გამოხედვა აქვს.

* * *

– სპილოს მოთვინიერება ძალიან იოლია. აილებ ჩაქუჩს, ჩაარტყამ ხორთუმში – მოულოდნელობისგან დაბნეული სპილო მაშინვე ჩაჯდება.

– მაგრამ არენაზე შენ მას კი არ ურტყამ, არამედ მუდამ რალაცას ჩასჩურჩულებ ყურში.

– რალაცას კი არ ჩავჩურჩულებ, არამედ ვეუბნები – „გინდა, ხორთუმში მოგხვდეს?“

◎ დარია თუ ავდარია

ამინდი 28 იგლისს

დასავლეთ საქართველოში – მცირე მოღრუბლულობა, ჰაერის ტემპერატურა: დღისით +22⁰ – +29⁰, ღამით +15⁰ – +19⁰.

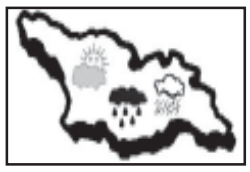

აღმოსავლეთ საქართველოში – მცირე მოღრუბლულობა, ჰაერის ტემპერატურა: დღისით +22⁰ – +28⁰, ღამით +15⁰ – +20⁰.

თბილისში – მცირე მოღრუბლულობა. ჰაერის ტემპერატურა: ღამით +18⁰, დღისით +31⁰.

ბათუმი – ღ. +20⁰, დ. +26⁰; **სოხუმი** – ღ. +20⁰, დ. +29⁰; **ქუთაისი** – ღ. +20⁰, დ. +28⁰, **ოზურგეთი** – ღ. +18⁰, დ. +25⁰, **ზესტაფონი** – ღ. +21⁰, **,** დ. +27⁰; **რუსთავი** – ღ. +18⁰, დ. +31⁰, **ფოთი** – ღ. +22⁰, დ. +32⁰; **მესტია** – ღ. +12⁰, დ. +18⁰; **სტეფანწმინდა** – ღ. +15⁰, დ. +19⁰; **თელავი** – ღ. +20⁰, დ. +31⁰; **გორი** – ღ. +20⁰, დ. +28⁰; **ახალციხე** – ღ. +15⁰ დ. +28⁰; **ბორჯომი** – ღ. +15⁰, დ. +27⁰; **ცხინვალი** – ღ. +16⁰, დ. +27⁰; **სამტრედია** – ღ. +22⁰, დ. +33⁰; **ზუგდიდი** – ღ. +20⁰, დ. +29⁰; **ჭიათურა** – ღ. +19⁰, დ. +31⁰.

◎ ლარის კურსი

28 ივლისიდან დადგინდა ლარის მიმართ უცხოური ვალუტების შემდეგი კურსები

ინგლისური გირვ. სტერლ.	1	3,2722 ლარი
აშშ დოლარი	1	1,7680 ლარი
ევრო	1	2,2310 ლარი
რუსული რუბლი	1	0,0657 ლარი.
აზერბაიჯანული მანათი	1	1,9892ლარი.
სომხური დრამი	100	0,4235 ლარი.
უკრაინული გრივნა	10	3,5205 ლარი.

ჩვილებმა თვლა იციან

თვლაზე წარმოდგენა გავშვებს იმაზე ადრე უჩნდებათ, ვიდრე ისინი ფეხს და ენას აიდგამდნენ, – მიაჩნიათ ამერიკელ მეცნიერებს.

ოც შვიდი თვის ჩვილს აჩვენეს ვიდეოჩანაწერები, რომლებზეც ჯერ ორი, მერე სამი უცნობი ქალი წარმოთქვამდა სიტყვას „შეხედე“. მეორედ ვიდეოჩანაწერები ხმის გარეშე გაუშვეს, ხმები კი ცალკე ისმოდა. პატარები მაშინ ბევრად უფრო დიდხანს უყურებდნენ გამოსახულებას სამი ქალით, როდესაც სამი ხმა ისმოდა, და ორი ქალის გამოსახულებას, როდესაც ორი ხმა ისმოდა. როგორც ჩანს, ჩვილები ბევრად უფრო ჭკვიანები არიან, ვიდრე ჩვენ გვგონია.

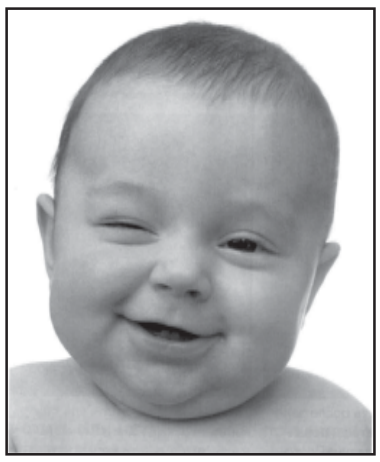

მწეველი დედების მსუქანი შვილები

გავშვებს, რომელთა დედები ორსულობის დროს ეწეოდნენ, 8 წლის ასაკში ხშირად ჭარბი წონა უგროვდებათ. ასეთ დასკვნამდე მივიდნენ ამერიკელი სპეციალისტები, მას შემდეგ, რაც 35 ათასი პატარას მონაცემები შეისწავლეს.

თუ მოთავალი დედა ეწეოდა, მისი შვილი პატარა წონისა იბადება, და დანაკლისს ადრეულ ასაკშივე ძალიან სწრაფად ინაზღაურებს. მკვლევარები არ გამორიცხავენ, რომ მიდრეკილება ჭარბი წონისკენ დაკავშირებულია ნიკოტინურ „ლომკებთან“, რომელსაც ჩვილები დაბადების შემდეგ განიცდიან. ჩვილის გასუქების რისკი მომავალი დედის მიერ მოწეული სიგარეტების რაოდენობის პროპორციულად იზრდება: დღეში მოწეული ყოველი 10 სიგარეტი ამ რისკს საშუალოდ 17 პროცენტით ზრდის.

სტეროიდების გამო მოზარდები აგრესიულები ხდებიან

სტეროიდები მოზარდების ტვინს აზიანებს, ირწმუნებიან ამერიკელი მკვლევარები. ასეთ დასკვნამდე ისინი ანაბოლიკების ზაზუნებზე გამოცდის შემდეგ მივიდნენ.

ცხოველების აგრესიულობა თითქმის 10-ჯერ გაიზარდა: თუ ადრე საკუთარი ტერიტორიის დაცვისას ისინი მოწინააღმდეგეებს ხუმრობანარევი ბრძოლით იგერიებდნენ, ახლა გააფთრებულები იბრძოდნენ და დიდხანს ვერ მშვიდდებოდნენ. მეცნიერებმა დაადგინეს, რომ ზაზუნებს სისხლში ვაზოპრესინის ჰორმონის დონე მოემატათ, რომელიც ირიბად მოქმედებს ჰიპოთალამუსზე და აგრესიასა და ჰალუცინაციებს იწვევს. რადგან ზაზუნებისა და ადამიანების ტვინის ეს სტრუქტურები ძალიან ჰგავს ერთმანეთს, ანალოგიური შედეგი შეინიშნება მოზარდებშიც. ამასთან, ანაბოლიკების მოხსნის შემდეგ ნეგატიური ეფექტი კიდევ ორ წელს გრძელდება.

სათადარიგო ნაწილები სინჯარიდან

რეგენერაციული მედიცინის ინსტიტუტის (აშშ-ძ მეცნიერებმა მსოფლიოში პირველად შეძლეს ადამიანის ორგანოს ლაბორატორიაში გაზრდა.

მკვლევარებმა სპეციალური ტექნოლოგიის გამოყენებით პაციენტი ქალის შარდის გუშტის მცირე ნაწილიდან სრულყოფილი ორგანო მიიღეს. ის 16 წლის გოგონას გადაუნერგეს. მოგვიანებით მსგავსი ოპერაცია კიდევ 6 პაციენტს ჩაუტარდა. მეცნიერებმა საკუთარი ალმოჩენის შესახებ მას შემდეგ განაცხადეს, რაც ცხადი გახდა, რომ გადანერგილმა ორგანოებმა „იხარა“ და მოქმედებს. განაცხადეს და მთელ მსოფლიოს იმის იმედი ჩაუსახეს, რომ უახლოეს მომავალში პაციენტის უჯრედებისგან ნებისმიერი ორგანოს „გაზრდა“ სავსებით შესაძლებელი იქნება.

ვენესუელა ჰოლივუდის წინააღმდეგ

ლათინურ ამერიკაში ჰოლივუდის პროდუქციის მოძალებასთან საბრძოლველად მოწოდებული კინოსტუდია გახსნა ქვეყნის პრეზიდენტმა უგო ჩავესმა. „ძირს ჰოლივუდის დიქტატურა! ისინი ჩვენი ტრადიციებისათვის უცხო იდეებს გვინერგავენ“, – განაცხადა მან.

ვენესუელის მთავრობამ 11 მილიონი დოლარი გამოჭყო კინოწარმოების დაფინანსების პროექტზე ამ და სამხრეთ ამერიკის სხვა ქვეყნებში. აქ გადაღებულ ფილმთაგან ერთ-ერთი პირველი იქნება ეპოპეა, მიძღვნილი ვენესუელის დამოუკიდებლობისათვის ბრძოლის გმირისადმი ფრანსისკო დე მირანდასადმი, რომლის მაგალითითაც თვით ჩავესია შთაგონებული.

ჰოლივუდი ლათინურამერიკელებს დამნაშავეებად და ნარკოვაჭრებად წარმოსახავსო, განაცხადა ვენესუელის ლიდერმა და გავშვებს მოუწოდა ისეთი გმირების იგნორირებისაკენ, როგორიც სუპერმენია.

ხელისუფლებამ მნიშვნელოვანი სახსრები გამოუყო ტელეარხ „ტელესურს“, რომელიც სი-ენ-ენის ლათინურამერიკული ალტერნატივა უნდა გახდეს. ზოგიერთმა ამერიკელმა პოლიტიკოსმა დაგმო „ტელესური“ (შარშან დაუწყია მაუწყებლობაძ, როგორც პროპაგანდისტული ინსტრუმენტი ჩავესის ხელში.

მხიარულების მოლოდინში

სიცილის მოლოდინიც კი სასარგებლოა ჯანმრთელობისთვის, მიაჩნიათ ამერიკელ მეცნიერებს. მათ უჩვეულო გამოკვლევა ჩაატარეს: ერთი ჯგუფის მონაწილეები კინოკომედიის ჩვენებას ელოდებოდნენ, მეორე ჯგუფის წევრები კი სამეცნიერო წიგნის ერთსაათიან კითხვას. ამ დროს მათ სისხლის ანალიზები აუღეს, აღმოჩნდა, რომ პირველი ჯგუფის წარმომადგენელთა სისხლში 27 პროცენტით მეტი ენდორფინები და 87 პროცენტით მეტი ზრდის ჰორმონები იყო: ორივე ეს ნივთიერება დადებითად ზემოქმედებს ორგანიზმზე.

ინდოელი განგსტერი ჰოლივუდში

ჰოლივუდში წვრილმან განგსტერზე მუნაგხაიზე გადაღებული ინდური კომედიის რემეიქის დადგმას აპირებენ. სურათს დაერქმევა „განგსტერი-ექიმი“. რეჟისორი იქნება მირა ნაირი, ისეთი ფილმების ავტორი, როგორიც „წვიმების სეზონში ქორწინება“ და „ამაოების ბაზარია“.

ინდურ ორიგინალში მუნაგხაის როლი შეასრულა პოპულარულმა მსახიობმა სინჯაი დატმა. ამერიკულ რემეიქში მთავარ გმირს ქრის თაქერი ითამაშებს, ბოევიკ „პიკის საათის ვარსკვლავი“, სადაც ჯეკი ჩანიც მონაწილეობდა. გადაღებები უნდა დაიწყოს „პიკის საათის“ მესამე ნაწილზე თაქერის მუშაობის დასრულებისთანავე.

რეჟისორი ნაირი სურათში რამდენიმე ინდოელი ვარსკვლავის მოწვევას აპირებს. ფილმის სცენარი დაწერა ჯეიმს ფილარდმ, ცნობილმა ადამ შენქმანის კომედიის „ამოყირავებული სახლის“ მიხედვით, სადაც მთავარ როლში ცნობილი კომიკოსი სთივ მარტინი გამოდიოდა.

„ფეხბურთელები“ რომ თავზე არავის დაეცნენ

ქალაქ მანჩესტერის ერთი შენობა დედოფალ ვიქტორიას ხანაში დიდ საწყობად იყო გამოყენებული. მერე შენობის კედელზე ასობით ფილა მიამაგრეს, რომლებზეც ბრიტანელმა მხატვარმა უოლთერ ქარშოუმ 1982 წელს გიგანტური კომპოზიცია გადაიტანა.

პანო გამოხატავდა მანჩესტერის ინდუსტრიულ მიღწევებს, აბრეშუმი საფეხბურთო კლუბის „მანჩესტერ იუნაიტედის“ მოთამაშეებს. 1993-ში ნაწარმოები რადიკალურად გაანახლეს, ძველი ვარსკვლავი ფეხბურთელები ახლებით შეცვალეს. ახლა კი უზარმაზარი ვიქტორიანული სახლის კედელზე გამოსახულ უკვე სახელგანთქმულ პანოს უახლოეს ხანში ფილა-ფილა დაშლიან გამვლელთა უხიფათობის დასაცავად.

ხელისუფალნი ამბობენ, რომ 20-ზე მეტი წლის განმავლობაში ფილები ისე მოირყნენ, რომ ნებისმიერ მომენტში შეიძლება ცვენა დაიწყონ პირდაპირ გამვლელთა თავებზე. ძალიან საწყენია ხელოვნების ნაწარმოების დათმობა, მაგრამ უსაფრთხოება ჩვენი მთავარი საზრუნავიაო, – განუცხადებია ქალაქის ტრაფორდ-პარკის ხელმძღვანელს.

64 წლის მხატვრის უოლთერ ქარშოუს თქმით, პარკის ადმინისტრაციასთან ახალი ნაწარმოების შექმნის შესაძლებლობას განიხილავს, ოღონდ ამისათვის გარკვეული დრო სჭირდება. მანამდე კი, კედლიდან ფილებისა და „ფეხბურთელების“ მოხსნის შემდეგ, პანოს ხილვა შესაძლებელი იქნება მხოლოდ ტეიტის გალერეაში გამოფენილ დიდ ფოტოსურათზე.

საქართველოს რესპუბლიკა
SAKARTVELOS RESPUBLIKA
იბეჭდება გამომცემლობა „კოლორის“ სტამბაში, რკინიგზის ჩიხი, 20.

დამფუძნებლები – გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ თანამშრომლები

გამომცემელი – შპს „ახალი საუკუნე“
მ. კოსტავას 14
ტ: 899 537616

მთავარი რედაქტორი
რუსლან რუსია.
მორიგე რედაქტორი
ბონდო გულიაშვილი

ინდექსი 66434,
მისამართი: 0108, თბილისი,
მ. კოსტავას ქ. №14.
მთავარი რედაქტორი: 98-96-34.
მთავარი რედაქტორის მოადგილეები: 98-96-33.
სარეკლამო განყოფილება: 98-96-32; 899 328576

რედაქციის მიერ შეუკვეთავი მასალები დაიბეჭდება ავტორთა ხარჯით. წერილებში მოყვანილი ფაქტების უტყუარობაზე პასუხს აგებენ ავტორები, რომელთა მოსაზრებები, შესაძლოა, მუდამ არ ემთხვეოდეს რედაქციის პოზიციას.

ავტორებს ვთხოვთ, კომპიუტერზე ანაწყობ 2-2,5 ნაბეჭდ გვერდზე მეტი მოცულობის სტატიებს ნუ შემოგვთავაზებენ.